

HALİL CİBRAN AFORİZMALAR

"Yalnızlığım, insanlar geveze hatalarımı övüp,
sessiz erdemlerimi eleştirmeye başladığında doğdu..."

HALİL CİBRAN

AFORİZMALAR

Derleyen
Orhan DÜZ

Halil Cibran Aforizmalar

Orhan Düz

Genel Yayın Yönetmeni / Ahmet İzci

Derleyen / Orhan Düz

Editör / İrfan Bülbül

İç Tasarım / Çelebi Şenel

Kapak / Yunus Karaaslan

T. C. Kültür Bakanlığı Sertifika No:14111

© Avrupa Yakası Yayıncılık 2012

Avrupa Yakası Yayınları, İlgı Yayınlarının markasıdır.

Avrupa Yakası Yayıncılık

Çatalçeşme Sokak. No: 27/10

Cağaloğlu / İSTANBUL

Tel: 0212 526 39 75

Belgegeçer: 0212 526 39 76

www.avrupayakasiyayinevi.com

ilgiyayinevi@gmail.com

Orhan Düz: 2000 yılında Boğaziçi Üniversitesi moleküler biyoloji ve genetik bölümünden mezun oldu. “Dostoyevski”, “Tolstoy”, “Anarşist Felsefe”, “Nietzsche - Aforizmalar” ve “Ünlü Filmlerden Unutulmaz Replikler” adlarında derleme kitaplarının yanı sıra yayımlanmış çok sayıda çevirisi vardır.

ÖNSÖZ

Ermişler ve peygamberler diyarı bir toprağın çocuğuydu o: uygarlığın beşiği ve üç büyük dinin yeşerip yaygınlaştığı bir toprağın çocuğu. Asi bir ruha sahip olan Cibran yazılarında Lübnan'ın eski feodal ağalarının yaptığı gaddarca haksızlıkları ortaya döküyor, dinsel bağınazlığı eleştiriyor, ruhban sınıfına karşı çıkıyor ve kadınların özgürlüğünü savunuyordu. Ruhban sınıfını acımasızca eleştirmesi bakımından, on dokuzuncu yüzyıl şairi Blake ile benzerlik gösterir. Nitekim ünlü heykeltıraş Rodin, Cibran'ı “20.yüzyılın Blake'i” diye tarif eder. Cibran, Hristyan olmasına karşın insanlığı bir bütün olarak düşünmüş, dinlerin evrensel özünü öne çıkarmış, Doğu ile Batı felsefelerinin güçlü bir sentezini yapmaya çalışmış ve çeşitli dinlere mensup toplulukların birarada yaşadığı ülkesi Lübnan'da Arap birliğini ateşli bir biçimde savunmuştur.

Cibran, dinin, kişiyi özgürleştiren bir ruhsal yükseliş sistemi olarak algılanması gerektiğini ve dinsel hakikatin vicdan ve sezgiye dayanması gerektiğini savunur. Kendine yeterlik, kendini bularak yükselme düşüncesine dayanarak hem din adamlarının sultasına dayalı klasik kilise Hristiyanlığına, hem de devlet tarafından topluma dayatılan bütün öğretim sistemlerine karşı çıkmıştır. İnsanın kendini bulması, kendi dünya görüşünü oluşturabilmesi için, kendine dayatılan bütün eğitim sistemlerinden, bütün kalıplaşmış geleneklerden kurtulması gerekir. Ancak o zaman insan kendini ve içindeki inancı bulabilir.

Cibran'ın fikirleri üzerinde hem Sühreverdi gibi İşrakî ekolünden gelen Müslüman filozofların hem de Ralph Waldo Emerson, Nietzsche ve William Blake gibi Batılı düşünürlerin izleri vardır.

Cesur fikirlerinden dolayı devletin sansürüne uğrayıp kilise tarafından aforoz edilince Cibran'ın sürgün hayatı başladı. “Bir dağın değil, bir şiirin ismidir” dediği memleketi Lübnan'dan sürgün edilen Cibran'ın, edebi anlamda da sürgüne maruz kaldığından ve hep palto altında okunan bir yazar olduğundan bahseder, memleketlisi olan Amin Maalouf. Fakat Cibran ileride “Doğrusu sürgünde geçirdiğim yıllar için pişman değilim” diyecektir.

Göç ettiği ABD’de Mehcer (Göç) edebiyatının öncülüğünü yapan Cibran çok geçmeden eserleri ve düşünceleriyle geniş yankı uyandırdı. Amerika’nın 28. Başkanı olan Woodrow Wilson’un da dediği gibi, “O, Batı’yı kasıp kavuran ilk Doğulu fırtına” oldu. Bir Yakın Doğu’lu şair/yazar/filozofun Batı dünyasında bu denli etkili olabilmesi şaşırtıcı görülebilir. Ancak kutsal kitapların dilini andıran bir dille, keskin ironik ve sembolik tonlar taşıyan romantik bir havada evrensel temaları işlemesi ilgileri üzerine çekmesine yetti. İngiliz dilini kullanmaktaki ustalığını da unutmamak gerekir.

60’lı ve 70’li yıllarda Batı Avrupa ve ABD gençliği arasında en yaygın okunan ve tartışılan yazarlardan biri oldu Halil Cibran. En ünlü kitabı *Ermış* 1923’ten bu yana ABD’nin en çok satanlar listesine İncil’in ardından ikinci kitap olarak, bir daha çıkmamak üzere girdi. Öyle ki Cibran 20.Yüzyılın dünyasında Shakespeare ve Lao Tze’yle beraber en çok okunan 3. ozan olmuştur. Ayrıca Elvis Presley’in de sıkı bir Cibran hayranı olduğu ve *Ermış*’in binlerce kopyasını dağıttığı bilinmektedir. Zikrettiğimiz kitap 68 kuşağının özgürlük rüzgarlarının da beslendiği kaynaklardan biri olmuştur.

Cibran’ın *Kum ve Köpük* isimli kitabında geçen “Söylediklerimin yarısı anlamsızdır, ama diğer yarısı anlaşılın diye söylüyorum bunları” şeklindeki mısrasını, John Lenon biraz değiştirerek Beatles grubunun 1968 tarihli *The Beatles* albümünde yer alan Julia şarkısında kullanmıştır.

Şiirleri yirmiden fazla dile çevrilmiş olan Cibran aynı zamanda başarılı bir ressam idi. Resimlerinin bazıları günümüzde dünyanın birçok şehrinde sergilenmektedir.

Kutsal topraklardan ilham alan, Akdeniz’in maviliğine boyanan, Lübnan vadilerinin esintilerini taşıyan, uygarlığın hikmetiyle yoğrulup mesellerden süzülen özlü sözlerin ustası olan Halil Cibran için son sözü Claude Bragdon’a bırakalım: “Onun gücü ruhsal hayatın o büyük kaynağından; dilinin görkemi ve güzelliği, onu kendi ruhuyla giydirmiş olmasından gelir. Yoksa nasıl bu kadar evrensel ve etkili olabilirdi.”

Orhan Düz
17 Ocak 2011
Beşiktaş, İstanbul

HALİL CİBRAN'IN HAYATI

Doğum ve Çocukluk (1883-1895)

Halil Cibran 6 Ocak 1883'te Kuzey Lübnan'ın dağlık bir bölgesi olan Bişerri semtinde Hristiyan Maruni mezhebine bağlı bir ailede doğdu.

Lübnan, Büyük Suriye'nin (Suriye, Lübnan ve Filistin'i içeren) bir Türk eyaletiydi ve Lübnan Dağı bölgesine özerk idare statüsü tanımış Osmanlı hâkimiyeti altındaydı. Lübnan Dağı'nın halkı Osmanlı idaresinden bağımsızlığını kazanmak için yıllarca mücadele etmişti. Daha sonra Cibran da bu davayı benimseyip aktif bir üyesi olacaktır. Lübnan Dağı Hristiyanlar, özellikle de Maruniler ile Müslümanlar arasında nefreti körükleyen çeşitli dış müdahalelerden dolayı sıkıntı yaşayan bir bölgeydi. Yaşamının sonraki dönemlerinde Cibran şahit olduğu dinsel bağnazlığı, zulmü ve gaddarlıkları ortadan kaldırmak için değişik mezhepleri birleştirme amacı güdecektir. Milattan sonra beşinci yüzyılda Bizans kilisesindeki bölünme sırasında oluşan Maruni mezhebi, kendi mezhepsel düşüncelerine önderlik etmesi için keşiş St.Marun'a katılmış bir grup Suriyeli Hristiyan'dan oluşuyordu ve Cibran ailesi de bu mezhebe bağlıydı.

Bir aile hatırası

Annesi Kamile Rahme üçüncü kocası Halil Cibran'dan Cibran'ı dünyaya getirdiğinde otuz yaşındaydı. Kocasını ilerde aileyi yoksulluğa terk edecek sorumsuz bir kocaydı. Cibran kendisinden altı yaş büyük Peter adında bir üvey ağabeye ve Mariana ve Sultana adlarında iki de kızkardeşe sahipti. Cibran, annesiyle birlikte kardeşlerine her zaman derinden bağlı biri olmuştur. Kamile'nin ailesi itibarlı bir dini geçmişe sahipti ve eğitim almamış anneye güçlü bir irade aşılamıştı. Nitekim ailesinin yardımıyla Kamile ilerde kendi ailesine ABD'de tek başına bakacaktır.

Annesi Kamile, Cibran'ın resmi

Yemyeşil otlarla kaplı Bişerri bölgesinde büyüyen Cibran yalnız, dalgın ve düşünceli bir çocuktur. Çağla-yanlar, sarp kayalar ve yeşil çayırıların süslediği doğal bir çevre onun yazılarında ve çizimlerinde dramatik ve sembolik etkiler bıraktı. Ailesinin yoksulluğu nedeniyle resmi bir eğitim alamayan Cibran bir köy papazına düzenli ziyaretlerle eğitim hayatına adım attı. Papaz, öğrencisine Süryanice ve Arapça dillerinin yanı sıra dinin temel esaslarını ve İncil'i öğretiyordu. Cibran'ın meraklı ve uyanık mizacının farkına varan Papaz, ona alfabenin ve dilin esaslarını öğretmeye başladı ve tarih, bilim ve dilin kapılarını açtı. Cibran on yaşındayken bir kayalıktan düşüp sol omuzunu yaraladı. Bu kazadan sonra hayatı boyunca bu omzu hep zayıf kalacaktır. Ailesi çıkışı düzeltmek için omzunu bir haça sardı ve kırk gün sargılı bekletti. Hz. İsa'nın doğadaki gezintilerini andıran bu sembolik hadise hayatı boyunca Cibran'ın hafızasından hiç silinmeyecektir.

ABD'ye Göç (1895-1898)

Cibran sekiz yaşına geldiğinde, babası vergi kaçırmakla suçlanıp hapse atılırken, Osmanlı yetkililer Cibranlar'ın mülkiyetine el koyup onları evsiz bıraktılar. Aile bir süre akrabalarla birlikte yaşamak zorunda kaldı. Derken güçlü bir iradeye sahip olan anne, daha önce ABD'ye göç etmiş Cibran'ın amcasının izinden giderek, daha iyi bir yaşam sürme gayesiyle ailenin oraya göç etmesi gerektiğine karar verdi. Baba 1894'de serbest bırakılmasına rağmen ailenin sorumsuz reisi olduğu için göç konusunda tereddüte düşüp Lübnan'da kaldı.

25 Haziran 1895'te Cibranlar New York'un Amerikan kıyılarına doğru yola çıktılar.

Cibran ailesi Boston'a yerleşti. O zaman Boston ABD'de New York'tan sonra ikinci büyük Suriyeli nüfusa sahipti. Kültürel açıdan çeşitlilik arz eden bölge, daha önceden Arapçanın konuşma diline ve yaygın Arap adetlerine aşina olan Kamile'ye yabancı gelmedi. Artık aileye bakan kişi olan Kamile, Boston'un yoksullaşmış caddelerinde seyyar satıcı olarak çalışmaya başladı. O zaman seyyar satıcılık, garip Arap adetleri ve güya aylaklıklarıyla olumsuz bir izlenim bırakmış çoğu Suriyeli göçmenin başlıca geçim kaynağıydı.

Yeni bir yoksulluk döneminde büyüyen Cibran'ın burada geçirdiği ilk yılların acısı hayatında silinmez bir iz bırakacaktır. Ne var ki o, çocukluk anılarını zihninde yeniden canlandırarak, sefalet ve hakaretlerle dolu olumsuz yaşam koşullarından ruhen de olsa bir nebze uzaklaşacaktır. Bununla birlikte yoksul göçmen bölgelerindeki hayır kurumları göçmen çocuklarının sokaklardan kurtulup yerel bir okula devam etmelerine imkân sağlıyordu. Ailenin skolastik eğitim alan tek üyesi Cibran olacaktır. Zira mali sıkıntılar ve Ortadoğu gelenekleri nedeniyle kızkardeşlerinin okula gitmelerine izin verilmedi. Yaşamının sonraki evrelerinde Cibran kadınların özgürlüğü ve eğitimi davasının öncülerinden biri olacak ve güçlü iradeli, entelektüel ve bağımsız kadınları çevresinde toplayacaktır.

Okuldaki bir kayıt hatası nedeniyle ismi Halil Cibran şeklinde eksik kaydedildi ve sonraları tam isminin yazılmasına yönelik çabalarına rağmen yaşamının sonuna kadar ismi böyle kaldı. Cibran ABD'ye varmasından sadece iki ay sonra 30 Eylül 1895'te okula başladı. Resmi bir eğitim almadığı için İngilizce öğrenmek zorunda olan göçmen çocuklarına ayrılmış sınıfa yerleştirildi. Cibran Lübnan'daki çocukluk yıllarında

başladığı bir hobi olan eskiz ve çizim yeteneğiyle öğretmenlerinin dikkatini çekti.

Kamile'nin sıkı çalışması sayesinde ailenin mali durumu iyileşirken biriken tasarruflar, Peter'in küçük bir dükkân açmasına olanak tanıdı. Cibran'ın iki kızkardeşi de bu dükkânda çalışmaya başladı. Mali gerilimler ve vatandan uzaklık aile fertlerini birbirlerine sıkıca kenetlenmeye itti. Kamile çocuklarına, özellikle de içe kapanık oğlu Cibran'a hem duygusal hem de mali destek sağladı. Bu zor dönemde Cibran'ın toplumsal yaşamdan uzaklığı ve meraklı mizacı derinleşti. Onun bu ayrıklığını aşmasına yine annesi yardım etti. Annenin serbestliği oğlunun sosyal yaşama katılmasına ve sanat ve edebiyatın o güzelim dünyasını keşfetmesine olanak tanıdı.

Halil, 13 yaşında

Cibran'ın merakı, tiyatro, opera ve sanat galerilerinin zengin dünyasının kapılarını ona açacak Boston'ın kültürel ortamıyla tanışmasını sağladı. Çevresindeki kültürel manzaraların yarattığı heyecanla dolan bu Suriyeli delikanlı sanatsal çizimleriyle yerel okuldaki öğretmenlerin ilgisini çekti. Öğretmenleri onda sanata adanmış bir gelecek görüyorlardı. Bu nedenle Bostonlu fotoğraf sanatçısı ve sanat hamisi Fred Holland Day ile temasa geçtiler. Bu adam Cibran'ın ileride ünlü bir sanatçı olmaya varacak yola girmesine önayak oldu.

Cibran 1896'da Fred Holland Day ile tanıştı ve ondan sonra Day'ın sıradışı sanatı ve Boston sanat çevresiyle temasları sayesinde Cibrana da çevresinde tanınmaya başlandı. Day, meraklı Suriyeliyi Yunan mitolojisi, dünya edebiyatı, çağdaş yazın ve fotoğrafla tanıştırdı, kendi ifadesini bulmaya teşvik etti. Day'ın özgür eğitimi ve kalıpların dışındaki sanatsal keşiflerinden etkilenen Cibrana, kendini gerçekleştirmek ve özgünlük adına sıradışı olanı özgürce savunmayı benimseyecekti. Day, Cibrana'nın eğitimiyle ilgilenmenin dışında, o zamanlarda göçmenlere yapılan muameleyi ve yoksulluğu yaşamış olan Cibrana'nın özgüveninin yükselmesinde de rol oynadı. Tahmin edileceği gibi, Cibrana çabuk öğrenen bir öğrenci olarak, zayıf Arapçasına ve İngilizcesine rağmen Day'ın kendine sunduğu herşeyi hemen öğreniyordu.

Fred Holland Day

Fred Holland Day'ın bir sanat sergisi sırasında Cibrana, Josephine Peabody adındaki bir kadının resmini çizdi. Tanınmamış bir şair ve yazar olan bu kadına sonraları aşık olup evlilik teklifinde bulunacak ama ne yazık ki reddedilecekti. Aşk konusunda yaşayacağı hayal kırıklıklarının ilki olacaktı bu.

Cibrana'ı eskiz ve çizimlerini geliştirmeye sürekli teşvik eden Day, onun, resimlerini 1898'de kitap kapakları olarak yayımlamasına da aracılık etti. O zamanlar Cibrana, Day'ın desteği ve teşvikiyle kendi tekniğini ve üslubunu geliştirmeye başlamıştı. Yavaş yavaş Boston çevrelerine girdi ve sanatsal

yetenekleri sayesinde erken yaşıta tanındı. Ne var ki ailesi, erken yaşıta gelen bu başarının gelecekte başına sorunlar açabileceğine karar verdi. Ailesinin bu kararını onaylayan genç sanatçı eğitimini tamamlamak ve Arapça öğrenmek üzere Lübnan'a döndü.

Lübnan'da Eğitim (1898-1902)

Cibran 1898'de Beyrut'a vardı. İngilizcesi zayıftı, Arapçayı ise ne okuyabiliyor ne de yazabiliyor ama akıcı bir şekilde konuşabiliyordu. Arapçasını geliştirmek için *el-Hikme* okuluna kaydoldu. Marunilerin kurduğu bu okulun milliyetçi müfredatı kilise yazılarına, teolojiye ve tarihe yer veriyordu. Asi ve bireyci bir doğaya sahip olan Cibran dar kapsamlı müfredata karşı çıktı ve kolej düzeyinde kendi eğitim ihtiyaçlarına cevap verecek münferit bir müfredat talep etti. Okul bu talebi kabul etti ve müfredata Cibran'ın isteğine uygun dersler ekledi. Arap edebiyatı üzerinde çalıştı. Bu çalışmaları esnasında klasik ve modern Arapça üzerine yoğunlaştı. Cibran üslubundan ve yazımından çok etkilendiği Arapça İncil'e daldı. Bu etkilenimin yansımaları ileride eserlerinde görülecektir.

Cibran, Beyrut, 1898

Bir öğrenci olarak Cibran öğretmenlerin ve öğrencilerin üzerinde büyük bir etki bıraktı. Bireyci davranışları, kendine güveni, garip havası ve sıradışı uzun saçları herkesi etkilemişti. Arapça öğretmeni onda “sevgi dolu ama

kontrollü bir kalp, kabına sığmayan bir ruh, asi bir zihin ve gördüğü herşeyle dalga geçebilen bir göz” olduğunu söylüyordu. Ne var ki okulun katı disiplinli havası, göze batacak şekilde dini vecibelerini aksatan, dersleri asan ve kitaplara eskizler çizen Cibran’ın hoşuna gitmedi. Arap dünyasındaki edebi hareketlerle de yoğun bir şekilde ilgilendi. Okulda Yusuf el-Huvayik ile tanıştı ve onunla *el-Manara* (Fener) adında bir dergi çıkardı. İkili derginin editörlüğünü yaparken, Cibran aynı zamanda illüstrasyonlar da yapıyordu.

Bu arada yirmi dört yaşındaki Bostonlu güzel kadın Josephine Peabody, genç Suriyeli sanatçıdan etkilenmişti. Day’ın bir sergisi sırasında dikkatini çeken bu kadına Cibran bir eskizini adamıştı. Lübnan’da kaldığı sırada bu kadınla mektuplaşmaya başladı. Çok geçmeden aralarında duygusal bir ilişki gelişti ve mektuplaşmayı sürdürdüler, ta ki Josephine Cibran’ın evlilik teklifini reddedip 1906’da bir başkasıyla evlenene değin.

Josephine Peabody

Cibran Arapça ve Fransızca öğrenip çalışmalarında, özellikle şiirde ustalaşarak 1902’de kolejini bitirdi. Bu arada babasıyla olan ilişkisi, zenginleşen bilgi dağarcığı nedeniyle gerilince kuzeninin yanına taşınmak zorunda kaldı. Böylece nefret ettiği ve yaşamı boyunca utandığı yoksulluk günleri başladı. Lübnan’daki yoksulluğa, ailesini sarsan hastalık haberleri eşlik etti. Kızkardeşi Sultana bağırsaklarından hastalanmış, annesinin

kanseri azmaya başlamış, üvey ağabeyi ise ölmüştü. Sultana'nın ağır hastalığının haberini alması üzerine Mart 1902'de Lübnan'dan ayrıldı.

Ailede Ölümler ve ABD'ye Dönüş (1902-1908)

Ne yazık ki Boston'a geç vardı; Sultana 4 Nisan 1902'de on dört yaşında ölmüştü. Gelecek aylarda aile içinde vuku bulacak bir dizi ölümün ilkiydi bu. Cibran ailesini çok severdi. Yas döneminde Day ve Josephine sanat gösterileri ve Boston sanat çevresiyle buluşmalarla onu teselli ettiler. Cibran'ın sanatsal becerleri ve eşsiz davranışları, bu yabancı yeteneği sanat çevrelerine memnuniyetle dâhil eden Boston cemiyetinin dikkatini çok önceden çekmişti.

Yavaş yavaş Cibran'ın kalbini fetheden Josephine, onun hayatında etkili biri oldu. Bostonlu bu şair, Cibran'dan hep "genç ermişi" diye söz ediyordu. Cibran'ın doğulu geçmişinden çok etkilenen Josephine, onun canlı çizimlerle süslediği mektuplarının ve konuşmalarının büyüüne kapılmıştı. Josephine'in ilgisi ve sevgisi Cibran'ın *Ermış* (The Prophet) adlı kitabına esin kaynağı oldu. Kitabın adı Josephine'in Aralık 1902'de yazdığı ve kendi hayal gücüne göre Cibran'ın Bişerri'deki yaşamını betimlediği onbir dizelik şiire dayanıyordu. Daha sonra Cibran bu kitabı yayımladığında edebiyatta ustalaşmasına yardım eden Josephine'e adayacaktı.

Annesi Şubat ayında kanser tümöründen kurtulmak için ameliyat geçirdi. Cibran kederini hafifletmek için aile işini eline aldı ve şansını Küba'da denemeye giden üvey ağabeyi Peter'in bıraktığı dükkânı işletmeye başladı. Bu yeni yük Cibran'ın ruhuna ağır geldi ve sanatsal çabalara zaman ayırmasını engelledi. Bu zaman diliminde Cibran yoksulluk, hastalık ve ölüm atmosferinden kaçmak için eve pek uğramaz oldu. Ertesi ay Peter, Küba'dan ağır bir hastalığa yakalanmış halde döndü ve çok geçmeden 12 Mart'ta öldü. Daha kötüsü, annesinin kanseri ilerlemişti ve kadıncağız aynı yılın 28 Haziran'ında vefat etti. Bu olay üzerine Cibran bayıldı ve ağzından kan geldi.

Ailedeki bu üç ölümden sonra Cibran dükkânı sattı ve kendini Arapça ve İngilizce yazımda geliştirmeye adanmıştı. Yaşamı boyunca da bu ikili çabasını sürdürecekti. Bu arada Day ve Josephine onun ilk sanat sergisini açmasına yardım ediyordu. Sergi 3 Mayıs 1904'te açıldı ve eleştirmenlerden övgüler aldı. Sergilediği alegorik ve sembolik karakalem çizimler Boston cemiyetini

büyüledi. Bununla beraber, serginin önemi başka bir hususa dayanıyordu; Josephine kocası aracılığıyla, sahip olduğu okulu yöneten Mary Haskell'i Cibran'ın çizimlerini görmeye davet etmişti. Tanışmaları Cibran'ın yazarlık kariyerini çok etkileyecek bir ömürlük ilişkinin başlangıcı oldu. Cibran Arapça yazıları konusunda Josephine'in görüşünü almak için o yazıları İngilizceye çevirmişti. Dil engeli yüzünden Josephine, Cibran'ın sadece fikirleri üzerinde görüş beyan edebiliyor ve onu dilsel sorunlarla başbaşa bırakmaya mecbur kalıyordu. Daha sonra Josephine'in rolünü Mary Haskell üstlenecekti.

Mary Haskell otuz yaşındaydı ve Cibran'dan on yaş büyüktü. Cibran'ın sanatsal gelişimini finanse edecek ve onu, idealindeki sanatçı olmaya teşvik edecekti. Okul yöneticisi Haskell eğitilmiş, güçlü iradeli ve özgür bir kadındı ve romantik yapıdaki Josephine'inden farklı olarak kadınların özgürlüğünün faal bir savunucusuydu. Mary, Cibran'ın İngilizce yazmaya eğilmesinin ardındaki etkendi. Nitekim onu Arapça eserlerini İngilizceye çevirmeyi bırakıp doğrudan İngilizce yazmaya ikna etmişti. İngilizce eserlerini Mary'nin edite etmesi ve aralarındaki işbirliği Cibran'ın çalışmalarını parlattı. Mary, Cibran'la saatlerce vakit geçiriyor, yazılarının üzerinden geçiyor, hataları düzeltiyor ve yazması için yeni fikirler öneriyordu. Hatta Cibran'ın dilini ve düşüncelerini daha iyi kavramak için Arapça öğrenmeye bile kalkıştı.

Mary'nin günlüklerinde Cibran ile ilişkisinin önemi ve anlamı ortaya çıkmaktadır. Cibran'ın sanatsal gelişimi, içten düşünceleri ve aralarındaki şahsi ve entelektüel sohbetler Mary'nin günlüklerine neredeyse onyediyedi buçuk yıl boyunca kaydedilecekti. Bu kayıtlar Cibran'ın halktan sakladığı kişisel düşüncelerini ve ideallerini öğrenmek açısından büyük önem taşımaktadır.

Mary ve Cibran

1904'te Cibran Arapça göçmen gazetesi *el-Muhacir*'e makaleler yazmaya başladı. Bu makaleler onun yayımlanmış ilk çalışmasıydı. İlk makalesi "Vizyon" bol sembolizm kullanarak kafesteki bir kuşu betimleyen romantik bir makaleydi. Lübnan'da dört yıl Arapça öğrenmesine rağmen Cibran'ın yazılı Arapçası konuşma dilinin havasını taşıyordu. Arapçasını ilerletmek için kulağına güvenmiş, geleneksel sözcükleri öğrenmiş, memleketi Bişerri'de anlatılan Arapça hikâyeleri dinlemişti. Arapçası, konuşma dili havasında olduğundan dinleyicilerinin de hoşuna gidiyordu. Cibran'a göre dilin kurallarının dışına çıkılması gerekiyordu. Arap göçmen yazarlarına gelenekten kopup kendi üsluplarını bulmalarını öneriyordu. Yaşamı boyunca Cibran'ın Arapça yazıları, İngilizce kitaplarının aldığı övgüyü almadı. Bu da sonradan onu İngilizce yazılara yoğunlaşmaya ve Arapça üslubunu geliştirme çabasını bir kenara koymaya itti.

Cibran'ın ilk Arapça yapıtı *el-Mûsikî* 1905'te yayımlandı. Bu kitabın esin kaynağı üvey ağabeyinin ud çalması ve Day'ın opera davetleriydi. Aynı yıl *el-Muhacir* adlı gazetenin "Gözyaşları ve Kahkaha" adlı köşesinde yazılar yazmaya başladı. Bu köşenin adı daha sonra "Bir Gözyaşı Bir Tebessüm" adlı kitabına esin kaynağı olacaktı. Cibran *el-Muhacir*'de yazarken, Emin Rihâni adındaki bir Arap göçmen yazarın dergiye gönderdiği yazı, geleneksel yazarları taklit eden ve para için şiiri kullanan çağdaş Arap yazarlarını eleştiren Cibran'ın makalesini övüyordu. Rihâni ileride önemli bir yazar ve Cibran'ın dostu olacaktı. Aynı dönemde Cibran birkaç Arapça şiir yayımladı ve sevgi, hakikat, güzellik, ölüm, iyilik ve kötülük hakkında

gazetelere yazılar yazdı. Yazılarının çoğu keskin ve ironik tonlar taşıyan romantik bir havaya sahipti.

1906'da Cibran ikinci Arapça kitabını yayımladı: *Arâisu'l-Murûc* (Vadinin Perileri). Kitap Kuzey Lübnan'da geçen üç alegoriden oluşuyordu. "Marta", "Deli Yuhanna" ve Çağların Külü ve Ebedi Ateş" adlı alegoriler fahişelik, dinsel zulüm, reenkarnasyon ve mukadder aşk gibi konuları işliyordu. Alegoriler Bişerri'de dinlediği hikâyelerin ve İncil'e, mistik şeylere ve sevginin doğasına duyduğu hayranlığın yoğun etkilerini yansıtmaktadır. Cibran ileride "Deli" adlı kitabında delilik konusuna geri dönecektir. Cibran'ın erken dönem Arapça yazılarının ayırt edici özellikleri, ironizm ve sembolizm kullanışı, ikinci sınıf vatandaşların betimlemesi ve ruhban sınıfına karşı söylemiydi.

Mart 1908'de Cibran'ın üçüncü Arapça kitabı *el-Ervâhu'l Mütemerrida* (Asi Ruhlar) yayımlandı. Bu kitap *el-Muhacir* gazetesindeki yazılarına dayanan dört anlatıdan oluşuyordu. Söz konusu kitap Lübnan'daki toplumsal meselelerden söz ediyor, evli bir kadının kocasından kurtuluşunu anlatıyor, özgürlüğe çağrıda bulunuyor, istemediği bir evlilikten ölümle kurtulan bir gelini betimliyor ve 19.yüzyılda Lübnan'daki feodal ağaların gaddarca haksızlıklarını ortaya döküyordu. Bu yazıları cesur fikirlerinden, din adamlarını olumsuz sunmasından ve kadınların özgürlüğünü teşvik etmesinden ötürü din adamları tarafından sert eleştirilerle karşılandı. Cibran daha sonraları Mary'e *Asi Ruhlar*'ı yazdığı dönemin karanlığını, hastalık, ölüm düşüncesi ve sevgiyi yitirme hissiyle nasıl boğuştuğunu anlatacaktır. Kitabın din adamlarına karşı olması nedeniyle Suriye hükümetinin sansürüne uğraması ve Cibran'ın aforoz edilmesi onu endişelendirmişti.

Paris Seyahati ve New York'a Yerleşme (1908-1914)

1 Temmuz 1908'de Cibran Boston'dan ayrılıp Paris'e Academie Julien ve Ecoles des Beaux Arts'da sanat okumaya gitti. Oraya varınca Fransız kültüründen çok etkilendi ve günlerini çeşitli sanat sergilerinde ve müzelerdeki resimleri inceleyerek geçirdi. Avrupa edebiyatıyla yoğun bir şekilde ilgilendi. Çağdaş İngiliz ve Fransız yazarlarının kitaplarını okudu. Sanatı ve düşüncesi üzerinde derin bir etki bırakan William Blake'in eserleri ile özel olarak meşgul oldu. Öte yandan 2 Ekim 1908'de Paris'ten yazdığı şu satırlar Mary'nin onun için ne ifade ettiğini anlatıyordu: "Umarım ki uzun yaşarım ve bana bunca şey vermiş olan hakkını kısmen de

olsa sana ödeme şansım olur. Umarım ‘Mary Haskell sayesinde sanatçı oldum.’ diyebileceğim günler gelir.”

Öte yandan Cibran’ın Fransa seyahati sanatsal eğitimini eksikliğini açığa vurmuştu. Zaten eleştirmenler de onun resimlerini sırf bu açıdan eleştiriyorlardı. Daha önceden Cibran resmi eğitim almayı reddetmiş, yalnızca yeteneklerine ve duyuş kabiliyetine bel bağlamıştı. Çok geçmeden akademinin resmi eğitiminden soğuyan Cibran kendi sanatını özgürce keşfetmek için akademiden ayrıldı. Cibran’ın Paris’teki asıl hocası Maitre Lawrence idi. Fakat Lawrence’in sanatından nefret eden Cibran sonunda onun derslerini bıraktı ve yalnız çalışmaya devam etti.

Lübnan’daki eski sınıf arkadaşı Yusuf el-Huvayik ile karşılaştı. Bu iki insan çok yakın bir dostluk kurdular ve birlikte resimdeki modern eğilimleri tanımaya ve öğrenmeye yöneldiler. Modern sanattaki yeni eğilimleri incelerken, Kübizmi “çılgın bir devrim” olarak niteleyip antipatik buldular ve klasik geleneğe olan bağlılıklarını pekiştirdiler. Model kullanarak çizim yaptılar ve sanat sergilerini gezdiler. Bu dönemde Cibran ünlü heykeltıraş Auguste Rodin ile tanıştı ve bu kısa tanışıklık bile Cibran’ın sanatı üzerinde çok derin etkiler bıraktı. Bazı kaynaklarda Cibran’ın Rodin’den ders aldığından bahsedilmesine rağmen, Cibran’la anılarını kitaplaştıran Yusuf El-Huvayik’in ifadesiyle Cibran Rodin’den hiçbir zaman ders almamıştır. Öte yandan El-Huvayik, bahsi geçen anı kitabında, Cibran’ın da eserlerinin sergilendiği bir sergiyi ziyaret eden Rodin’i ve onun Cibran’la tokalaşma anını detaylarıyla anlatır. Muhtemelen Cibran-Rodin ilişkisi bundan çok da öteye gitmemiştir. Bununla birlikte Rodin, Cibran için şunu demektedir: “Resmin ve şiirin, onu yeni bir Blake yapacak kadar birbirine bağlantılı olduğu başka bir kimseyi tanımıyorum.”

Cibran 25 yaşında,
Yusuf el-Huvayik'in yağlı boya tablosu

Paris döneminde her hafta sonu Louvre Müzesi'ne gitmeyi ihmal etmeyen Cibran, İngiltere'de bir müzede saatlerce izlediği bir kadın heykelinden sonra müzeden çıkarken “o saatlerce izlediği kadın heykeline saygısızlık olmaması için kafasını yere eğerek ve gözlerini kısarak çıktığından” bahseder mektuplarının birinde.

Daha sonra Cibran alaycı mizacını ve yazım üslubunu beğendiği Arap yazar dostu Emin Rihâni ile birlikte Londra'ya gitti. İki yazar Lübnan anıları, Maruni geçmişi ve zamanın toplumsal sorunlarıyla ilgilenmek gibi ortak noktaları paylaşıyorlardı. Birlikte Arap Dünyası'nın kültürel rönesansı üzerine planlar yaptılar. Bu planlardan birisi, Hristiyanlık ve İslam'ın uzlaşmasının bir sembolü olarak Beyrut'ta çift kubbeli bir opera binası kurmaktı. Haziran 1909'da Cibran babasının ölüm haberini aldı ve onun ölmeden önce oğlunu kutsadığı ve despotça tutumunu yumuşattığı düşüncesiyle kendini teselli etti.

31 Ekim 1910'da Cibran bütün yurtdışı yolculuklarına son verip ABD'ye yerleşti ve yazmaya ağırlık verdi. Boston'a gelişinin üzerine Lübnan mahallesinden kurtulmak ve New York'un kültürel atmosferinde daha büyük sanatsal bir mekân bulmak için Mary'e New York'a taşınmayı önerdi. Taşınmaları eğitimsiz ve bekar bir terzi olan kızkardeşi Marianna'yı Boston'da yalnız bırakacaktı.

Aralık 1910 Mary'nin günlüğünün başlangıç tarihiydi. Cibran'ın yaşamına dair kişisel anılara adanmış bu günlük yaklaşık onyediyıl boyunca tutulacaktı. Aynı yılın 10 Aralığında Cibran Mary'e evlilik teklifinde bulundu ve yine reddedildi. Bu sefer ki sebep aradaki on yaş farkıydı. Yaş meselesi ikili arasında bir sevgi ilişkisinin gelişmesine engel teşkil etmişti. Zira Mary böyle genç biriyle birlikte olmasının yol açacağı toplumsal tepkiden endişeleniyordu. Yine de bu olay arkadaşlıkla başlayıp sevgi ilişkisine ve ardından sanatsal işbirliğine dönüşen ilişkilerini bitirmedi. İlişkilerinin gelişmemesindeki bir başka etken de paraydı. Ne de olsa Cibran bir finansör olarak Mary'nin rolünün aralarındaki manevi bağ gölgelemesinden endişeleniyordu. Bu yıpratıcı mesele yüzünden sürekli tartışıyorlardı. Nitekim Mary'e New York'tan yazdığı 1 Mayıs 1911 tarihli ilk mektubunda şunu söyler: "Mary neden bana bu kadar para yolladın? Bende yeterince var. Bana gelmeden önce ihtiyacımdan fazlasını verdin." Öte yandan Mary'nin yardım eli diğer göçmenlere de uzanmış, gelecek vaat eden başka öğrencileri de para yardımında bulunmuştu ama onların hiçbirisi Cibran'ın eline su dökemezdi.

Bu arada 1911'de Cibran *el-Muhacir* gazetesinden başka bir göçmen gazetesi olan *Mir'aat el-Garb'e* (Doğunun Aynası) geçti ve 1912 yılına kadar bu gazeteye makaleler yazdı. Mary'nin takdim mektuplarının desteğiyle yeni bir sanat yaşamı kurmak için aynı yılın 26 Nisan'ında New York'a taşındı.

New York'ta yeni kitabı üzerine çalışmaya başladı. *El-Ecnihatü'l-Mütekassira* (Kırık Kanatlar) 1906'da yazmaya başladığı ve Ocak 1912'de yayımladığı bir kitaptır. Cibran'a göre bu kitap ruhsal bir otobiyografiydi, her ne kadar Mary'e kitapta yaşananların kendi deneyimleri olmadığını söylemişse de. En uzun Arapça romanı olan bu kitap genç bir adamla talihsiz biten bir aşk ilişkisi yaşayan Selma Karami'nin öyküsünü anlatmaktadır.

Selma'nın öyküsü Cibran'ın Lübnan'da okurken âşık olduğu Lübnanlı bir dul alan Sultana Tabit'le ilintilidir. Cibran onunla aşkı, şiiri ve kitapları paylaştığı yirmi iki yaşındaki bu genç dulun öyküsünü Mary'e anlatmıştı. Bazı eleştirmenler de kitabın öyküsünü yazarın çocukluktaki hocası Selim Dahir aracılığıyla tanıştığı Lübnanlı bir genç kızla yaşadığı başka bir talihsiz aşkla ilişkilendirirler. Josephine'nin Cibran ile yakın ilişkide olduğu

1904'te yazdığı *Wings* (Kanatlar) adlı tek perdelik oyun başka bir etkiyi de açığa vurmaktadır.

1911'de Cibran İrlandalı şair W. B. Yeats'in portresini çizdi. Sanat Tapınağı diye adlandıracağı bir portre albümünün ilk portresiydi bu. Bu albüm Aguste Rodin, Sarah Bernhardt, Gustav Jung ve Charles Russell gibi ünlü simaların yüzyüze yapılmış portrelerini içeriyordu. Arap topraklarının Osmanlı hâkimiyetinden çıkmasıyla sonuçlanan yoğun siyasi faaliyetlere sahne olan bu dönemde Cibran, Suriye, Lübnan, İstanbul, Paris ve New York gibi pek çok merkezde doğan yarı-siyasi Arap cemiyetlerinden birisi olan el-Halkatü'z-Zehbiyye'ye (Altın Halka) katıldı. Bir grup Suriyeli genç göçmenin kurduğu bu cemiyet nerede olurlarsa olsunlar Suriyeli vatandaşların yaşam tarzının iyileştirilmesi için çalışıyordu. Lakin bu cemiyetin faaliyetleri uzun soluklu olmayacaktı.

Aynı yılda İtalya, Türkiye'ye savaş açmış ve bu gelişme liberal Suriyelilerin Osmanlı hâkimiyetinden kurtulma umutlarını canlandırmıştı. Cibran'ın bağımsız Suriye düşü İtalyan general Giuseppe Garibaldi ile tanışmasıyla iyice güçlendi. Onunla birlikte Osmanlı idaresini alaşağı etmek için göçmen Suriyelilerden oluşan bir lejyona önderlik yapma fikrini ele aldı. Daha sonraları 1. Dünya Savaşı sırasında Cibran, Osmanlı yönetimine karşı birleşik Arap askeri hareketlerinin büyük bir savunucusu ve kışkırtıcısı oldu.

Özellikle Mary'nin gizli bir gelir kaynağı sağlayan mali desteği ve eserlerinin tanıtılmasına yarayan sanatsal temasları sayesinde Cibran, New York'ta ilgi görmeye başladı. Ev sahiplerinin ilgisini hemen çeken heyecan verici bir kişiliğe sahip olan Cibran kolayca insanlarla haşır neşir olabiliyordu. 1913'te yeni kurulmuş bir Arap göçmen dergisi olan *el-Funun*'un yönetim kadrosuna katıldı. New York'taki Arapça konuşan cemiyetin yayınladığı bu dergi yazınsal ve sanatsal meseleleri işliyordu. Cibran üsluba ve beğeniye özgürlükçü yaklaşan bu dergiye, daha sonra yayımlanacak ilk İngilizce kitabı olan *Deli*'nin (The Madman) temelini oluşturan birkaç makale yazdı.

Bu arada Cibran ile Mary arasındaki aşk ilişkisi bozulurken aralarında geçen para, cinsellik ve evlilik konularındaki tartışmalar ilginç bir gelişmeye yol açtı. Çok geçmeden Mary, Cibran'ın akıl hocası ve editörü oldu, İngilizce yazım yeteneğini geliştirmesinde ve kültürel eğitiminde ona

yardım etti. Cibran *Deli* kitabı üzerinde çalışmaya 1913'te başlamıştı. Lübnan'da delilere yapılan muamelenin tarihini öğrendikten sonra bu konu onu hep büyülemiştir. Nitekim memleketi Bişerri'de delilere cinlerin musallat olduğunu ve kilisenin cin çarpmış insanların içindeki şeytanı çıkardığını duymuştu.

Daha 1908'de *Asi Ruhlar*'ı yazarken Josephine'nin fikrini almak için Arapça eserlerini İngilizce'ye çevirmeyi denemişti. 1913'te bu sefer Mary'nin okuyup edite etmesi için eserlerini tercüme etmeye çalıştı. Cibran, yazım yeteneğini geliştirmeye Mary'nin yardım etmesini önleyen tercüme ve dil engelinin zorluklarından yılgınlığa kapıldı. Çaresiz bir şekilde Arapça öğrenmeye çalışan Mary de İngilizce yazım dilini ve kültürel eğitimini geliştirmesi için Cibran'a dersler vermeye başladı. Aynı zamanda Mary, Cibran'ı Arapça eserlerini çevirmeyi bırakıp doğrudan İngilizce yazmaya teşvik etti. Öte yandan Mary göçmenleri yabancı dil öğrenirken anadillerini unutmamaları konusunda uyarıyordu. Mary'nin eğitim programı işe yaradı. Cibran bir yandan gramer ve yazım hatalarını düzeltirken diğer yandan okuma hevesini artırdı. Bu dönemde Nietzsche'nin üslubundan ve kendi İsa yorumuna ters düşen güç istenci kavramından etkilendi. Cibran'a göre İsa, Nietzsche'nin betimlediği gibi zayıf bir kişi değil, *İnsanoğlu İsa*'yı yazarak en uzun İngilizce eserini ona adadığı hayranlık uyandıran bir insandı. Bu kitabında İsa'yı, insan olarak farklı bir açıdan ele almış ve kitabın her pasajında farklı bir insanın ağzından anlatmıştır.

Mary ve Cibran *Deli* kitabını birlikte gözden geçirip hazırladılar. 1914'te Cibran beşinci Arapça kitabı olan *Dem'a ve İbtisâme*'yi (Bir Gözyaşı BirTebessüm) yayımladı. 1904'ten bu yana değişik dergilerde yayımlanmış mensur şiirlerinin bir derlemesiydi bu kitap.

İlahi âlem, Cibran'ın resmi.

Savaş Yılları ve Ermiş'in Yayınlanması (1914-1923)

Cibran'ın 1914'teki bir sanat sergisinde Amerikan mimar Albert Pinkam Ryder beklenmedik şekilde sergiyi ziyaret edip Cibran'ı etkiledi. Cibran da ona bir şiirini adamaya karar verdi ve yayımladığı ilk İngilizce eseri olan ve ilkin Mary'nin edite ettiği bu şiir Ocak 1915'de piyasaya çıktı.

Bu arada Cibran zamanın siyasi gelişmeleriyle, özellikle 1. Dünya Savaşı'nın başlamasından itibaren daha faal şekilde ilgileniyordu. Cibran'a göre bu savaş, genel bir İtilaf saldırısıyla desteklenecek birleşik bir Arap askeri cephesi açarak Osmanlı idaresindeki Suriye'yi bağımsızlığa kavuşturmak ümidini yeşertmişti. Cibran, Osmanlı idaresine karşı kuvvetlerini bir araya getirmesi için hem Müslümanlara hem de Hristiyanlara çağrıda bulunuyordu. Aslında Cibran ülkesini kurtuluşa götürecek romantik bir siyasi kahraman ve savaşçı olma hayali içindeydi. Savaşçı olma gayesiyle Lübnan'a dönme fikrini Mary'e açınca büyük bir tepki aldı.

Çocuklukta geçirdiği kazadan dolayı omzu yarı felç halinde zayıf kalmıştı. 1915'te omuz ağrısı tekrar nüksedince sol omzundan elektrik tedavisi gördü. Savaş yılları sırasında Cibran düşüncelerini dağıtan ve sağlığını bozan bir depresyona girdi. Osmanlılara karşı başkaldıran Araplara dair etkin ve yaygın yazılarına rağmen durumu umutsuz görüyor

ve açlık çeken Suriye'ye para yardımıyla bulunuyordu. Savaşın uyandırdığı düşüncelerden uzaklaşmak için New York'un sosyal yaşamına daldı ve 1916'da *The Seven Arts* adlı edebiyat dergisine katıldı. Cibran'ın edebi üslubunu yansıtan bu derginin yönetim kuruluna giren ilk göçmen olmaktan gurur duyuyordu. O zamanlar Cibran'ın eserlerinden ezbere parçalar okumasından keyif alan edebiyat çevrelerinde aranan bir kişi olmuştu. New York sosyetesini "Halil Cibran Şiir Geceleri" düzenleyip şampanyalar patlatıyordu.

1917'de Cibran'ın eserlerinin sunulduğu iki ayrı sergi düzenlendi. Bunlardan biri New York'ta Knoedler Galerisi'nde, diğeri de Boston'da Doll and Richards Galerisi'nde gerçekleştirildi.

Cibran, 12 Ocak 1917 tarihli mektubunda Mary'e şöyle seslenir;

"Sevgili Mary, Sana başka bir minik mesel yolluyorum; vaktin olduğunda Okuman ve İngilizcesini düzeltmen için. Görüyorsun Mary, ben de senin okuluna gidiyorum ve sen olmasaydın tek kelime İngilizce yazamazdım. İngilizcem hala çok kısıtlı. Ama öğrenebilirim."

1918'de Cibran en ünlü kitabı olan *Ermış*'in tohumlarını oluşturan, "benim ada insanım" dediği nicedir üzerinde çalışmakta olduğu Arapça bir eserden söz eder Mary'e. Promethevâri bir adam olan El Mustafa adındaki bir kahinin 12 sene kaldığı Orphalese şehrinden ayrılıp, evine gitmek üzereyken bir grup halk tarafından durdurulması ve ana kahraman ile halk arasında insanlık ve hayatın genel durumu hakkında geçen konuşmalar kitabın içeriğini oluşturur. Günlüğünde Mary, Cibran'ın *Ermış*'le ilgili sözlerini aktarır. Sonraları Cibran bu kitap için "kariyerimin ilk kitabı, benim asıl kitabım, olgun meyvem" diyecektir. Bir başka yerde de "*Ermış*, benim İsa'nın yüzünü yeniden yaratma çabamdır" diyecektir. Öte yandan Cibran İngilizce yazım konusunda hâlâ endişeliydi ve sürekli Mary'den öneri bekliyordu. Cibran "evrensel bir dil" yaratma konusundaki düşüncelerini yansıtan Süryanice İncil'in diline her zaman hayranlık duymuş ve çeşitli İngilizce yazılarında birleşik evrensel bir üslup oluşturmaya çalışmıştır.

El Mustafa'nın yüzü

Mary, Cibran'a *Ermif*'i İngilizce yazmasını önererek bu kitabın tamamlanmasında önemli bir rol oynadı. Yakında yayımlanacak kitabı *Deli*'yi de aynı dille yazmasını salık verdi. Cibran ile Mary arasında geçen evlilik, ölüm, yaşam, sevgi ve benzeri konular üzerine konuşmalar *Ermif*'e ve diğerk eserlerine sirayet etmiştir. Ne var ki Mary, Cibran'ın 1919'da karar verdiği *Ermif* adına karşı çıkmış ve onun yerine *Counsels* (Tavsiyeler) adını kullanmasını istemişti. Bu sırada Cibran, Mary'e gönderdiği bir mektupta ona şunları söyler: "Geçen iki hafta boyunca o kadar çok şey yaptım ki kendimi çok bitkin hissediyorum. Suriye'nin çabalarıyla benim kendi çabalarım arasında o kadar büyük bir girdap var ki. Her gün bu girdabı açmak zorundayım ve bu beni çok yoruyor. Dinlenirken, 'Tavsiyeler' üzerinde alışabileceğimi umuyorum. Onları sana en kısa zamanda göndereceğim."

1918 sonbaharında Cibran ilk İngilizce kitabını ve geleneksel Arapça kafiyesi ve ölçüsüyle yazdığı bir şiirini, *el-Mevâkib*'i (Oluşumlar) yayımlamaya hazırlanıyordu.

Cibran'ın ilk İngilizce kitabı *Deli* (The Madman) 1918'de yayımlandı ve yerel basından olumlu eleştiriler aldı. Eleştirmenler onu Doğu ile Batı arasında köprü atması bakımından nl Hint yazar Tagore ve İngiliz şair William Blake ile kıyaslıyorlardı. Bizzat kendisinin illüstrasyonlarını yaptığı mesellerden oluşan bu kitapta Nietzsche, Jung ve Tagore'un etkileri apaçık görülmektedir. *Deli* kitabının başarısının ardından Cibran'ın

popüleritesi artmaya başladı. Ne var ki Cibran yavaş yavaş eski tanıdıklarıyla, Day ve Josephine ile temasını koparmaya başlamıştı. Şimdi de Rihâni ile ilişkisi çözülüyordu. Öte yandan Doğulu geçmişine dair ifşa etmediği hususlar ve kişisel ihtiyatı göz önüne alındığında insanlar üzerinde uyandırdığı gizem havası hoşuna gidiyordu.

1919'da Cibran kendisinin illüstre ettiği ve en güzel resimlerinin de yer aldığı, Arapça şiiri *el-Mevâkib*'i (Oluşumlar) yayımladı ama Arap basınında fazla ilgi görmedi. Aynı yıl *Fatat-Boston* adlı başka bir yerel derginin yönetim kuruluna girdi ve çeşitli Arapça makaleler yazdı. Cibran'ın hayatı boyunca çeşitli cemiyetlere ve dergilere katılmasının nedeni avangard bir Arapça yazımın sözcülüğünü yapmak ve yabancı diyarlardaki Arap edebiyatını birleştirmektir. Ne var ki Cibran'ın Arapça yazarı olarak başarısı sınırlı kaldı. İronik bir şekilde, Arapça dil yeteneği hâlâ standartlara ulaşamıyor ve Arap basınında pek ilgi görmüyordu. Resimlerinin yer aldığı bir koleksiyonu Alice Raphael'in önsözüyle *Twenty Drawings* (Yirmi Çizim) adıyla yayımladı.

Fatat-Boston dergisinde Cibran 1914'te tanıştığı Mihail Nuayme adındaki göçmen Arap yazarla yakın bir ilişki kurdu. Nuayme zamanın önemli düşünürlerindendi ve Cibran'ın Arap dilini geliştirme ve Arap adetlerini ve geçmişini yerli yerince kullanma çabalarını takdir eden ilk Arap yazarlar arasındaydı. Nuayme, Cibran'ın *Kırık Kanatlar* adlı kitabını evrensel edebiyat dilinin bir örneği olarak görmüş ve Selma Karami'nin pekâlâ Ruh, İngiliz veya İtalyan kökenli de olabileceğini belirtmiştir.

1912 ile 1918 yılları arasında çeşitli dergilerde boy göstermiş kısa öykü ve mensur şiirlerini bir araya getirdiği *el-Avasif*'i (Fırtına) ve ikinci İngilizce kitabı olan *Haberci*'yi (The Forerunner) yayımlayan Cibran, 1920'de *er-Râbitatü'l-Kalemiyye* isimli edebiyat cemiyetinin kurucu başkanı oldu. On üyeden oluşan bu Arap göçmen cemiyetinin üyeleri arasında Andülmesih Haddâd, Nesîb 'Arîda, Mihail Nuayme, Reşîd Eyyûb, Nedre Haddâd, William Catzflis, İliya Ebu Madi ve Vâdi' Bahut gibi mümtaz Arap edebiyatçıları bulunuyordu. Cemiyetin amacı Arapça yazıların yayımlanmasına ve dünya edebiyatının çevrilmesine katkı sunmaktır. Söz konusu cemiyet Arap şairleri ve başarılı Arap yazar nesilleri üzerinde derin bir etki bırakmıştır. Cemiyetin ömrü boyunca Cibran sanatsal

özgürlük çağrısında bulunmuş, yazarları kuralların dışına çıkıp kendi üsluplarını bulmaya yüreklendirmiştir.

Pen Yazarlar Birliği'nin bazı üyeleri, soldan sağa:
Nesib 'Arıda, Halil Cibran, Abdülmesih Haddâd
ve Mihail Nuayme, 1920.

Bu dönemde Cibran'ın Arapça yazımla meşgul olması onu *Ermîş* kitabını tamamlamaktan bir süreliğine alıkoydu. Dahası, popüleritesinin yaygınlaşması daha fazla yerde sanatsal sunum yapmasını gerektirdiğinden *Ermîş*'i tamamlamak ile konuşma gezisi yapmak arasında bocaladı. Ne var ki kendini bütün zorluğuyla rağmen hem Arap dünyasının hem de İngiliz dünyasının sözcüsü olarak görmeyi sürdürüyordu.

Bu arada Cibran'ın siyasi fikirleri “Sizin kendi Lübnan'ınız var, benim de kendi Lübnan'ım” diyen makalesine tepki gösteren yerel siyasetçileri kızdırıyordu. Cibran Sureyi'nin bölgelerinin idare edilme tarzını onaylamıyordu ve Büyük Suriye bölgesi Lübnan, Filistin ve Suriye'ye ayrılırken yeni kurulan Arap ülkelerin kimliği üzerine yazılar yazıyordu. Bu ülkelerin nasıl bir yapıya bürüneceği konusunda Cibran, siyasetçilere Batı kültürünün olumlu yanlarını benimseme ve silah ve kıyafet gibi yüzeysel şeyleri ithal etmekten sakınma çağrısında bulundu. Cibran'ın siyasi düşüncesi çok geçmeden ülkelerin kültürel yapısı ve vatandaşların sürmesi gereken yaşam tarzına dair genel bir fikir verdi.

1920'de *Ermîş*'in neredeyse dörtte üçü bitmişti ve Cibran Arapça yazmaya devam ediyordu. Mary'e yazdığı dokunaklı bir mektupta kimlik sorununu çözdüğünü ve Batı etkileri ile Doğu etkileri arasında bir denge

kurduğunu söyledi: “Şimdi biliyorum artık, bütünün bir parçasıyım ben; kürenin bir parçası... Nereye uyduğumu artık keşfettim: ben bir bakıma küreyim ve küre de ben.”

1921’de mistisizm üzerine bir söylev niteliği taşıyan *İrem Zâtü’l-İmâd* (Yüsek Sütunlu İrem) isimli Arapça tematik oyununu yayımladı.

1922’de Cibran sonradan psikolojik durumuna bağlanacak bir kalp rahatsızlığına yakalanır ve şu itirafta bulunur: “Fakat benim en büyük acım bedensel değil. İçimde büyük bir şey var... Onu öteden beri biliyorum ama dışarı çıkaramıyorum: Bütün bu şeyleri yapan küçük birini oturup seyreden yüce sessiz bir benlik.” Aynı yılın Ocak ayında resimlerinin bir araya getirildiği sergi bu kez Boston Women City Club’ta düzenlendi.

Ermîş’in tamamlanmasına yakın Mary ile Cibran kitabın üzerinde Nietzsche’nin Böyle Buyurdu Zerdüş’ünün etkisini fark ettiler. Mary üslup, büyük harf kullanma, noktalama işaretleri ve paragrafların biçimi konularında önerilerde bulundu. Cibran paragraflarının kısa kalmasında ısrar etti. Mary hep Cibran’ın özlü sözler adamı olduğunu ve söylemek istediğini olabildiğince kısa ifade ettiğini vurgulamıştır.

Ermîş’in yayımlanmasından birkaç ay önce Cibran kitabı Mary’e özetledi: “*Ermîş* tek bir şey söylüyor: Sen sandığından çok ama çok büyüksün ve her şey yerli yerince.”

1923’te Cibran çeşitli yerel ve göçmen Arap dergilerine yazdığı makaleler dolayısıyla Arap dünyasında sarsılmaz bir üne kavuşmuştu. Bu dönemde Mary’e olan mali ve editoryal bağlılığı yavaş yavaş azaldı. Para tartışmalarını çözüme bağlamak için yaptıkları anlaşma gereği borçlarının karşılığında resimlerinin bir kısmını Mary’e verdi. Cibran içinde, onyediyâşındayken çizdiği İbn Sina, Gazzâlî, el-Hansa, İbn Farîd, Ebu Nûvas, İbnü’l Mukaffa ve diğer büyük Arap filozoflarının hayali resimlerinin de bulunduğu *el-Bedâyi’ ve’t-Tarâîf*’i (Güzellikler ve İlginçlikler) yayımladı. İngilizce yazım konusunda kendine güveni sağlamlaştınca Mary’nin fikirlerine müracat etme mecburiyetinden sıyrıldı. Bununla beraber Mary’nin yüzü illüstrasyonları için esin kaynağı olmaya devam etti. Çok geçmeden Cibran resimlerini kitap illüstrasyonlarıyla sınırlamaya karar verdi. *Ermîş* kitabı nihayet 1923 yılının Ekim ayında yayımlandı ve ABD’de mütevazı bir başarı elde etti.

Ermış’i en büyük başarısı olarak gören Cibran şöyle demişti: “Lübnan’da bu kitabı yazmayı ilk kez tasarladığımdan beri, bir tek günüm bile *Ermış*’siz geçmedi. Kitap benim bir parçam haline gelmiş gibiydi. Metni yayımcıma teslim etmeden önce tam dört yıl elimde tuttum. Çünkü emin olmak istedim, içindeki her sözcüğün kendimden verebileceğim en iyi sözcük olduğundan emin olmak istedim.”

Ölüm ve Yuvaya Dönüş (1923-1931)

1923’te Cibran Arap yazarı Mey Ziyade ile yakın bir ilişki kurdu. İkilinin mektuplaşmaları 1912’de başlamıştı. O yılda Mey yazdığı bir mektupta *Kırık Kanatlar*’daki Selma Karami’den nasıl etkilendiğini Cibran’a anlatmıştı.

Entelektüel bir yazar ve kadınların özgürlüğünün aktif bir savunucusu olan Mey, Filistin’de doğmuş ve oradaki bir manastır okulunda klasik eğitim almıştı. 1908’de Kahire’ye tanışıp bir dergiye yazılar yazmaya başladı. Cibran gibi Mey de Arapça, İngilizce ve Fransızca’da akıcıydı ve 1911’de şiirlerini İsis Copia takma adıyla yayımladı. Mey, *Kırık Kanatları* çok liberal buluyordu ama kadın hakları meselesiyle yaşamı boyunca meşgul oldu. Cibran’ın yazılarını çok beğeniyordu ve ilerleyen yıllarda editör ve bilir kişi olarak Mary’nin rolünü üstlenecekti. 1921’de Cibran onun resmini almış ve ondan sonra yaşamının sonuna kadar onunla mektuplaşmayı sürdürmüştür.

Halil Cibran, Mey’e yazdığı bir mektupta şöyle diyordu: “Sevgili bayan Mey, ... Mektupların ne kadar güzel Mey, ne kadar hoş. Dağların tanesinden düşlerimin vadisine akan bir nektar nehri gibi. Gerçekten de bu mektuplar, uzaktakileri etkileyen, yakındakileri geliştiren ve büyülü yankılarıyla taşları parlayan meşalelere, dalları çırpınan kanatlara çeviren Orfeus’un Lutu gibi.”

İkilinin mektuplarından anladığımız kadarıyla birbirlerine karşı derin bir aşk beslemelerine ve bir araya gelme imkânına sahip olmalarına rağmen ne birbirlerinin sesini duymuşlar ve ne de bir kez olsun bir araya gelmişlerdir. Sadece mektuplarla iletişim kurmuşlardı. Cibran’ın vefatından sonra Mey Ziyade bir süre psikolojik tedavi görmüş ve sonrasında da ruhsal durumu bir türlü eskisi gibi olamamıştır.

Cibran öldüğünde Mey şöyle yazmıştır: “Hiçbir zaman bu kadar acı çekmemiştim, hiçbir kitapta bir varlığın bu çektiğim kadar büyük bir acıya katlanacak gücü bulacağını okumamıştım.”

Mey Ziyade

1920’lerde Cibran siyasi arenada aktif olmayı sürdürdü, kültür ve toplum üzerine yazılar yazdı. Yeni kurulan Arap ülkelerinin Batı kültürünün olumlu yanlarını alması gerektiğini savundu. Cibran’ın yazıları, özellikle kilise ve din adamlarıyla ilgili olanlar kendi ülkesinde tartışma yarattı. Yazar olarak Cibran tartışmayı severdi ve yazıları da bu yanını yansıtmaktadır. Arap dünyasında sınırlı ölçüde başarı elde etmesi, onu bir Arap yazar olarak kabul görme davasını bırakmaya ve bunun yerine çabalarını İngilizce yazımda yoğunlaştırmaya itti. Yavaş yavaş yazımda ustalaştı ve bir dil üslubu yarattı. Mary’e de söylediği gibi, bir oturuşta okunabilecek ve cepte taşınabilecek küçük kitapçıklar yazmak istiyordu.

Mary’nin Cibran’ın yazarlık kariyerindeki rolü giderek azalıyordu ama Cibran yanlış yatırımlarda bulunduğunda her zaman onun yardımına koşup sorunu hallediyordu. Bu yıllarda Mary, başarıyla yönettiği Haskell Kız Okulu’nun sorumluluğunu taşıyor, tüm zamanını ona veriyordu. Tam da o sırada, dul kalan kuzeni Savannah Georgia, Mary’i zengin ve başarılı bir işadamı olan Florance Minis ile evlenmeye ve sıkıntılı yaşamını değiştirip kendisine eşlik etmeye zorlamaya başlar. Mary’nin Boston’dan ayrılması da bu evlenme önerisine denk düşer. 1926’da evlilikle sonuçlanan bu ilişki 3-4 yıl sıkça seyahatle geçer. Mary, bu gezilerden birinde New York’ta Cibran’ı

ziyaret ettiğinde artık özgürlüğünden vazgeçmiştir. Halil’le aralarındaki mektuplaşma sürer, satırlarda duygusallık ve saygı devam eder. Ancak eski mektuplardaki “Sevgili Yaşlı Fil”, “Sevgili Halil”in yerini “Halil” alır. Artık mektuplara ister istemez bir ‘resmiyet’ gelmiştir. Öyle de devam eder..

Aralarındaki duygusal ilişki bitse de Cibran ona güvenmeye ve danışmaya devam etti ve yazmaya niyetlendiği *Ermîş*’in ikinci ve üçüncü bölümlerinden ona söz etti. İkinci bölümün ismi *Ermîşin Bahçesi* olacaktı ve adadaki bir bahçede ermişin, takipçileriyle yaptığı konuşmaları işleyecekti. Üçüncü bölüm ise *Ermîşin Ölümü* adını alacaktı ve ermişin adadan dönüp hapse atılarak orta yerde ölüm cezasına mahkûm edilmesini anlatacaktı. Ne yazık ki sağlığının kötüye gitmesi ve en uzun İngilizce kitabı olan İnsanoğlu İsa’yı yazmakla meşgul olmasından ötürü *Ermîş* projesini asla tamamlayamadı.

Ermîş’in 1923’te yayınlanmasıyla ünü iyice yayılan Cibran sosyal çevresini de genişletir. Bu arada Cibran’ın yaşamına bir başka kadın, yayınevi sahibi ve öğretmen olan Barbara Young girer. Barbara, Cibran’ın ölümünden sonra kaleme alacağı Lübnan’dan Gelen Bu Adam adlı kitabıyla onun yaşamöyküsünü anlatacaktır.

Mary’nin yaşamından yavaş yavaş çekilmesi üzerine Cibran ölümünden sonra önemli bir rol oynayacak yeni bir yardımcı tuttu: Henrietta Breckenridge. Bu kadın Cibran’ın eserlerini düzenledi, yazılarını edite etmesine yardımcı oldu ve stüdyosunun çekip çevirdi. 1926’da Cibran ünlü bir uluslararası şahsiyet oldu. Kozmopolit bir duruş sergilemek için 1926’da dört aylık dergi olan *The New Orient*’e yazmaya başladı. Bu dergi Doğu ile Batı’nın buluşmasını teşvik eden uluslararası bir yaklaşıma sahipti. Bu dönemde Lazarus ve Sevgili adında yeni bir İngilizce eser üzerinde çalışmaya başladı. Daha önceki bir Arapça eserine dayanan bu kitap İncil’deki Lazarus hikâyesini, onun ruh arayışını ve sonunda ruh eşini buluşunu işleyen dört şiirden oluşmaktadır.

1926’da Cibran önce Arapça yazdığı daha sonra İngilizce’ye tercüme edilen aforizmalardan oluşan *Kum ve Köpük*’ü (Sand and Foam) yayımladı. Mayıs 1926’da Mary Güneyli toprak sahibi Florance Minis ile evlendi. Bu sırada Mary’nin günlükleri Cibran’ın *İnsanoğlu İsa* algısını açığa vuruyordu. İsa’nın hikâyesini yazmak, özellikle daha önce hiç kimsenin yapmadığı şekilde onu betimlemeye girişmek Cibran’ın içinde bir tutku

olagelmişti. Bu kitabında İsa'nın yaşamının izlerini Suriye'den Filistin'e kadar süren Cibran'a göre o, doğada yaşam süren bir insandı ve rüyalarında Bişerri'nin doğal manzaları içinde ideal karakteriyle sık sık karşılaşmıştı. Cibran'ın imgelemi daha sonra Lübnan'da İsa'nın hayatı ve yaptıklarıyla ilgili duyduğu hikâyelerle iyice canlandı. Çok geçmeden Ocak 1927'de Mary kitabı edite etti. Ne de olsa Cibran, kitaplarını basıma göndermeden önce Mary'nin edisyonuna sunmaya hâlâ gerek duyuyordu.

1928'de Cibran'ın sağlığı kötüleşmeye başladı ve asabi ruh halinden kaynaklanan bedensel ağrısı iyice artıp, onu teselliye alkolde aramaya itti. Çok geçmeden, Cibran'ın aşırı içmesi ABD'de alkol yasağının zirvede olduğu bir zamanda onu alkolik yaptı. Aynı yıl ölüm sonrası yaşamı sorgulamaya ve Hristiyan Karmelitler'in Bişerri'deki manastırında kendine bir mezar satın almayı düşünmeye başladı. Kasım 1928'de *İnsanoğlu İsa* (Jesus, the Son of Man) yayımlandı ve Cibran'ın İsa'yı yorumlama tarzından hoşlanan yerel basın tarafından olumlu eleştiriler aldı. Bu sırada Cibran sanat çevrelerinde büyük ilgi görüyordu. 1929'da onu davet etmeyen cemiyet yok gibiydi. *Er-Râbitatü'l-Kalemiyye* adlı cemiyet onun ilk dönem eserlerinin özel bir antolojisi edebi başarısının onuruna *es-Senabil* adıyla yayımladı.

Cibran, 1920'lerin sonu.

Öte yandan Cibran'ın ruhsal sağlığı ve alkol bağımlılığı bir akşam ağlama nöbetine tutulup olgunluk dönemi eserlerinin zayıflığından yakınmasına yol

açtı. Bu eserlerden birini bir dinleyicisine okurken “Özgün yaratıcı gücümü kaybettim” diye yakındı. 1929’da doktorlar onun fiziksel rahatsızlığının karaciğerlerinin büyümesinden kaynaklandığını teşhis ettiler. Hastalık meselesinden uzaklaşmak için tüm tıbbi bakımı gözardı eden Cibran kendini aşırı içkiye verdi. Kafasını dağıtmak için 1911’de yazdığı *Dünya Tanrıları* (The Earth Gods) hakkındaki eserini döndü. Bu yeni kitap aşka düşen bir çiftin dramasını seyreden üç dünya tanrısının hikâyesini anlatıyordu.

1920’lerin sonlarına doğru *Dünya Tanrıları* isimli eserini yazdığı dönemde, bir gece kar yağıyorken, dışarıda yazmak ister eserini. Dışarı çıkar ve Central Park’a gider. Yanına gelen polisler Cibran’a nereli olduğunu sorduktan sonra, polislerden bir tanesi ona şöyle der: “Sizin oradan bir yazar var, ne zaman ki kitapları evime girdi, eşim bana itaat etmeyi bıraktı, artık benimle tartışabiliyor. Sanırım o yazarın ismi Halil Cibran’dı. Hiç duydun mu bu adamı?” der. Cibran da cevap olarak “Evet duymuştum” der.

Lazarus ve Sevgilisi isimli kitabının, 6 Ocak 1929’da Cibran’ın doğum gününde Ashram’da okunması bir rastlantı değildir. O gece New York’un seçkin birçok aydın ve sanatçısı da oradadır. Yalnızca *Lazarus* okunmaz, *Ermîş ve İnsanoğlu İsa*’dan da bölümler okunur. Nedense o akşam Cibran çok hüznölüdür. Hatta bir odaya çekilip ağlar da. Yaratıcı gücünü yitirmeye başladığına inanır. Onu Meksikalı dostu devrimci ressam Jose Orozco ve Alma Reed teselli eder. Aslında Cibran hastadır. Karaciğer sirozu ve tüberküloz olmasına karşın hastaneye yatmayı kabul etmez.

1930’da Cibran’ın karaciğerindeki ağrıyı unutmak için aşırı içki içmesi hastalığını azdırdı ve *Ermîş*’in ikinci bölümü olan *Ermîşin Bahçesi*’ni bitirme ümitlerini söndürmeye başladı. Bişerri’de bir kütüphane kurma planlarını Mary’e açtı. Mektup arkadaşı Mey Ziyade’ye ölüm korkusunu itiraf etti: “Ben, Mey, ağzı kapalı küçük bir volkanım.”

Cibran, 1931.

Mary'nin editörlüğünü yaptığı *Dünya Tanrıları* 1931 yılının Mart ortasında yayımlanır. Kitabın yayımlanmasından hemen sonra Mary'e gönderdiği son mektubunda şöyle der: "New York'tayım ve birkaç hafta daha burada kalacağım. Dünya Tanrıları iki gün önce çıktı. Sana bir kopya gönderiyorum. Umarım tüm çizimleri seversin. Bir başka kitap hazırlıyorum, Gezin ve onların çizimlerini de. Bir mesel kitabı. Dünya Tanrıları'nın yayımlanmasıyla arasında çok kısa bir süre olacak ama ellerine geçecek, neredeyse bitti. Taslağı ve resimleri bir ay içerisinde yetiştirmem gerekiyor. Gören gözleriyle taslağa bakmak ve teslim edilmeden önce bilen ellerini ona dokundurmak ister miydin diye merak ediyorum. Tanrı seni sevsin."

10 Nisan 1931'de kırk sekiz yaşındayken New York'taki St. Vincent Hastanesi'nde karaciğerine yayılan siroz ve akciğerinde ilerlemiş tüberküloz yüzünden şuurunu yitirmiş bir haldeyken öldü. Ölümü ABD ve Lübnan'da yasla karşılanan Cibran'ın naaşı binlerce hayranının son bir veda ziyareti için iki gün bir katafalkta bekletildi. Ülkesine büyük miktarda parayı miras bırakan Cibran, Suriyeli vatandaşların göç etmek yerine kendi ülkelerinde kalıp vatanlarını geliştirmelerini istiyordu. Mary, Marianna ve Henrietta, Cibran'ın stüdyosuna gidip eserlerini düzenlediler, kitaplarını, illüstrasyonlarını ve çizimlerini tasnif ettiler. Cibran'ın hayalini gerçekleştirmek, onu memleketi Bişerri'de defnetmek için 1931 yılının Temmuz ayında Lübnan'a gittiler.

Cibran'ın naaşı da 21 Ağustos'ta Beyrut'a getirildi. Ölümüyle birlikte adı iyice duyulan Cibran'ın naşı anavatanında yasla değil de muhteşem bir törenle karşılandı. Lübnan Güzel Sanatlar Bakanı tabutu açtırıp güzelce dekore ettirdi. Bu arada Marianna ve Mary, Karmelit manastırında bir mezar satın almak için görüşmelere başladılar. Ocak 1932'de Cibran'ın naaşı ebedi istirahatgâhına tevdi edilmek üzere doğum yeri olan Bişerri'ye gönderildi ve Mar Sarkis Manastırı'nın küçük ve tarihi kilisesinin bahçesinde defnedildi. Fakat ömrü boyunca yaşadığı sürgünlük öldükten sonra da devam etmiş olacak ki, üzerinde "Gözlerinizi kapayın ve bakın etrafınıza, beni göreceksiniz, ben yanınızdayım." şeklinde, kendisine ait bir cümlesi bulunan mezarından çalınan kemikleri şimdi kim bilir nerde sürgünlük hayatını devam ettirmektedir. Meczuplar lahiti de çalmasımlar diye, mermer lahit yere zincirlenmiş şekilde tutulmaktadır şimdi. Mary'nin tavsiyesi üzerine eşyaları, okuduğı kitaplar ve bazı kitapları ve illüstrasyonları gemiyle manastıra gönderildi. Manastıra yakın bir yerde Lübnan hükümetinin destek ve teşvikiyle Bişerri halkı tarafından bir Cibran müzesi kuruldu.

Cibran vefatından sonra yayımlanabilen iki eser bıraktı: Cibran tarafından tamamlanmış olup 1932'de yayımlanan *Gezgin* (Wanderer) ve Cibran tarafından tamamlanmamış olup Barbara Young tarafından tamamlanan ve 1933'te yayımlanan *Ermişin Bahçesi* (Garden of the Prophet).

TÜRKÇEDE HALİL CİBRAN KİTAPLARI

Asi Ruhlar

Halil Cibran; Çeviren: Muammer Sarıkaya-Eyüp Tanrıverdi

Kaknüs Yayınları, Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Kırık Kanatlar

Halil Cibran; Çeviren: Ersan Devrim

Kaknüs Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri, Etik (Ahlak Felsefesi)

Ermış

Halil Cibran; Çeviren: Aytunç Altındal

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Sevgili Ermış

Halil Cibran, E Yayınları

Nebi

Halil Cibran; Çeviren: Ömer Rıza Doğrul

Pınar Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Fırtınalar

Halil Cibran; eviren: Ahmet Murat zel

Kaknüs Yayınları; Türk Edebiyatı

Gözlerin Fısıltısı

Halil Cibran, Mihail Nuayme; eviren: Hüseyin Hs-n Yazıcı

Kaknüs Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Aşk Mektupları

Halil Cibran; eviren: Ersan Devrim

Kaknüs Yayınları; Türkçe Söylev ve Mektuplar

Kum ve Köpük Avare Aforizmalar ve Meseller

Halil Cibran; eviren: İlyas Aslan

Kaknüs Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

İnsanoğlu İsa

Halil Cibran; eviren: Deniz Carey; Resimleyen: Halil Cibran

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Modern Batı Felsefesi

Deli

Halil Cibran; eviren: Kriton Dinmen

Arion Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Bütün şiirler ve şiirsel Yazılar

Halil Cibran; Çeviren: Kenan Demirayak

Birey Yayıncılık;

Ermişin Bahçesi

Halil Cibran; Çeviren: R. Tanju Sirmen

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Sözler

Halil Cibran; Çeviren: Aytunç Altındal

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Kalbin Sırları İlham Veren Yazılar

Halil Cibran; Çeviren: Roni Rodrigue

Neden Kitap; Edebiyat

Gönül Sırları

Halil Cibran; Çeviren: Mesut Küçükoglu

Anahtar Kitaplar Yayınevi

Haberci

Halil Cibran; Çeviren: Feyza Karagöz; Resimleyen:: Halil Cibran

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Reenkarnasyon Öyküleri

Halil Cibran, Mihail Nuayme; Çeviren: Kenan Demirayak

Babil Yayınları - Erzurum; Antik, Ortaçağ ve Doğu Felsefesi

Vadinin Perileri

Halil Cibran; Çeviren: Barkın Karslı

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Kabuklar ve Özler

Halil Cibran; Çeviren: Muammer Sarıkaya

Ağaç Yayıncılık; İslam Mezhepleri, Tasavvuf ve Tarikatlar

Kafir Halil- Öykü (Cep Boy)

Halil Cibran; Çeviren: Abdurrahman Acar

Yaba Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Gavur Halil ve Deli

Halil Cibran; Çeviren: Kahraman Türel

Parşömen Yayınları

Kendimle Konuşmalar

Halil Cibran; Çeviren: Feyza Karagöz

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Lazarus ve Sevgilisi

Halil Cibran; Çeviren: Feyza Karagöz

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Tiyatro, Sinema ve Televizyon

Lazarus ve Aziz Dostu ve Haberci

Halil Cibran, Parşömen Yayınları

Bir Damla Yaş ve Bir Gülümseyiş

Halil Cibran; Çeviren: Feyza Karagöz

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Türkçe Tiyatro

Bir Gözyaşı Bir Tebessüm & Kum ve Köpük

Halil Cibran; Çeviren: Kahraman Türel

Parşömen Yayınları

Dost Mektupları

Halil Cibran; Çeviren: Mesut Küçükkalay

Anahtar Kitaplar Yayınevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Ermişin Bahçesi & Yeryüzü Tanrıları

Halil Cibran; Çeviren: Kahraman Türel

Parşömen Yayınları; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Gezgin Halil Cibran; eviren: Sibel zbudun

Anahtar Kitaplar Yayinevi; Arap Edebiyatı ve Başvuru Eserleri

Eğer var oluş, var olmamaktan
daha iyi olmasaydı, hiçbir varlık olmazdı.

İnsanlık, ezel vadilerinden ebed denizine akan bir ıfık nehridir.

Hem sonsuz ölçüde büyük olan ve hem de sonsuz ölçüde küçük olan biziz;
ve biz aynı zamanda ikisi arasındaki yoluz.

Ben, bu ulu okyanusta bir damlayım yalnızca.

Kardeşlerim şimdi ne söylüyorsam tek yürekten, yarın söylenecek binlerce
yürekten.

Beni sempatilerinin sütüyle besliyorlar;
oysa bilseler benim o mamadan daha doğduğum gün vazgeçtiğimi.

İnsan, binlerce yıl evvel, deniz ve rüzgârın sözcükleri kendisine hediye etmesinden önce; sık ormanlar içinde kaybolan benliğini arayan, zihni karışmış bir yaratıktı. Durum bundan ibaretken, yalnızca dünü bilen cılız seslerle eski günlerimiz hakkında nasıl yorum yapabiliriz?

İnsan kalbi yardım için yakarır insan ruhu kurtuluş için yalvarır. Duymadığımız anlamadığımız için çılgınlıklarına kulak vermeyiz. Ancak duyana ve anlayana deli deriz ve ondan kaçırız.

İnsanın iinin zenginliği yüzünü güzelleştirir ve sevecenlik ve saygıyı doğurur onda. Her varlığın canı gözlerinde, çehresinde, bedeninin tüm devinimlerinde ve her türlü davranışlarında ortaya konmuştur. G r n ş m z, sözlerimiz ve tavırlarımız kendimizden daha büyük değildir. Çünkü can bizim yuvamız, gözler onun pencereleri ve sözlerimiz de onun bildiricileridir.

Dostum, ben g r nd ğ m gibi değilim.
Görüntü, kuşandığım bir giysidir ancak –beni senin kuşkularından ve seni benim ihmallerimden koruyacak dikkatle dokunmuş bir giysi.

Kalbiniz gecelerin ve gündüzlerin sırrını sessizce bilir Ancak kulaklarınız,
kalbinizin bilgisini işitmek için deli olur.

Kalplerimizin esrarına ancak kalpleri sırlarla dolu olanlar yol bulabilir.

Düşüncelerinizde daima bildiğinizi, kelimelerde de bileceksiniz.
Rüyalarınızın çıplak bedenine parmaklarınızla dokunabileceksiniz.
Ve böyle de olması gerekir.

Malınızı çalmak için fazla vicdanlı olan bazı insanlar, düşüncelerinizi bozmakta bir sorun görmezler.

Özel ve ayrımcı olmayalım. Unutmayalım ki, şairin aklı da, akrebin kuyruğu da gururla aynı yeryüzünden yükselir.

Yüreğin bir volkansa eğer, avuçlarında çiçekler açmasını nasıl umabilirsin?

Yavaş bir doğuştaki Tanrıdır, insan.

Benim varlığımın sonu yoktur. İnsanın ruhu, Tanrının yaradılışta kendinden ayırdığı meşaledir.

Ruhun üstün hali, aklın isyan ettiğine bile boyun eğmektir. Ve aklın en alçak hali, ruhun boyun eğdiğine karşı isyan etmektir.

Ruhlarınız, nice nice zamanlar bir harp sahnesidir ve burada aklınız ve muhakemeniz hırs ve şehvetinize karşı savaşırlara girer. Elimden gelseydi, ruhunuz içinde barış sağlamak, unsurlarınız arasındaki ahenksizliği ve rakipliği birliğe ve ahenge çevirmek isterdim.

Ruhun arzuladığı her Şey ruh tarafından yerine getirilir.

Ruhlar sevinçlerinin ışığında yükselirken benim ruhum ihtiŐamla kederin karanlığında yükselir. Ben sen'im: Gece! Ve sabahım geldiğinde benim devrim de bitecektir.

Yedi kez ruhumu kınadım:

İlki- Yükseklerle ulaşmada zayıflık gösterdiğini gördüğüm zaman.

İkincisi- Dosdoğru gidenlerin önünde sekmeye başladığını gördüğüm zaman.

Üçüncüsü- Kolayla zor olan arasında seçenek sunulduğu zaman kolayı yeğlediğinde.

Dördüncüsü – Bir suç işlediği, sonra da başkalarının buna benzer suçları onu teselli ettiğinde.

Beşincisi- Kendi zayıflığına tahammül ettiği, üstelik bu tahammülü güçlü oluşuna bağladığında.

Altıncısı- Bir yüzün çirkinliğini hor görüp, aslında onun kendi maskelerinden biri olduğunu fark edemediğinde.

Ve yedincisi- Bir övgü şarkısı söyleyip de bunu bir erdem sandığında.

Aranızdan bazıları, “Sevinç kederden büyüktür”, bazıları da, “Hayır, keder sevinçten büyüktür” demektedir. Oysa ben sizlere derim ki, bunlar birbirinden ayırt edilemezler. Daima birlikte gelirler, biri yanı başınızdayken, öbürü yatağınıza uzanmış uyuklamaktadır.

Ruhunuzun saklı kaynağı yükselmeli ve çağıldayarak denize doğru koşmalı; Ve o zaman, sonsuz derinliğinizin hazineleri gözlerinizin önüne serilecektir.

Yücelik insanoğlunun gerçek benliğidir.

Adlandıramadığın nimetleri özlediğinde, ve nedenini bilmeden kederlendiğinde, işte o zaman büyüyen her şeyle beraber büyüyecek, ve üst benliğine uzanacaksın.

İnsanoğlunun gönlü yardımına koşacak birini arar; ruhu içini dökmeyi diler; ama biz tıkamışızdır kulaklarımızı onların feryatlarına, ne duyarız, ne anlarız. Ve ‘deli’ deriz onlara kulak verip anlamış olanlara, üstelik kaçırsınız yanlarından.

Bugüne kadar yalnızca, “Sen kimsin?” diye sorana ne cevap vereceğimi bilemedim.

Bana diyorlar ki: “Kendini tanırsan, insanların hepsini tanırsın.” Ben de onlara diyorum ki: “Ancak bütün insanları tanıyınca kendimi tanıyabilirim.”

Kendini tanıdığın ölçüde başkalarını yargılayabilirsin. De bana hangimiz günahkar, hangimiz masum?

Ben bir yolcu ve aynı zamanda bir denizciyim. Her sabah yeni bir tepe keşfederim ruhumda.

Tanrı beni bir çakıl taşı olarak bu kusursuz ve gizemli göle fırlattığı zaman, yüzeyinde sayısız halkalar meydana getirerek onun sükûnetini bozdum. Ama derinliklerine ulaştığımda, ben de o göl gibi sakinleştim.

Hiçbir zaman ikinci benliğimle tam olarak uyuşamadım. Bana öyle geliyor ki varlık probleminin sırrı, ikimizin arasında bir yerde.

Ben kendime yabancıyım. Dilimin konuştuğunu işitiyorum; ama kulaklarım bu sese yabancı. Gizli benliğimin güldüğünü ağladığını küstahça korktuğunu görebilirim ve bu yüzden oluşum oluşuma hayran kalabilir ve bu yüzden ruhum ruhuma yanıtlanmak için yalvarabilir. Ama bilinmez gizli sisle örtülü ve sessizlikle maskelenmiş kalır.

Bedenim ruhuma âşık olup da evlendikleri gün, ikinci kez doğdum.

Ruh ile tenin savaşı, yalnızca ruhu sakin, ama teni asi olanların düşüncelerindedir.

Onlar uyanık halde bana derler ki, “Sen ve içinde yaşadığın âlem sonsuz bir denizin sonsuz sahilinde yalnızca bir kum tanesisiniz.” Ben düşümde onlara şöyle derim, “Sonu olmayan o denizin ta kendisiyim ben ve bütün âlemler benim sahilimde kum taneleridir.”

Durmadan yürüyorum bu kıyılarda, Kum ve köpüğün arasında yürüyorum,
Bir gün ayak izlerimi silecek med Ve rüzgâr köpüğü götürecektir elbet, Ama
denizle kıyı ebediyen kalacak arkamda.

Yalnızca bir kez konuştu Sfenks:
“Bir kum tanesi çöldür, çöl de bir kum tanesi.”
Bunu söyledi ve tekrar sustu. Bir daha da hiç konuşmadı. Sfenks’i işittim,
ama anlamadım.

İnci, bir kum tanesinin çevresine acının bina ettiği bir mabettir. Peki ya
bedenlerimizi hangi arzu, hangi tanelerin çevresine inşa etti?

Dün bana, hayat dairesinde kararsızca dalgalanan bir zerreymişim gibi
gelirdi. Oysa bugün, çok iyi biliyorum ki o dairenin kendisiyim ben. Ve
düzenli zerreleriyle hayat, bütünüyle bende devinmektedir.

Siz çoksunuz, oysa ben tekim. Bana dilediğinizi söyleyin ve yapın. Dişi koyun gecenin karanlığında kurtların avı olabilir. Fakat kanı, vadinin taşlarında tan ağarıp da güneş yükselene değin duracak!

Yoksa, ne çiçek açan ne de meyve veren bir ağaç mı olsaydım; çünkü verimli olabilmenin sancısı, kıraç olmaktan ağırdır; ve eli açık zenginin çektiği acı dilencinin sefaletinden beterdir...

Bilmen gerekenlerin sonuna ulaştığında, duyumsaman gerekenlerin başında
olacaksın.

Sana açıkladıklarında değil, açıklayamadıklarındadır insanın gerçeği. Bu
yüzden, onu tanımak istediğinde söylediklerine değil, söylemediklerine
kulak ver. Söylediklerimin yarısı anlamsızdır, ama diğer yarısı anlaşıl-sın
diye söylüyorum bunları.

Ne söylediklerime inanmanı, ne de yaptıklarına güvenmeni isterim –çünkü sözlerim senin düşüncelerinden ve yaptıklarım, gerçekleşmiş umutlarından başka bir şey değil.

Sana hizmet edene altından daha fazlasını borçlusun. O halde, ya kalbini ver ona ya da sen de hizmet et.

Dostum, sen iyisin, dikkatlisin, akıllısın; hatta sen mükemmelsin –ve ben de seninle akıllıca ve dikkatli konuşurum. Ve ben yine de deliyim. Fakat deliliğimi gizlerim. Tek başıma deli olmak isterim.

Aç gözlerini iyice bak, bütün şekillerde kendini göreceksin. Ve kulaklarını açıp dikkatle dinle, bütün seslerde kendi sesini duyacaksın.

Aslında hiçbir insana hiçbir şey borçlu değilsin. Ama her şeyi bütün insanlara borçlusun.

Senin doğduğun gün şeytan öldü. Artık bir melek bulmak için cehennemden geçmen gerekmez.

Sen iki kişisin: birincisi karanlıkta uyanık, ikincisi aydınlıkta gafil.

İkinci benliğin senden dolayı sürekli hüzünlüdür. Ama o, ancak hüzünle yaşar ve gelişir. Bu yüzden, onun sevincinin kaynağı yine hüzündür.

Sen, dev özünün ancak bir zerresisin. Ekmeğı arayan bir ağız ve susuz ağıza bardağı götüren kör bir elsin.

Kimimiz mürekkep gibidir, kimimiz kâğıt. Bazımızın siyahlığı olmasa, beyazlık sağırlaşırdı. Ve bazımızın beyazlığı olmasa, siyahlık kör olurdu.

Siyah beyaza şöyle dedi,
“Gri olsaydın, sana karşı hoşgörölü olurdu.”

Sen körsün bense sağır ve dilsiz; o halde elini ver ki, birbirimizin farkına varalım.

Hepimiz mahpusuz. Ama kimimizin hücresinde pencere var,
kimimizinkinde yok.

Hepimiz mabedin büyük kapısında bekleyen dilencileriz. Kral mabede girip
çıkarken, her birimiz onun ihsanından payımızı alırız. Ama yine de
birbirimizi kıskanır, böylece kralı küçük gördüğümüzü apaçık gösteririz.

Hepimiz kutsal dağın zirvesine koşuyoruz. Geçmiş bir rehber değil de, bir
harita olarak kabul etsek yolumuz daha kısa olmaz mı?

İnsanların cenaze töreni, belki de meleklerin düğünüdür.

İnsanın hayal gücü ile idraki arasında bulunan mesafeyi aşması, yalnızca bunu ne kadar istediğine bağlıdır.

İnsanlar geveze ayıplarımı övüp, dilsiz ayıplarımı yediğinde, hissetmeye başladım yalnızlığın acısını.

İnsanların en gevezesi, en az akıllı olandır. Ve bir hatiple bir tellal arasında büyük bir fark vardır.

İçimdeki ‘ben’, dostum, sessizlik konağında oturur ve sonsuza kadar orada kalacak, anlaşılmadan, yaklaşılmadan.

İnsanın kürsüsü, geveze akı değil suskun kalbidir.

Gevezelere yalnızca dilsizler imrenir.

En çok acınması gereken insan, bütün hayalleri gümüş ve altın hülyasına dönüşen kimsedir.

Onlar bizim önümüze altın ve gümüşten olan zenginliklerini sererler, bizse onların önüne kalplerimizi ve ruhlarımızı sereriz. Buna rağmen onlar, hâlâ kendilerini ev sahibi, bizi ise misafir sayarlar.

En zengin ile en yoksul arasındaki fark, sadece açlık çekilen bir gün ve susuz geçirilen bir saatten ibarettir.

Hayalleri ve arzuları olmayan efedniler olmaktansa, fark edilecek fikirleriyle mütevazıların arasında bir hayalperest olmayı yeğlerim.

Yaşam bana altın sunarken sana gümüş verdiğimde kendimi cömert sayıyorsam, ne kadar cimri olmalıyım.

İnsanlar arasında kalbime en yakın olan, bir ülkesi olmayan kral ve dilenmeyi bilmeyen fakirdir.

İnsan, davranışlarında orta yolu seçmiştir. Bu yüzden onun suçluları da,
peygamberleri de öldürdüğünü görüyoruz.

Her insan, dünyada kendisinden önce yaşamış her kralın ve her kölenin
torunudur.

Büyük insan, ne efendi ne de uşak olandır.

Hakiki hür, zincire vurulu kölenin yükünü sabır ve şükürle taşıyandır.

Büyük adamın iki kalbi vardır:
Birisi acı çeker ve diğeri ümit eder.

Tanıdığım her büyük adamın kişiliğinde, onun büyüklüğünü açıklayan küçük şeyler olduğunu fark ettim, bütün o büyüklükleri uyuşukluktan, delilikten ve intihardan alıkoyan işte bu küçük şeylerdi.

İnsanın koyduğu yasalara insanın ruhu değil, aklı tâbi olur.

Sadece iki kişi insanlık yasalarını tanımaz; deli ve dahi. Onlar, insanlar
arasında
Tanrı’ya en yakın olanlardır.

İnsanlık, insanlarına hitap eder, ama onlar dinlemez. Biri dinleyecek ve bir
anneyi gözyaşlarını silerek teselli edecek olsa, diğerleri
“O zayıf, fazla duygusal,” der.

İnsan zaruri ile zaruri olmayan ihtiyaçları birbirinden ayırt edemez. Çünkü
bu, meleklere özgü bir niteliktir ve melekler üstün zekâlı bilgelerdir.
Meleklerin boşluktaki üstün fikirlerimiz olmadığını kim bilebilir?

İhtiyacından fazlasını yiyemezsin. Somunun yiyemediğın yarısı başkasının
hakkıdır ve bir parça da Tanrı misafirine ayırmalısın.

Sahip olduklarınızdan verdiğinizde, çok az şey vermiş olursunuz; Gerçek veriş, kendinizden vermektir. Çünkü sahip olduklarınız, yarın ihtiyacınız olabilir diye saklayıp koruduğunuz şeylerden ibaret değil mi?

Cömertlik bana, senden daha çok gereksindiğimi değil, benden daha çok gereksindiğini vermendir.

İhtiyaç korkusu da, ihtiyaçtan başka birşey değil midir? Kuyunuz tamamen doluyken susuzluktan korkmak, tatmin olamayan bir susuzluk göstermez mi?

Çok fazla şeye sahip olup, çok az verenler, bunu gösteriş isteyen gizli arzuları için yaparlar,ki bu da armağanlarını yararsız kılar.

Ve bazıları vardır ki, çok az şeye sahiptirler ve hepsini verirler. Bunlar hayata ve hayatın definesine inananlardır, ve kasaları hiç boş kalmaz.

Bazıları sevinçle verirler, bu sevinç onların ödülüdür. Bazıları ise ıstırap içinde verirler ve bu acı onların vaftizidir.

Ve bazıları vardır ki, ne vermenin acısını hissederler, ne sevinç ararlar, ne de bir erdemlilik düşüncesi taşırlar; Onlar, şu vadideki mersin ağacının kokusunu salışı gibi verirler. Böyle kişilerin ellerinde Tanrı dile gelir ve onların gözlerinden Tanrı, dünyaya gülümser.

İstendiği zaman vermek güzel bir davranış olabilir; fakat istenmeden, ihtiyacı hissederek vermek çok daha anlamlıdır. Ve cömert olan için, verecek kimseyi aramak, veriş olayından daha fazla sevinç getirir.

Vermekten alıkoyacağınız herhangi bir şey olabilir mi? Sahip olduğunuz her şey bir gün verilecektir. Öyleyse şimdi verin ve vermenin hazzını mirasçılarınız değil siz yaşayın..

“Hak edene vereceğim!” dersiniz oysa bahçenizdeki meyve ağaçları ve otlağınızdaki sürü böyle demez. Onlar yaşayabilmek için, yok olmamak için verirler. Emin olun ki, gündüz ve geceleri yaşayacak kadar değeri olan insan, ona vereceğiniz her şeyi alacak değerdedir.

Herhalde kendisine günler ve geceler verilmesini hak eden bir kişi, sizden gelebilecek şeyleri de hak eder.

Ve hayat okyanusundan içmeye hak kazanmış bir insan, sizin küçük ırmağınızdan da bir bardak su alabilir.

Faydasından öte, kabul etmenin gerektirdiğı cesarettten ve güvenden daha büyük bir değeri var mıdır?

Ve siz kim oluyorsunuz da, onların göğüslerini yırtarak gururlarını korunmasızca ortaya seriyor, sonra da onların değerlerini örtüsüz ve gururlarını utanmasız olarak değerlendiriyorsunuz?

Önce kendinizi vermeye hak kazanmış ve verme olayında bir aracı olarak görün. Çünkü gerçekte herşeyi veren hayattır ve siz kendinizi bir verici olarak belirlediğinizde, sadece bir tanık olduğunuzu unutuyorsunuz.

Ve siz alıcılar, ki hepiniz bu gruba dahilsiniz, ne kendinize ne de size verene bir boyunduruk yüklememek için, hiç bir minnet hissi taşımayın. Bunun yerine, armağanları kanat yaparak, verenle beraber yükselin; Çünkü borcunuzu gereğinden fazla abartmak, annesi özgür yürekli dünya babası evren olan cömertlik olgusundan şüphe etmek demektir.

En özgür ruh bile fiziksel gereksinimlerden kaçamaz.

Öbür “Siz” hep size üzölür durur. Ama öbürü de üzüntülerden beslenerek
büyür; yani işler yolunda.

Özgürlük, leziz yemeklerinden ve bereketli şarabından sunmak için çağırır
sofrasına bizi; ama biz de sofraya oturur oturmaz tıkanırcasına yeriz
önümüze konulanları.

Özgürlük tahtı önünde ağaçlar, meltemin dokunuşuyla titriyorlar. Özgürlüğün heybeti karşısında güneş ve ay ışııyla seviniyorlar. Serçeler, özgürlüğü işitmek için ötüşüyor, çiçekler özgürlük ortamında nefeslerinin kokusunu yayıyor. Yeryüzündeki herşey, özgürlük şeref ve sevinciyle dolu tabiat kanunlarıyla yaşıyor. Oysa insanlar bu nimetten ne kadar yoksun! Çünkü insanlar, evrensel ilahi ruhlarına sınırlı kanunlar koydular. Bedenleri ve ruhları için acımasız kanunlar çıkardılar. Eğilim ve duyguları için korkunç ve dar zindanlar yaptılar.

Herhalükârda bu kötü bir zindan değil. Ama beni diğer odadaki mahkûmdan ayıran duvarı sevmiyorum. Gerçi şunu da sana itiraf etmeliyim ki, bu konuyu ne zindancıya ne de zindanın mimarına açmak niyetindeyim.

Zindana götürülen bir adam görürsen, kalbinden şöyle geçir: “Kim bilir, sürüldüğü daha dar ve karanlık bir zindandan kaçıyordur belki.”

Gerçekte, özgürlük dediğiniz, halkaları güneşte parlayıp gözünüzü kamaştırırsa da, bu zincirlerin en kuvvetlisidir. Ve özgür olmanız için terketmeniz gereken, kendi benliğinizin parçalarından başka ne olabilir?

Şehir kapılarında ve sıcak yuvanızda yere kapanıp, özgürlüğünüz için dua ettiğinizi gördüm; Tıpkı, kölelerin kendilerini kılıçtan geçiren bir zorbanın önünde eğilmeleri ve onu övmeleri gibi... Sık sık, tapınağın korusunda ve kalenin gölgesinde, aranızda en özgür geçinenlerin, özgürlüklerini bir boyunduruk ve bir kelepçe gibi taşıdıklarını gördüm. Ve kalbim kanadı; çünkü ancak özgürlük arayışında hissettiğiniz derin arzu size gem vurduğunda ve özgürlükten bir amaç ve bir bütünleşme olarak bahsetmeyi terkettiğinizde, gerçekten özgür olabilirsiniz.

İhtiyaçlar ve ızdırablar hayatımızı kuşattığı halde çıplaklık ve bağımsızlık içinde olanlara üstün geldiğimiz zaman özgür sayılırsınız.

Su kaynaklarınız doluyken, susuz kalırsam diye korkulara kapılmak en giderilmeyecek susuzluk değil de nedir?

Siz, günleriniz endişesiz ve geceleriniz bir istek ve üzüntüden uzak olduğunda özgür olacaksınız. Yazık ki, bu tür duygular yaşantınızı kuşak gibi sarmakta... Yine de, örtüsüz ve bağısız, bunları aşabilirsiniz. Ve siz, günlerinizin ve gecelerinizin ötesine, anlayışınızın şafağında öğle aydınlığını çepeçevre bağladığınız zincirleri kırmadan nasıl yükselebilirsiniz?

Eğer geçersiz kılmak istediğiniz adaletsiz bir kanun varsa, bunu alnınıza kendi ellerinizle, bizzat siz yazdınız. Bu kanunu, hukuk kitaplarınızı yakarak veya denizin bütün suyunu bile kullansanız, yargıçlarınızın alınlarını yıkayarak yok edemezsiniz.

Ve devirmek istediğiniz bir despot varsa, önce onun sizin içinizde kurduğu tahtı devirmeye bakın. Bir zorba, özgür ve gururlu olana, eğer özgürlüğünde zulüm ve gururunda utanç taşımasaydı, nasıl hükmedebilirdi?

Eğer başınıza bir despot geçmişse bunun sorumlusu sizlersiniz; Yüce Yaratan, alnınıza diktatörleri yazmamıştı, bunu sizler kendi kendinize yazıyorsunuz.

Ve eğer, üzerinizden atmak istediğiniz bir endişeyse, onu kendinizin seçtiğini, kimsenin size yüklediğini unutmayın.

Ve kurtulmak istediğiniz bir korkunuz varsa, o korkunun merkezi sizin kalbinizdir, yoksa korkulanın avuçları içinde değil.

Herşey, varlığınızın içinde yarı kucaklanmış olarak dolaşır durur; istenen ve korkulan, nefret edilen ve baş tacı olan, takip ettiğiniz ve kaçmak istediğiniz.. Bunlar içinizde, ışıklar ve gölgeler gibi, birbirine yapışmış çiftler halinde hareket ederler. Ve gölge soluklaşıp kaybolduğunda, can çekişen ışık, bir başka ışığa gölge olur. Ve sizin özgürlüğünüz, prangasından kurtulduğunda, daha büyük bir özgürlüğe pranga olur.

Koruyucu meleklerimize dikkat etmeli, onları da kollamalıyız.

Melekler ve şeytanlar sık sık beni ziyaret eder. Ama her seferinde onlardan kurtulurum. Ziyaretçi bir meleke eğer, eski bir dua okurum, sıkılıp evimi terk eder. bir şeytansa gelen, eski bir günah işlerim, yanımdan geçip gider.

Biz sevinçlerimizi ve hüzünlerimizi onları yaşamadan çok önce tercih ederiz.

Acınız, anlayışınızı saklayan kabuğun kırılışıdır.

Aşk acısı mırıldanır; bilgi acısı konuşur; arzuların acısı fısıldar; fakirlik acısı yalvarır. Ancak ortada aşktan daha derin, bilgilerden daha şerefli, arzulardan daha güçlü ve fakirlikten daha acı bir üzüntü daha vardır. Ancak gözleri yıldızlar gibi parlak olan bu acı dilsizdir, hiç sesi çıkmaz.

Ve eğer kalbinizi, yaşamınızın günlük mucizelerini hayranlıkla izlemek üzere açarsanız, acınızın, neşenizden hiç de daha az harikulade olmadığını göreceksiniz. Ve kırlarınızın üstünden mevsimlerin geçişini kabul ettiğiniz gibi, aynı doğallıkla, kalbinizin mevsimlerini de onaylıyacaksınız. Ve kederinizin kışını da, pencerenizden huzur içinde seyredeceksiniz.

Acılarınızın çoğu sizin tarafından seçilmiştir.Acınız, aslında içinizdeki doktorun, hasta yanınızı iyileştirmek için sunduğu “acı” ilaçtır. Doktorunuza güvenin ve verdiği ilacı sessizce ve sakince için; Çünkü size sert ve haşin de gelse, onun elleri “Görölmeyen”in şefkatli elleri tarafından yönlendirilir. Ve size ilacı sunduğu kadeh dudaklarınızı yaksa da, O’nun kutsal gözyaşlarıyla ıslanmış kilden yapılmıştır.”

Bence bir hastalığın en iyi tedavisi inzivadır.

Tasa, iki bahçeyi ayıran bir duvardır.

Bin sene önce komşum bana, “Elemden gayrı bir şey olmadığı için hayattan nefret ediyorum” demişti. Dün mezarına uğradım. Hayat, kabri üzerinde rakediyordu.

Kederin veya sevincin büyüdüğünde, dünya gözünde küçülür.

Evet, Nirvana vardır. Ve o; koyunlarını yeşil otağa sürmene, çocuğunu uyuması için yatağa yatırmana ve şiirinin son dizesini yazmana değer.

Kendinizi neşeli hissettiğinizde kalbinizin derinliklerine inin.
Farkedeceksiniz ki, size bu sevinci veren, daha önce üzülmeye neden
olmuştu.

Üzgün olduğunuzda, tekrar kalbinize dönün. Göreceksiniz ki, daha önce
sevinciniz olan bir şey için ağlıyorsunuz.

Ben, gönlümün kederlerini, kalabalığın sevinçleriyle değiştirmeyecektim.
Ve üzüntülerimin her parçamdan akıttığı gözyaşlarım, gülüşlere
dönmeyecekti. Yalnızca bir damla yaş ve bir gülümseme olacaktı benim
hayatım.

Bir damla yaş ki, gönlümü arıtan ve hayatın gizlerini, saklı olan her şeyi bana anlatan. Bir gülümseyiş ki, beni benim cinsimden olanlarına çocuklarına benzeten ve tanrıların beni yüceltmesinin bir işareti olan.

Bir damla yaş ki, beni şu kırılmış gönüllerde birleştiren; bir gülümseyiş ki, varoluşta sevincimin belirtisi olan.

Ben istekli ve arzu dolu ölecektim, bu bıkkınlık ve umutsuzluk yaşamak yerine. Ruhumun derinliklerinde aşkı ve güzeli arzulamayı istiyorum ve insanların en perişanını mutlu görmeyi. İsteğın ve özlemin iç çekişini duymuştum bir kez, o, en tatlı müzikten de tatlıydı

Akşam çökünce çiçek, taç yapraklarıyla sarar özlemini, koynuna alır, uyur.
Sabahın gelmesiyle dudaklarını aralar güneşin öpüşü için. Bir çiçeğin hayatı, istemek ve yapmaktır. Bir damla yaş ve bir gülümseyiş. Denizin suları buhar olur, yükselir, birleşir, bulut olur. Ve bulutlar, tepelerin üstünde uçar, vadileri aşar, ta ki nazlı bir rüzgarla buluşana dek, sonra kırlara iner damla damla ve derelere karışır, ırmaklara birleşir, denize kendi evine dönmek için. Bulutların hayatı bir ayrılıktır ve bir kavuşma. Bir göz yaşı ve bir gülümseme.

Ruh da işte böyle ayrılır büyük ruhtan, madde dünyasına gitmek için; bir bulut gibi kederin dağlarını, neşelerin ovalarını aşar ve ölüm meltemiyle buluşur geldiği yere dönmek için. Aşk'ın ve Güzellik'in okyanusuna-Tanrı'ya.

Kanatlı ruh bile doğal gereksinimlerinden bağımsız olamaz.

Bazılarınız, “Haz, ıstıraptan daha anlamlıdır” der; diğerleri ise, “Hayır, ıstırap daha anlamlıdır”. Bense, ikisi birbirinden ayrılamaz, diyorum. Onlar beraber gelirler. Ve siz, bir tanesiyle masanızda otururken, unutmayın ki, diğeri de yatağınızda uyuyordur.

Gerçekte siz, hazzınızla ıstırabınız arasında bir terazi konumundasınız. Sadece boş olduğunuzda, hareketsiz ve dengede kalabilirsiniz. Bir hazine avcısı, altın ve gümüşünü tartmak için sizi kullandığında, haz ve ıstırap kefeleriniz, ister istemez, yükselip alçalacaktır.

Bugünün acısı, dünün hazzının anısıdır

Istırabın iinize kazıdığı alan ne kadar derin olursa, o denli çok hazzı içerebilir.

Dünümüzün borçlarını ödemek için yarınımızdan ödünç alınız çoğu kez.

Gökte (esir âlemi) yaşıyan ruhlar insanın acılarına gıpta etmez mi?

İçinde hazzımı barındıran bir acıdan yakınmak ne garip!

Hazzınız, ıstırapınızın maskesiz halidir
Ve kahkahanızın yükseldiği aynı kuyu, sık sık gözyaşlarınızla dolar.

Haz bir özgürlük şarkısıdır,
Ama özgürlük değil.

Haz, arzuların tomurcuğudur, ama meyvesi değil.

Haz yükselişini çağıran bir derinliktir,
ama ne derin, ne de yüksek olandır...

Haz kafestekinin kanatlanışıdır, mekanla sınırlanmış değildir.

Haz, aslında bir özgürlük şarkısıdır. Bu şarkıyı tüm kalbinizle söyleyin, ama şarkıda kalbinizi yitirmeden.

Gençliğin büyük bölümü hazzı arar, sanki haz herşey gibi; ama yargılanır ve azarlanırlar. Ben onları ne yargılar, ne azarlarım. Bırakın arasınlar. Çünkü onlar arayışlarındayalnızca hazzı bulmayacaklar. Hazzın yedi kızkardeşi vardır ve en küçükleri bile hazdan daha muhteşemdir.

Gençliğe ve onun bilgisine aynı anda sahip olamazsın. Çünkü, gençlik bilmek için ve bilgi yaşamak için çok meşguldür.

Aranızda daha olgun olan bazıları geçmişte yaşadıkları hazları, sarhoşken işlenen yanlışlar misali, pişmanlıkla hatırlar. Fakat pişmanlık aklın bulutlandırılmasıdır, uslandırılması değil. Onlar hazlarını minnetle anmalıdırlar, bir yazın sonundaki hasat gibi. Yine de onları unutmak rahatlatıyorsa, bırakın rahat kalsınlar.

Arayanlar kadar genç, hatırlayanlar kadar yaşlı olmayanlar ise, ruhun gereklerini ihmal etmek veya kabahat işlemek korkusuyla hazdan sakınırlar. Fakat onları da yönlendiren hazdır; bitki kökleri için toprağı titreyen ellerle kazsalar bile onlar da hazineyi bulurlar.

Söyleyin bana, onlar kim ki ruhu gücendirsinler? Bülbül gecenin sessizliğini veya ateş böceğı yıldızları gücendirebilir mi? Ve sizin ateşiniz veya dumanınız rüzgara yük olur mu? Nasıl olur da ruhu, bir çomakla karıştırılabileceğiniz sakın bir havuz gibi algılayabilirsiniz?

Çoğunlukla, hazzı reddettiğinizde asıl yaptığınız, varlığınızın gizli yerlerinde arzuyu depolamak olacaktır.

Ve bedeniniz, ruhunuzun müzik aletidir. Ve güzel müzik veya anlaşılmaz sesler çıkarmak size kalmıştır. Şimdi kalbinize sorun: “Bizim için iyi olan hazla zararlı hazzı nasıl ayırabiliriz?”

Kırlara, bahçelere çıkın; öğreneceksiniz ki çiçeklerden bal toplamak arının hazzıdır; balını sunmak ise çiçeğin... Çünkü arıya göre çiçek yaşamın kaynağıdır. Ve çiçek için arı sevginin ulaşığıdır. Ve ikisi için ise, hazzın verilmesi ve alınması bir gereksinim ve bir vecddir... Hazlarınızda arılar ve çiçekler gibi olun.

Gariptir ki, kimi zevklerin tutkusudur, acılarımızın bir kısmını oluşturan.

Dün gece yeni bir zevk keşfettim ve onu ilk defa denerken evime aceleyle bir melek ve bir şeytan geldi. Beni kapıda yakaladılar ve yeni zevkim hakkında çekişmeye başladılar; birisi haykırıyordu, “Bu bir günah!”, diğeri, “Bu bir lütuf!”

Büyük bir acı ya da büyük bir sevinç olmadan içindeki gerçek ortaya çıkmaz. Eğer kendi gerçeğın açığa çıksın istiyorsan, ya güneşin altında çıplak dans etmeli ya da kendi çarmihını taşımalsın.

Bırakın bugününüz, geçmişî anılarla, geleceği ise özlemle kucaklasın

Eğer kış, baharı yüreğimde saklıyorum deseydi, ona kim inanırdı?

Bir elmanın yüreğinde gizlenen tohum görülmez bir elma bahçesidir. Ama
bu tohum bir kayaya rastgelirse ondan hiçbir şey çıkmaz.

Her tohumda bir özlem gizlidir.

Dünyada gerçeğe dönüşmeyecek hiçbir özlem mevcut değildir.

Bir tohum ek, toprak sana bir çiçek verecektir. Düşünü gökle donat, sana sevgilini gönderecektir.

Arzu hayatın yarısıdır Kayıtsızlıksa ölümün.

İlk gri şafak bizi birbirimize görünür hale getirdiğinden beri, sonsuzluklar üstüne sonsuzluklar geçti; her ne kadar pek çok dünyanın doğumunu, tamamlanmasını ve ölümünü görmüş olsak da, hala istekli ve hala genciz.

Genciz ve istekliyiz ve hala yalnızız ve terk edilmişiz. Ve bozulmamış bir şekilde sarılarak birbirimize uzanmış olsak da, rahat değiliz. Ve denetlenen arzu ve gemlenen tutkuyla kim rahat olabilir ki?

Ateş-tanrı kız kardeşimin yatağını ısıtmak için nereden gelecek? Ve sel-tanrıça erkek kardeşimin ateşini söndürmeye yetecek mi?

İnsanın değeri ulaştıklarıyla değil, ulaşmayı arzu ettiği şeylerle bilinir.

Hepimiz, kalplerimizin arzularının ulaşmak istediğimiz doruğuna tırmanıyoruz. Eğer yanında tırmanan senin çantanı ve keseni çalar da, ilkiyle şişmanlayıp ikincisiyle ağırlığı artarsa, onu da beraberinde götürmeli ve ona acımalısın: Çünkü şişmanlık, onun için tırmanışı daha zor hale getirecek; yüklendiği ağırlık ise önündeki yolu daha da uzatacaktır. Senin zayıflık ve cılızlığına rağmen, onu yükünün altında çökmüş ve yavaşlamış görürsen, hemen yardım et ona. Çünkü bu, senin hızını artıracaktır.

Tanımlayamadığın rahmetleri özlediğinde. Ve nedenini bilmediğin
hüzünlere kapıldığında. İşte o zaman gerçekten tam bir verimlilikle
serpilecek ve daha büyük benliğine doğru alabildiğine yükseleceksin.

Neşeli yüreklerle birlikte neşeli şarkılar söyleyen kederli bir kalp ne kadar
yücedir.

Kıskancın suskunluğu çok gürültülüdür.

Kıskanç, bilmeden beni över.

Yalnız benden aşağı olan beni kıskanabilir veya nefret eder. Ne kıskanıldım, ne de nefret edildim; çünkü kimseden üstün değilim. Yalnız benden üstün olan beni övebilir, ya da hor görür. Ne övüldüm, ne de hor görüldüm; çünkü kimseden aşağı değilim.

Susmayı gevezeden, hoşgörüyü fanatikten, edebi edepsizden öğrendim. Bütün bunlardan daha garibi, bu öğretmenlere hâlâ teşekkür etmemiş olmamdır.

Fanatik taraftar tamamen sağır bir konuşmacıdır.

Gölmeyi ve acımasız biri olmayı aynı anda başaramazsın.

Yüzsüzlükle elde edilen başarıdansa, edebiyle başarısızlık daha iyidir.

Bir Şeyi elde etmek istiyorsan, onu kendin için isteme.

Dilekler ve istekler, yaŖamın meŖguliyetidir. YaŖamın dileklerini fark etmek ve isteklerini yerine getirmek için uęraŖmalıyız.

Bazı insanların kabalığı, bazılarının nezaketine tercih edilir.

Samimiyet tüm eylemlerimizi onurlu ve güzel kılar.

Neden bazı insanlar sizin denizinizde yaşayıp dereleriyle övünüyorlar?

Hangi tarlalara, hangi anımsanamayan mevsimlerden tohum serpimişim de,
meğer ki bu benim hasat günüm olsun?

Bazı insanları görmemek için gözlerimi kapattığımda, onlara göz kırptığımı sanıyorlar.

Kendinizi yapılanı geliştirerek değil, daha yapılmamış olana ulaşarak geliştirebilirsiniz.

Hükümetler için, deliler yerine akıllılar için akıl hastaneleri yapmak daha ekonomik olmaz mıydı?

Telaşla yemek yiyor, salına salına yürüyorsunuz. Öyleyse neden ayaklarınızla yiyip, avuçlarınızın üzerinde yürümüyorsunuz?

Gitmeye hazırsam, sabırsızlığım, çekili yelkenleriyle rüzgârı bekliyor demektir.

Cehennem korkusu cehennemin kendisi, cennete duyulan özlem ise, cennetin kendisidir.

Düzenbazlık bazen başarılı olur ama her zaman kendini öldürür.

İnsanın, gecenin karanlığında yaptığı her şey, gün ışığında açığa çıkacaktır.
Yalnızlıkta söylenen sözler, hiç beklenmeyecek kadar sıradan bir sohbet
sırasında gelecektir.

Bir insanın yüreğini ve aklını anlamak için başardıklarına değil başarmak
istediklerine bak.

Sizi en küçük çabanızın boyutlarına bakarak ölçmek, okyanusun gücünü dalgalarının köpüklerine bakarak tahmin etmeye benzer. Sizi başarısızlıklarınıza bakarak yargılamak, mevsimleri değişkenlikleri nedeniyle nedeniyle suçlamak olur. Oysa siz bir Okyanus'a benzersiniz.

Benim ayrılışım, Adem'in Cennet'ten kovuluşu gibiydi, ama tüm dünyayı bir Cennet Bahçesi yapmak için kalbimin Havva'sı yanımda yoktu.

Yalnız ışığın gösterdiklerini görebiliyor ve yalnız seslerin söylediklerini
duyabiliyorsun.
Öyleyse aslında ne görüyorsun ne de duyuyor.

Baskıya başkaldırmayan kişi kendine karşı adaletsizdir.

Bana adaletsiz davranan, yalnızca kardeşine adaletsiz davrandığım kişidir.

Hatırlama, umut yolunda tökezleten bir taştır.

Bir tür kavuşmadır hatırlayış, unutuş ise bir tür özgürlük.

Hiç kimse size, içinizdeki bilginin şafağında halen yarı uykuda olandan bir zerre fazlasını açıklayamaz. Takipçileri arasında mabedin gölgesinde yürüyen bir öğretmen, size bilgeliğini değil sadece inancını ve sevgisini verebilir. Eğer gerçek bir bilgeyse, bilgeliğinin evine davet etmek yerine, sizi kendi aklınızın eşğine doğru yönlendirir.

Zaten bilgi sözcüğü, sözcüksüz bilginin gölgesinden başka nedir ki?

Bir astronomi bilgini, size uzayla ilgili anlayışından bahsedebilir ama anlayışını size veremez.

Samanyolu pencerelerinden uzayı seyreden biri için, dünya ile güneş arasındaki boşluk uzay değildir.

Samanyolu içimde olmasaydı, onu nasıl görecektim ya da bilecektim.

Bir müzisyen her yerde var olan ritimlerle bir şarkı söyleyebilir; ancak ne ritmi yakalayan kulağı, ne de onu yankılayan sesi size sunabilir.

Ve semboller ilminde usta biri, size simgesel alanlardan söz eder, ama sizi oralara taşıyamaz. Çünkü bir kişinin sahip olduğu ilham, kanatlarını başka birine ödünç veremez. Ve nasıl herbiriniz Tanrı'nın bilgisinde özgün bir yere sahipseniz, sizin de Tanrı'yı kayrayışınız ve dünyayı anlayışınız tek başınıza ve size özel olacaktır.

Cezirde bir dize yazdım kumun üzerine.
Ve ona tüm kalbimi verdim. Ve ruhumun tamamını.
Medde döndüm, yazdıklarımı okumak için.
Ve sahile vurmuş cahilliğime rastladım.

Öğrenimsiz akıl sürülmemiş tarlaya benzer.

İnsanın öğretmeninin doğa, kitabının insanlık ve okulunun yaşam olduğu
bir gün gelecek mi?

Aklınız ve hırsınız deryalara düşen ruhunuzun dümeni ve yelkenleridir. Dümeniniz kırılır veya yelkenleriniz parçalanırsa, ancak çarpınır ve çırpınır, yahut denizin ortasında duraklarsınız. Çünkü akıl tek başına hüküm sürerse, bağlayıcı kuvvet olur ve hırs, bakımsız kalırsa, kendini mahvedinceye kadar yanan bir aleve benzer.

Senin aklın rakamlarla yaşamaktan vazgeçmedikçe ve benim kalbim sis içinde yaşamayı sürdürdükçe, hiçbir zaman anlaşılamayacaklar.

Ne gariptir ki toplum olarak, aklı yavaş olana değil de ayağı yavaş olana,
yüreği kör olana değil de gözü kör olana acırız.

İnsanlar salgın hastalıktan korku ve dehşet içinde, ama İskender ve
Napolyon gibi yok edicilerden hayranlıkla söz eder.

Açık olan, basit bir dille anlatılınca kadar hiç kimsenin fark etmediği
şeydir.

Felsefenin işi, iki nokta arasındaki en kısa yolu bulmaktır.

Zihnımız bir süngerdir, yüreğimizse bir nehir. Çoğumuzun akmak yerine,
sünger gibi emmeyi seçmesi ne garip!

Düşünce uzayın bir kuşudur, sözcüklerden yapılmış bir kafese konduğunda
belki kanatlarını açabilir, ama uçamaz.

İnsan bir fikirle sarhoş olunca, bu fikir hakkındaki en çürük ifadeyi bile leziz bir şarap kabul eder.

Anlatarak tutsak ettiğim her düşünceyi, işlerimle özgür kılmalıyım.

Ve ona baktım ruhum titredi, çok güzeldi. Bedeni tekildi ve sanki her bir uzvu, diğerini seviyordu.

Ruhum bana vaaz etti ve kendine küfredene dostluk gösteren ama halkın nefret ettiği insanı sevmeyi öğretti. Ruhum bana Sevgi'nin sadece sevende değil, sevilende de kendisiyle gururlandığını gösterdi. Ruhum bana vaaz etmeden önce Sevgi yüreğimde iki çivi arasına gerilmiş ince bir ipti. Ama şimdi başı sonu, sonu da başı olan bir hale oldu. Bu hale varlıkları çevreler ve bundan sonra var olacakları da kucaklamak üzere yavaş yavaş genişler.

Sabırla güçlenen, engellere rağmen büyüyen, kışın ısıtan, baharda çiçek açan, yazın bir esinti gönderen ve son baharda meyve veren bir şeydir bu...
Sevgiyi keşfettim.

Sevme gücü, insana verilmiş en büyük hediyedir. Çünkü seven insandan asla geri alınamaz.

Sevgi, alçakgönüllülüğüne bürünmüş olarak geçer yanımızdan; ama biz ya korkulara kapılıp kaçırırız ondan, saklanırız kuytuluklara, ya da izleriz onu, adına kötülüklerde bulunabilmek için.

En akıllımız bile Sevgi'nin ağır yükü altında ezilir; ama gerçekte Sevgi, okşayıcı meltem kadar hafiftir.

Burada erkek kardeşim dağ ile kız kardeşim deniz arasında oturuyorum. Biz üçümüz yalnızlıkta biriz ve bizi birbirimize bağlayan sevgi derin, güçlü ve gariptir.

Ancak sevgiyle yaşamak ve sevgi için yaşamak dururken, bir insan, ömrünün sonuna ya da zaman onu azat edinceye kadar kendi koyduğu geçersiz kanunların kölesi olarak kalabilir mi? Dikenler ve kafatasları arasında kendi bedeninin gölgesini görmemek için gözlerini yere dikerek ya da yüzünü güneşe dönerek sonsuza kadar durabilir mi?

Sevgi hiç bir Şey sunmaz, sadece kendisini, hiç bir Şey kabul etmez,
kendinde olandan gayri... Sevgi sahip çıkmaz, sahiplenilmez de; çünkü
sevgi, sevgi için yeterlidir, tümüyle.

Sevgi bir Şey istemez, tamamlanmaktan başka. Fakat seviyorsanız ve
 ihtiyaçların arzuları varsa, bırakın bunlar sizin de arzularınız olsun. Erimek
ve akmak, geceye Şarkılar sunan bir dere misali. Őefkatin fazlasının verdiği
acıyı bilip, kendi sevgi anlayıŐınla yaralanmak, ve kanamak, yine de istekle
ve coŐkuyla... Şafak vakti kanatlanmıŐ bir gönülle uyanmak. Ve bir sevgi
gününe daha, teŐekkürle uzanmak... Sessizce çekilmek öğle vakti, sevginin
vecdini duymak, akŐamın çöküŐüyle de, eve huzurla dönmek... Ve uyumak,
kalbinde sevgiliye bir dua,
Ve dudaklarında bir Şükür Őarkısıyla.

Yuvam, “Beni terketme, burada geçmişin yaşıyor.” der, yol ise,”Gel ve beni takip et, ben senin geleceğimin!” Ve ben hem yuvama, hem de yola derim ki, “Ne geçmişim, ne de geleceğim var benim. Kalırsam, kalışımında bir gidiş, gidersem, gidişimde bir kalış olacaktır. Sadece sevgi ve ölüm her şeyi değiştirir.”

Sevgililer birbirlerinden çok aralarındakini kucaklarlar.

Sevgilileri, ağırlıklar ve ölçümler dünyasından düşler ve “bilinmeyenlere-erişler” alemine taşıyan o sihirli titreşimin başlangıcıdır.

Bana öğtirdiniz insanın tapınmasından ve esaretinde yatan öz sevgiyi;
fakat benim sevgim sınırsızdır, ölçüsü yoktur.
Dünyevi ölümlülüğümün ötesine çıkarım.
Ve cennette taht kurarım kendime.
Kollarım uzayı sarar, gezegenleri kuşatır.
Yıldızlı yolları yay, kuyruklu yıldızları ok yaparım.

Her gün gelişmeyen sevgi, her geçen gün ölmektedir.

Sevdiğinizde, “Tanrı benim kalbimde,” yerine,
şöyle deyin, “Ben kalbindeyim Tanrı’nın”.
Ve sanmayın yön verebilirsiniz sevginin akışına, çünkü sevgi, yolunu kendi
çizer, sizi değer bulduğunda.

Ancak korkunun kısılacında, salt sevginin huzurunu ve hazzını ararsanız, o zaman örtün çıplaklığınızı, ve sevginin harman yerine adım atın... Adım atın, kahkahaların tümünün olmadığı, sadece gülebileceğiniz mevsimsiz dünyaya. Ve ağlayın,

ama tüm gözyaşlarınızla değil...

Sonra bana, “Seni seviyorum” dedin.

Oysa sen, benim içimdeki kendini sevdin.

İlk bakıştır çözen, sonsuzluğun içindeki geleceğin sırlarını. O tohumdur ki, sevginin tanrıçası Ishtar tarafından dağıtılır, sevgilinin gözleriyle sevginin bahçesine ekilir, tutkuyla yeşerir ve can tarafından biçilir.

Sevgi çizi çağırınca, onu takip edin, yolları sarp ve dik olsa da. Ve kanatları açıldığında, bırakın kendinizi, telekleri arasında saklı kılıç, sizi yaralasa da.

Ve sizinle konuştuğunda, ona inanın, kuzey rüzgarının bir bahçeyi harap edişi gibi, sesi tüm hayallerinizi darmadağın etse de. Çünkü sevgi sizi yücelttiği gibi, çarmıha da gerer. Sizi büyüttüğü ölçüde, budayabilir de. En yükseklerle uzanıp, Güneş’le titreşen en hassas dallarınızı okşasa da, köklerinize de inecek, ve onları sarsacaktır, toprağa tutunmaya çalıştıklarında. Mısır biçen dişliler gibi sizi kendine çeker; Çıplak bırakana kadar döver, harmanlar; Kabuklarınızı, çöplerinizi ayıklar, eler. Bembeyaz olana kadar öğütür sizi; Esnekleşene kadar yoğurur; Ve Tanrı’nın İlâhi sofrasına ekmek olasınız diye, sizi kendi kutsal ateşine savurur. Sevgi bütün bunları, kalbinizin sırlarını bulasınız diye yapar. Ve bu biliş, Hayat’ın kalbinin bir cüzzünü yaratır.

Sevgi; ışıktan bir elin, ışıktan bir sayfaya yazdığı, ışıktan bir sözdür.

Birbirinizi sevin; ama sevgi bir bağ olmasın, daha ziyade, ruhlarınızın sahilleri arasında hareket eden bir deniz gibi olsun. Birbirlerinizin bardaklarını doldurun; ancak aynı bardaktan içmeyin. Ekmeklerinizi paylaşın; ama birbirinizinkini yemeyin. Beraberce şarkı söyleyin, dans edin, coşun; fakat birbirinizin yalnızlığına izin verin; Tıpkı bir lavtanın tellerinin ayrı ayrı olup, yine de aynı müzikle titreşmeyi bilmeleri gibi. Birbirinize kalbinizi verin; ama diğerinin saklaması için değil; çünkü yalnızca Hayat'ın eli, sizin kalplerinizi kavrıyabilir. Ve yanyana ayakta durun; ama çok yakın değil, çünkü bir mabedin ayakları arasında mesafe olmalıdır; Ve meşe ağacıyla, selvi ağacı, birbirinin gölgesi altında büyüyemez.

Sevginin kederi şarkılar söyler, bilginin üzüntüsü konuşur, arzunun hüznü
fısıldar ve yoksulluğun ıstırapı ağlar. Ama sevgiden daha derin,
bilgiden daha yüce, arzudan daha güçlü ve
yoksulluktan daha acı bir hüznün vardır.
Sessizdir; gözleri yıldızlar gibi parlar.

Sevginin uzun dostluklardan ve azimli kurlardan doğduğuna inanmak
yanlıştır. Sevgi, ruhsal bir yakınlığın kaynağıdır ve bu yakınlık
bir anda oluşmadıkça, yıllarca,
hatta nesillerce oluşmayacaktır.

Sevgi, titreyen bir mutluluktur.

Bana mutluluktan söz etme;
anısı beni mutsuz ediyor.
Bana huzurdan söz etme;
gölgesi beni korkutuyor;

Ama bak bana, sana,
Cennet'in kalbimin külleri içinde
yaktığı mübarek feneri göstereceğim;
seni bir annenin yegane çocuğunu
sevdiği gibi sevdiğimi biliyorsun.

Aşk diye seslendiğimiz şey nedir? Söyleyin bana, bütün anlayışlara sızan ve çağlarda gizli olan o sır nedir? Başlangıçta olan ve herşeyle sonuçlanan bu anlayış nedir? Yaşam'dan ve Ölüm'den, Yaşam'dan daha acayip, Ölüm'den daha derin bir düş oluşturan bu uyanıklık nedir? Söyleyin bana dostlar, içinizde Yaşam'ın parmakları ruhuna dokunduğunda Yaşam uykusundan uyanmayan biri var mı? Yüreğinin sevdiğinin çağrısıyla babasından ve annesinden vazgeçmeyecek kimse var mı? İçinizden kim ruhunun seçtiği kişiyi bulmak için uzak denizlere açılmaz, çölleri aşmaz, dağların doruğuna tırmanmaz? Hangi gencin yüreği tatlı nefesli, güzel sesi ve büyüğü dokunuşlu elleriyle ruhunu kendinden geçiren kızın peşinden dünyanın sonuna gitmez? Hangi varlık dualarını bir yakarış ve bağış olarak dinleyen bir Tanrı'nın önünde yüreğini tütsü diye yakmaz?

Aşk seni kendimden dahi korumayı öğretti bana.
Beni, seninle birlikte uzak diyarlara gitmekten alıkoyan şey, ateşle
temizlenmiş o Aşk'tır.
Aşk, senin özgürce ve erdemli bir şekilde yaşamana imkan vermek için,
içimdeki arzuyu öldürüyor.

Aşk konuşmak için dudaklarımı kutsanmış ateşle temizledim, ama hiçbir
sözcük bulamadım.

Aşk ve şüphe bir arada bulunmaz.

Aşk, âşık ile mâşuk arasında bir maskedir.

Aşktan haberdar olduğumda sözler cılız
bir hıçkırığa dönüştü, yüreğimdeki
şarkı derin bir sessizliğe gömüldü.

Ey bana gizlerinin ve mucizelerinin varlığına inandığım Aşk'ı soran sizler,
Aşk peçesiyle beni kuşattığından beri ben size aşkın gidişini ve değerini
sormaya geliyorum.

Aşk bugünümüzü geçmişe ve geleceğe bağlar.

Aşk cehennem mağaralarında sürünen kara engereklerin ölümcül zehiridir.
Zehir çiy gibi taze görünür, susuz ruhlar aceleyle içer onu; ama bir kere
zehirlenince hastalanır ve yavaş yavaş ölürlür.

Aşk, Şafak'ın kızları tarafından sunulan ve
güçlü ruhlara güç katıp onları
yıldızlara çıkaran bir şaraptır.

Aşk gençlikte başlayıp biten kör cahilliktir.

Aşk insanın tanrıları mümkün olduğunca fazla görmesini sağlayan kutsal bir bilgidir.

Aşk ruhlardan varlığın sırlarını gizleyen kör edici bir sistir; yürek tepeler arasında sadece titreşen arzu hayaletlerini görür ve sessiz vadilerin çığlıklarının yankılarını duyar.

Aşk ruhun çekirdeğindeki yangından saçılan ve dünyayı aydınlatan bir ışıktır. Yaşam'ı bir uyanışla diğeri arasındaki güzel bir düş olarak görmemizi sağlar.

Aşk mezarın sessizliğinde bedenın dinlenmesi, Sonsuzluk'un derinliklerinde ruhun huzura ermesidir.

Tutkulu aşk, giderilmesi mümkün olmayan bir susuzluktur.

Yaşam iki yarıya ayrılmıştır: biri donar, biri yanar; yanan yarı, Aşk'tır.

Çağlara benzer aşk, bugünü inşa eder ve yarını yıkar.
Bir tanrı gibidir, felaketler yaratır.
Menekşenin iç çekişinden daha naziktir aşk,
Ve daha serttir şiddetli bir fırtınadan.

Ey Aşk bulmaya çalışanlar!
Aşk bir hakikattir, hem de rica eden bir hakikat,
Ve onun hal ve hareketlerini belirleyecektir,
Sizin aşkı bulup benimseyen ve koruyan hakikatiniz.

İçinizden kim içimdeki benliği bana ve ruhumu ruhuma açıklayabilir? Aşk adına söyleyin, yüreğimde yanan, gücümü tüketen ve isteklerimi yok eden bu ateş nedir? Ruhumu kavrayan bu yumuşak ve kaba gizli eller nedir; yüreğimi kaplayan bu acı sevinç ve tatlı keder şarabı nedir? Baktığım bu görünmeyen, merak ettiğim, açıklanamayan, hissettiğim hissedilemeyen şey nedir?

Her gün her gece kendini yenilemeyen aşk, bir saplantıya döner ve bu saplantı çok geçmeden bir kölelik halini alır.

Denizin dalgalarının bizi ayırmasına, aramızda geçirdiğin yılların bir anı olmasına izin verme. Aramızda bir hayalet gibi yürüdün ve gölgen, yüzümüze düşen bir ışık oldu. Seni çok sevdik; ama sevgimiz sözlere dökülmedi ve örtülü kaldı. Ama şimdi sana yüksek sesle haykırılıyor; sevgimiz önüne seriliyor. Hep yaşadığı gibi, ne yazık ki aşk, derinliğinin farkına, ancak ayrılık saati gelip çatığında varıyor.

Siz beraber doğdunuz ve hep öyle kalacaksınız. Ölümün beyaz kanatları, sizin günlerinizi dağıttığında da beraber olacaksınız. Siz Tanrı'nın sessiz belleğinde bile beraber olacaksınız. Fakat birlikteliğinizde belli boşluklar bırakın. Ve izin verin, cennetlerin rüzgarları aranızda dans edebilsin.

Her erkek iki kadına aşık olur. Biri hayallerinde yarattığı diğeryse henüz doğmamış olandır.

Kadının küçük yanlışlarını bağışlamayan erkek, onun büyük erdemlerinden faydalanamaz.

Bir kadının yüzüne baktım ve henüz doğurmadığı çocukları gördüm. Bir kadın yüzüme baktı, daha o doğmadan ölmüş atalarımı gördü.

Bir kadını anlamak ya da bir dahiyi çözmek ya da suskunluğun sırrını bulmak isteyen kimse, kahvaltı yapmak için muhteşem bir uykudan uyanan adama ne kadar da benziyor!

Erkeğin eli kadının eline dokunduğunda, ikisi birlikte sonsuzluğun yüreğine dokunurlar.

Erkeğin kalbini ödünç alan kadınlar ne çoktur.
Ama pek azı onu elinde tutabilir!

Çocuklarınız, sizin çocuklarınız değildir. Onlar, Hayat'ın kendine olan özleminin oğulları ve kızlarıdır. Onlar sizin aracılığınızla oldular, ama sizden değil; Ve sizle olsalar da, size ait değiller. Onlara sevginizi verebilirsiniz ancak, düşüncelerinizi değil; Çünkü onların kendi düşünceleri olacaktır. Onların bedenleri için bir yuva sunabilirsiniz; ama ruhları için değil; Çünkü onların ruhları, yarın'ın evini mesken tutmuştur, sizin rüyalarınızda bile ziyaret edemiyeceğiniz. Onlar gibi olmaya çalışabilirsiniz; ama onların sizin gibi olmaları için değil. Çünkü hayat ne geri sarar, ne de dünde oyalanır. Sizler, yaşayan oklar olarak çocuklarınızı ileriye fırlatan yaylarsınız. Yayı kullanan, sonsuzluğun içindeki hedef noktasını görür ve bütün gücüyle sizi gerer ki, okları hızla uzaklara erişebilsin. Okçunun elleri altında sevinçle eğilin, çünkü o, uçan okları olduğu kadar, sarsılmaz yayları da çok sever.

Evlilik, ya ölümdür ya da yaşam; arası yoktur bunun.

Kadın, yüzünü bir tebessümle maskeleyebilir.

İki kadın konuştuğunda hiçbir şey söylemezler.
Bir kadın konuştuğunda bütün bir hayatı açıklar.

Soyun mayası, annenin
özleminde var olan bir şeydir.

Bebeklerimize çoğunlukla kendimiz
uyuyabilelim diye ninniler söylemişizdir.

Annenin derin uykusunda uzun zamandır bir düştün.
Ve uyanınca seni doğurdu.

Anne kalbinin sessizliğinde saklı duran şarkılar, çocuğunun dudaklarında yankılanır.

Arkadaşınız, cevap bulan gereksinimlerinizdir. O, sevgiyle ektiğiniz ve şükranla biçtiğiniz tarlanızdır. O sizin sofranız ve ocakbaşınızdır. Çünkü ona açlığınızla gelir ve onda huzuru ararsınız.

Arkadaşınız sizinle içinden geldiği gibi konuştuğunda, ne ‘hayır’ demek zor gelir, ne de ‘evet’ demekten ekinirsiniz. Ve o sessiz kaldığında, kalbiniz onun kalbini dinlemek için sessizleşir. Çünkü arkadaşlıkta, kelimeler susunca, tüm düşünceler, tüm arzular ve beklentiler, gürültüsüz bir sevinç içinde doğar ve paylaşılırlar.

Arkadaşınızdan ayrıldığınızda ise yas tutmazsınız; çünkü onun en sevdiğiniz yanı, yokluğunda daha bir berraklık kazanır, tıpkı bir dağın, dağcıya, ovadan daha net görünmesi gibi...

Ve arkadaşlığınızda, ruhsal derinlik kazanmaktan başka bir amaç gütmeyin.
Çünkü, salt kendi gizemini açığa vurmak peşinde olan sevgi, sevgi değil,
savrulmuş bir ağıdır ve sadece yararsız olan yakalanır.

Ve arkadaşınıza, kendinizi olduğunuz gibi sunun. Eğer dalgalarınızın
cezrini bilecekse, meddini de bilmesine izin verin. Çünkü salt zaman
öldürmek için bir arkadaş aramanızın anlamı olabilir mi? Onu, zamanı
yaşatmak için arayın. Çünkü o gereksiniminizi karşılamak içindir,
boşluğunuzu doldurmak için değil.

Ve arkadaşlığın hoşluğunda, kahkahalar, paylaşılan hazlar olsun. Çünkü küçük şeylerin şebneminde, yürek sabahını bulur ve tazelenir.

Arkadaşlık her zaman için tatlı bir sorumluluktur, asla egoistler için bir fırsat değil.

Arkadaşını her zaman anlamadıysan, hiçbir zaman anlayamazsın.

Dostluk insanın her zaman gereksinim duyup da yine de kolay kolay bulamadığı bir ilişkidir.

Dost sizin sevgi ektiğiniz, şükran biçtiğiniz tarladır. Dost size kendi fikrini anlatınca içinizden gelen hayır veya evet'i esirgemeyiniz. Dost susunca, kalbiniz onun kalbini dinlemeye devam etsin.

Şüphe yok ki, bir misafiri, diğerinden üstün tutanlar yalnız ihmal ettikleri misafirin değil, ikisinin de sevgisini ve güvenini kaybederler.

Misafirler olmasaydı, evlerimiz mezara dönerdi.

Konuğumu eşikte durdurup dedim ki, “Lütfen ayağını içeri girerken silme,
dışarı çıkarken silersin.”

Ve diyorum ki: Hayat gerçekten karanlıktır istek olmadıkça
Ve tüm istekler kördür irfan olmadıkça
Ve tüm irfan boşunadır, bir işin meşgalen olmadıkça
Ve tüm uğraşlar boşunadır aşk olmadıkça
Eğer aşk ile çalışırsanız bağlanırsınız birbirinize ve Tanrı’ya. Aşk ile
çalışmak nedir mi diyorsunuz?
Kumaşı yüreğinizden çekilmiş iplikle dokumaktır; sevgiliniz giyecekmiş
gibi!

Olabilse de yeryüzünü saran buhur ve bitkiler gibi aydınlıkla beslenerek yasanabilse yalnız. Ama değil mi ki, yemek için öldürmek ve susuzlugunu gidermek uğruna, yeni doğmuş bebegi bile anasının sütünden mahrum etmek zorunda kalıyorsun, öyleyse bırak da bu davranışın bir tapınma görüntüsüne bürünsün. Bırak da sofran herkesin ortaklaşa yemek yediği bir sofraya olsun. Bil ki, böyle bir sofraya katılanların içi, ormanların ve ovaların bilinen o saf temizliğinden daha saf ve temiz olur.

Hayat, kalbini övecek bir şarkıcı bulamadığında, aklından söz edecek bir filozof doğurur.

Yaşam bizi kaldırıp bir yerden bir yere taşırken, yazgı da bir noktadan diğer bir noktaya doğru sürükler. Ve bu ikili arasında sıkışıp kalmış olan bizler, bu nedenledir ki, ancak bizlere ürküntü verecek sesleri duymakta ve yolumuzda bir engel gibi dikilmekte olanları görmekteyizdir.

Görmek ve duymak olmasaydı, ışık ve ses, karmaşa ve titreşimden ibaret olurdu. Aynı şekilde, sevdiğiniz şu kalp olmasaydı, rüzgarın savurduğu ve etrafa saçtığı toz olurdunuz.

İçimdeki hayatın sesi senin içindeki hayatın kulağına erişemez, ama ne olursa olsun, yalnızlığın ürküntüsünü hissetmemek için konuşalım.

Yalnızlığın elleri yumuşak, ipeksidir. Ama güçlü parmaklarıyla yüreği yakalar ve hüznle ağrıtır. Yalnızlık, ruhsal coşkunun müttefiki olduğu kadar, hüznün de yandaşıdır.

Kullandığımız dili yedi kelimeye düşürünceye dek, birbirimizi anlamayacağız. Kalbimin mühürleri parçalanmadan nasıl açılacak?

Siz konuřtuđunuzda, dűřűncelerinizle barıř içinde olmayı terk edersiniz. Ve kalbinizin ıssızlıđında daha fazla kalamadıđınızda, dudaklarınızla yaşamaya başlarsınız. Ses sizin için bir eđlence, bir zaman geçirme aracı olur. Ve konuşmalarınızın çođunda, dűřűnce yarı yarıya katledilir; Çünkü dűřűnce, boşlukta uçan bir kuř gibidir; kelimelerin kafesinde kanatlarını açabilir ama uçamaz.

Aranızda bazıları, yalnızlığın korkusuyla konuşkan birini ararlar; Çünkü, tek başına olmanın sessizliği, gerçek ve çıplak kendilerini gözleri önüne serer,
ki onlar bundan kaçarlar.

Bana sessizliği ver ki, bilinmezliklerine dalayım gecenin.

Cehaletimin sebebini bilseydim, âlim olurdum.

Konuşmayı seven bazılarınız vardır ki, bilgisizce ve önceden düşünmeden,
kendilerinin bile anlamadığı bir gerçeği ifşa edebilirler.

Bir arkadaşınızla karşılaştığınızda, ruhunuzun dudaklarınıza doğru hareket etmesini ve dilinizi yönetmesini sağlayın. Sesinizin içindeki sesin, onun kulağının içindeki kulağa seslenmesine izin verin; Çünkü onun ruhu, sizin kalbinizin gerçeğini saklıyacaktır; Tıpkı kadeh boşalıp, rengi unutulsa bile, şarabın tadının ağızda kalması gibi.

Siz şarabı sarhoş olmak için içersiniz, bense başka şarapların verdiği sarhoşluktan ayılmak için.

Kadehim boşaldığında, onun boş oluşuna
razıyım, ama yarısı dolu olduğunda,
yarı doluluğunu kabullenemem.

Sarhoş bir adam gördüğünde, “Belki bu adam sarhoşluktan daha kötü bir
şeyden kurtulmak için içiyordur,” de.

Ancak bazılarınız ise içlerinde gerçeği taşır, ama onu kelimelerle dile
getirmezler. Böylelerinin sinelerinde ruh, ritmik bir sessizlik içinde dinlenir.

Gerçekte biz kendi kendimizle konuşuruz;
ama ara sıra diğlerleri de bizi işitebilsin
diye sesimizi yükseltiriz.

Sözlerimizin hepsi aklımızdaki ziyafetten dökülen kırıntılardan başka bir
şey değildir.

Akıllı insanlar tarafından söylenen sözleri ezberleyin, yaşayın. Gündelik
yaşamınızda uygulayın onları, fakat olur olmaz yerlerde ezbere okumayın.
Yoksa sırtına kitap vurulmuş bir eşekten farkınız kalmaz.

Bana kulak ver ki, sana ses verebileyim.

Bana susmayı ver,
gecenin hücumlarına meydan okuyayım

Yaşamın özüne ulaştığında, her şeyde güzellik bulursun, hatta güzelliği
görmezden gelen gözlerde bile.

Hayatın gizemleri, aynı zamanda hayattan
daha derin gizemlerin perdeleridir.

Hayatın kalbine ulaştığında, kendini ne günahkârlardan üstün ne de
peygamberlerden aşağı görürsün.

Size bir de denildi ki hayat karanlıktır diye ve sizler bezginliğinizde tekrar edegeldiniz, bir bezgin tarafından ne söylenmişse. Ve ben derim ki hayat, sahiden karanlıktır, insiyak olduğu zaman başka. Ve her insiyak kördür, bilgi olduğu zaman başka. Ve her bilgi beyhudedir, çalışma olduğu zaman başka. Ve her çalışma nafiyledir, aşk olduğu zaman başka. Ve her ne zaman aşkla çalışırsanız kendinizi kendiniz raptedersiniz ve ötekine ve Allah'a.

Bir yaşam tarzı olarak “ortayı” övenlere yanıtlım şudur; Kim sıcakla soğuk arasında ılık, ölümle yaşam arasında titrek ya da ne katı ne sıvı, pelte olmak ister?

Hayat büyük bir tören alayıdır. Yavaş yürüyen ona baktığında çok hızlı olduğunu sanır ve bu yüzden ondan uzak durur. Hızlı yürüyen onu yavaş zanneder ve o da uzak durur ondan.

Hayatın bütün esrarını çözdüğün vakit ölümü arzularsın. Çünkü o da hayatın sırlarından biridir.

Hayatın adaletine duyduğum inancı nasıl kaybedebilirim ki! Ben biliyorum ki kuş tüyünde uyuyanların düşleri toprak üstünde uyuyanlarıkinden daha güzel değil.

Yaşamın gerçekliği yaşamın kendisidir. Onun başlangıcı rahimde, sonu da mezar da değildir.

Ah ne iyicildir insanoğluna yaşam, yine de ondan uzaklaşmış, çok uzaklara gitmiştir insan.

Yaşam yaşayan şeylerin hepsinden daha eskidir. Güzelliğin, dünyada güzel doğmaktan önce de var olduğu gibi.

Yaşam bizim sessizliğimizde şarkı söyler ve uykularımızda rüya görür.

Bir şey söylemeye geldim ve şimdi onu söyleyeceğim. Eğer beni ölüm engellerse, o yarın tarafından söylenecektir. Çünkü yarın sonsuzluğun kitabında hiçbir sır barındırmaz.

Yaşamaya geldim, sevginin görkeminde ve güzelin ışıltısında; onlar ki Tanrı'nın yansımalarıdır. Buradayım, yaşıyorum ve yaşam alanında sürgün edilemem, çünkü sözüm canlıdır ve beni ölünceye kadar yaşatacaktır.

Herkesin yanında ve herkesin uğruna olmaya geldim ve bugün benim tek başıma yaptıklarım yarın yığınlardan yankılanacaktır. Şimdi neler söylüyorsam tek yürekten, yarın binlerce yürek tarafından söylenecektir.

Bin sene önce komşum bana, “Elemden gayrı bir şey olmadığı için hayattan nefret ediyorum” demişti. Dün mezarına uğradım. Hayat kabri üzerinde rakediyordu. Hayır, boşuna yaşamadık biz! Kemiklerimizden kuleler yapmadılar mı?

Dostum, sen ve ben yaşama yabancı kalacağız; ve birimiz diğerine ve her birimiz kendine. Ta ki senin konuşup benim dinleyeceğim güne dek. Senin sesini kendi sesim sayarak, ve senin önünde dikileceğim ana dek, bir aynanın önünde durduğumu düşünerek.

Dünya tanrısı çıldırmış, bir erkek ve bir kadın dışında bütün yaşamı yok etmişti. Toprak bir kafatası gibiydi, çukurları kuru, nehir yatakları gri, yüzeyi maden griliğinde. Kadınla erkek gözyaşlarıyla suladı toprağı ve tekrar verimli kıldı, böylece yaşam geri döndü dünyaya.

Yenik ve düşkün olduğumuzda bile ağladığımız zaman, yaşam bize gülümser ve biz zincirlerimizi sürürken bile özgürdür.

Ölüm de, tıpkı yaşam gibi, yaşlıya
yeni doğandan daha yakın değildir.

Öleceğim ve ruhum bir süre dinlenecek ve
sonra bir kadın gebe kalacak bana ve
yeniden dünyaya geleceğim.

Bir Şey söylemeye geldim ve Şimdi onu söyleyeceğim. Eğer beni ölüm engellerse, o yarın tarafından s ylenektir.        yarın sonsuzluğun kitabında hiçbir sır barındırmaz.

Bir hayvanı öldürdüğünde içinden Őunlari geçir:””Seni kesip  ld rten g  , g    gelince beni de öldürecek ve ben de senin gibi t  etileceğim. Seni benim  l mc   ellerime g  nderen yasa, beni de daha g     bir ele teslim edecek. Senden ve benden akacak kanlar,  l ms   ler alemindeki aç-k   lerine inen birer damladan başka bir sey değildirler.”

Doğa, hoşgeldin diyen kollarıyla uzanır bize ve onun kadınsı güzelliğinden haz almaya çağırır bizi; ama biz onun sükunetinden ürker, kalabalık kentlere akın ederiz ve orada tıpkı vahşi bir kurdun önünden kaçışan koyunlar gibi birbirimizi sıkıştırarak yaşarız.

Doğa kanaat hakkındaki öğütlerimizi dinleseydi, ne bir denize akar ne de bir kış bahara dönerdi. Ve doğa, tutumlulukla ilgili bütün nasihatlerimize kulak verseydi, aramızda bu havayı soluyan kaç kişi kalırdı?

Toprağın neresini kazarsan kaz, bir define bulacaksın. Ancak bir çiftçinin inancıyla kazmalısın.

Kurbağaların sesi, sığırlarınkinden daha yüksek olabilir. Fakat kurbağalarla ne tarlayı sürebilirsin, ne üzüm sıkma cenderesini döndürebilirsin, ne de derilerinden ayakkabı yapabilirsin.

Bir balık istediğın halde sana bir yılan verenlerin ellerinde yılandan başka verecek bir şeyleri olmayabilir. Bu durumda onların davranışları bir özveri ve cömertlik sayılır.

Sırtını güneşeye çevirirsen gölgenden başka bir şey göremezsin. Onlara güneşeyi işaret ettim, onlar parmaklarıma baktılar.

Gündüzün güneşinin önünde özgürsün sen. gecenin ayının ve yıldızlarının önünde özgürsün. Güneş, ay ve yıldızlar olmadığında yine özgürsün. Dahası, bütünüyle varlık gözlerinden silindiğinde de özgürsün. Ama sevdiğine kölesin, çünkü onu seversin. Bir de seveninin kölesisin, çünkü seni sever.

Güneşin ışınlarını ve esen yeli teninizin daha fazlasıyla ve giysilerinizin daha azıyla karşılayabilseniz ne iyi olurdu. Çünkü hayatın soluğu güneşin ışığında ve eli de esen yeldedir.

Aranızdan bazıları şöyle diyorlar, “Giydiğimiz giysileri dokuyan kuzey rüzgarıdır.” Ben de diyorum ki, doğrudur, onları dokuyan kuzey rüzgarıdır. Ama tezgahı utanç, kullandığı iplik sönük ve cansızdı. Üstelik, işinni bitirdikten sonra ormanın kuytululuğuna çekilip gülmüştü.

Giysileriniz güzelliklerinizin büyük bölümünü gizler de güzel olmayanları pek örtemez. Gerçi sizler giysilere bürünmekle bireysel gizliliğinizin özgürlüğünü arıyorsunuz, ama onların içinde bulacağınız, vücudunuza vurulan koşumlar ve prangalardan başka bir şey olmayabilir.

Unutmayın ki, alçak gönüllü ve gösterişsiz olmak, temiz ve saf olmayanın bakışlarından korunabilmeye yarayan bir kalkandır. Hem, temiz ve saf olmayan ortadan kaldırılabilse, alçak gönüllü ve gösterişsiz olmak akli kirleten ve aşağılayan bir zincir vurucudan başka nedir ki? Ve yine unutmayın ki, yeryüzü, sizlerin çıplak ayaklarınızı bağrında duymaktan hoşlanır ve rüzgar da saçlarınızla oynamayı özler.

Kaplumbağalar yollar hakkında tavşanlardan çok daha fazla şey anlatabilirler.

Dostum, güneş'e bak, toprağa bak, suya bak, buluta bak; fakat arkana bakma. Kimin geldiği önemli değil, kimin gelmediği de. Unutma, yolcu değişir, yol değişir, ama menzil değişmez. Yolcuya bakıp, yolunu tanıma. Yola bak, yolcuyu tanı, yolcu hakkındaki kıymet hükmünü ona göre ver.

Vahim olan, yolun yolcusuz olması değil; asıl vahim olan yolcunun yolsuz olmasıdır; yolsuz, hedefsiz, amaçsız, şaşkın, hercai ve seyyal.

“En doğru yol: en dikensiz yoldur” diyenler seni aldatıyorlar. Onlar, karanlık evlerinde kaybettiklerini sokak lambasının altında arayan şaşkınlardır.

Aldırma, ayağına batan dikenler, aradığın gülün habercisidir. Dikenine katlanmaktan söz edenler, aşıkmiş gibi davrananlardır. Gerçek aşık olanlarsa, dikenini de sever.

Dostum, yollar yürümek içindir fakat, şu gerçeği de hiç unutma: yürümekle varılmaz, lakin varanlar yürüyenlerdir.

Yol boyunca; yola çıkıp da yürümeyenleri, yola oturup, gelen-geçenin ayağına çelme takanları, yolda metafizik uyuşturucularla keyif çatanları, tel örgülerle çevirdiği yolu kendisine zindan edip volta atanları, maratona 100 metre koşucusu gibi hızlı gidip, 50. metrede yola yatanları, yürüyüşün uzun ve yolun zahmetli olduğunu görünce, yolculuk üzerine zor atanları, yürümeyi bırakıp, yol-yolcu ve menzil üzerine kalem oynatanları, ayağına batan tek bir dikenin faturasını çıkarıp, ömür boyu tafra satanları, beyaz atlı kurtarıcıyı gözlemek için ufka bakıp bakıp dağıtanları, yanlış kılavuzlara kızıp yolu satanları göreceksin. Aldırma, yürü. Göğsüne yüreğinden başka muska takma. Vahiy haritan, nebi kılavuzun, akıl pusulan, iman sermayen, amel azığın, sevgi yakıtın, ahlâk karakterin, edep aksesuarın, merhamet sıfatın, şeref ve izzet adın olsun.

Doğru yol: insanların çoğunun gittiği yol değildir, düşünen öz akıl sahiplerinin yoludur.

Yolda vereceğin her molayı öz eleştiri durağında vermelisin. Unutma, tövbe özeleştiridir. Her molada yolda olup olmadığını, yürümen gereken menzil istikametinde yürüyüp yürümediğini kontrol etmen, pişman olmaman için elzemdir. Yön tayini sık sık gerekli olabilir. Haritayı saklayabileceğin en güvenilir yerin yüreğindir.

Doğadaki savaş, düzeni arzulayan düzensizlikten başka bir şey değildir.

Mevsim sonbahara erdiğinde, bağından üzümleri toplayıp da cendereye doldurduğunda, içinden şunları geçir: “Ben de sizler gibi bir asmayım ve benim yemişim de bir gün toplanıp aynı cendereye doldurulacak. Ve tıpkı yeni bir şarap gibi sonsuzluğun fıçılarında saklanılacağım.”

Mevsim kışa erdiğinde, hazırladığın şarabı içerken, doldurduğun her kadeh için yüreğinde bir şarkı olsun. Ve o şarkıda, sana hasat günlerini, üzüm bağını ve cendereyi anımsatan sözcükler bulunsun.

Nasıl bir meyvenin çekirdeği, kalbi güneşi görebilsin diye kabuğunu kırmak zorundaysa, siz de acıyı bilmelisiniz.

Meşe ile çınar birbirlerinin gölgesinde büyümezler.

Eğer sırrını rüzgâra açarsan, sırrını ağaçlara söyledi diye rüzgârı suçlayamazsın.

Hata (suç) işleyen de sizlerin gizli isteği ve onayı olmadan hata işleyemez.

Senin işlediğin suçun yarı sorumluluğunu üstlenen kişi, gerçek bir dindardır.

Kaç defa asla işlememiş olduğum suçları yükledim omzuma, sırf kendimi benimle arkadaşlık eden kötülerden daha iyi göstermemek için.

Birlikte güldüğün birini unutabilirsin ama birlikte ağladığını asla!

Eğer biri seni incitirse bunu unutabilirsin; ama sen onu incitirsen bunu hep hatırlarsın. Aslında öteki, senin başka bir bedendeki en duyarlı benliğindir.

Bir tilki gün doğarken gölgesine bakıp dedi ki, “Bugün  ğle yemeği için bir deve bulacağım.” Ve bütün sabahı bir deve arayarak geçirdi.  ğle  zeri tekrar gölgesini gördü ve “Bir fare bana yeter,” dedi.

Bir elmayı di lediğinde de içinden Şunları geçir: “Tohumların benim vücudumda boy atacak, senin geleceğinin tomurcukları, benim yüreğimde ye erecek, senin kokun, benim soluğum olacak, ve her mevsimi birlikte karşılayıp, birlikte kutlayacağız.”

Doğuştan gelen kusurlarını sonradan edindiğın erdemlerinle örtmeye
kalkma ne olur.

Ben küçük kusurlarıma son derece bağılım.
Çünkü onlar, bana has birer zenginliktir.

Kaynağı adalet olan bir dünya, kaynağı merhamet olan bir dünyadan daha
büyüktür.

Adaletin yarısı merhamettir.

Ve ey siz, doğruluktan yana olması gereken yargıçlar, dış görünüsüyle dürüst, fakat ruhen hırsız biri için nasıl bir ceza düşünürsünüz? Gövdesi ile katil, ruhuyla kurban olan biri için hangi cezayı uygun görürsünüz? Olay sırasında hain ve saldırgan davranmış olan, bir o kadar da incitilmiş ve öfkelenendirilmiş olan birini nasıl sorguya çekersiniz? Sonra, çektiği pişmanlık yaptığı hatalardan kat be kat yüksek olanları nasıl cezalandırırsınız? Hem, pişmanlığı tattırmak sizlerin hizmet edebilmeye uğraştığınız kanunun öngördüğü Adalet'in hedefi değil mi?

Eğer aranızdan biri çıkar da ihanet etti diye bir zevceyi yargılanmak üzere ortaya getirirse, O kadının kocasının kalbi de teraziye konsun ve ruhu ölçeklerle ölçülsün. Suçluyu tokatlayacak olan kimse, suçun işlenmesine neden olan kimsenin de yüreğine baksın. Aranızdan biri çıkıp ta hak saydığı için kötü bir ağaca baltasını indirmeye kalkarsa, ilkin köklerine de bir gözatsın. Çünkü orada, toprağın sessiz yüreciği içinde, iyi ve kötü, bereketli ve bereketsiz köklerin bir arada sarmaş dolaş bulunduklarını görecektir.

Öldürülen, kendi ölümünden dolayı sorumsuz değildir. Ve soyulan, soyguna uğradığı için suçsuz değildir. Doğru olan, kötülerin yapıp ettiklerine bakılarak masum sayılamaz. Zalim zulmünü yaparken, ‘Ak Elli’lerin elleri temiz olmaz. Evet, suçu işleyen kimse, çoğu kez, yaraladığının kurbanıdır. Dahası; mahkum kılınmış olan, suçsuz ve günahsızların yük taşıyıcısıdır. Haklıyı haksızdan, iyiyi kötüden ayırt edemezsiniz; Çünkü nasıl ki ak ve kara iplikler birlikte dokunuyorsa, onlar da aynı şekilde güneşin yüzüne karşı öylece yan yana duruyorlar. Üstelik, kara iplik koparsa, dokumacı salt elindeki kumaşa değil, tezgahına da bakar.

Nasıl ki bir yaprak, tüm ağacın sessiz bilgisi olmadan sararmazsa, hata işleyen de sizlerin tümünün gizli isteği ve onayı olmadan hata işleyemez. Tıpkı bir sürecin kendi başına işleyişi gibi, sizler de hep birlikte Tanrısal benliğinize doğru ilerliyorsunuz. Bu ilerleyiş de, yol da, yolcu da sizlersiniz. Aranızdan biri tökezler de düşerse, arkasından gelenler için düşmüş demektir; onun ayağına takılan taş arkasındakilere uyarı olmalıdır. Aynı şekilde, düşen, önde sağlam ve hızlı adımlarla yürüyenler için de düşmüş demektir; çünkü onlar geçip giderlerken taşı bir kenara itmemişlerdir.

Sadece kovalandığında hızlı koşabilirsin.

Sizin Tanrısal benliğiniz, tıpkı bir okyanus gibi, hiçbir zaman kirletilemez.

Ve tıpkı yaşamın gücü gibi, ancak kanatları olanları yüceltir. Tanrısal benliğiniz hatta bir güneşe bile benzetilebilir; O güneş ki ne köstebeğin dolambaçlı yollarını bilir, ne de yılanın deliğini arar.

Aranızdan çoğu, içleri sıra insanlaşmışsa da, bir çoğu henüz insanlaşabilmiş değildir. Bu gibiler, sisler arasında amaçsızca dolaşarak uyanışını arayan biçimsiz vücutlu bir cüceye benzerler.

Ruhunuzun rüzgarın önüne katılıp gittiği zamandır ki, yalnız ve bekçisiz kalarak, bir başkasına, dolayısıyla da kendinize karşı bir hata işlersiniz. Ve işlenen bu hata nedeniyledir ki, kutsallığın kapısını çalmak ve bir süre önemsenmeden beklemek zorundasınız.

Ne kadar güzelsin, Dünya, ne kadar görkemli!
Işığa itaatin ne kadar kusursuz ve
güneşe teslimiyetin ne kadar asil!
Ne kadar sevgi dolusun, gölgenin altında ve
yüzün ne kadar cazibeli, bilinmezlikle maskelenmiş!
Şafağın şarkısı ne kadar huzur verici
ve ne kadar haşin akşamının övgüleri!
Ne kadar kusursuzsun, Dünya, ne kadar büyük!

Ancak bilinmeyen hazinenizi tartmak için tartı aramayın; Ve bilginizin derinliğini değnekle veya iskandil ipiyle ölçmeye kalkmayın. Çünkü kişi, ölçsüz ve sınırsız bir deniz gibidir. “Tek doğruyu buldum’ değil, “Bir doğruyu buldum” deyin. “Ruha giden yolu buldum” değil, “Kendi yolumda yürürken ruhu buldum” deyin. Çünkü ruh, her yolda yürür. Ruh ne bir çizgi üzerinde yürür; ne de bir kamış gibi dümdüz büyür. Ruh, sayısız taç yaprakları olan bir lotus çiçeği gibi açılır.

Kendimi senin bildiklerinle doldurmuş olsaydım, bilmediklerimi hangi odama yerleştirirdim.

Yanlışlarımızı doğrularımızdan daha büyük bir coşkuyla savunmamız ne gariptir!

Pek çok insan kendimi savunayım derken, kendini öldürür.

Kendimi savunmak, çoğu kez beni nefrete
sevk etti. Ama daha güçlü olsaydım,
böyle bir çareye sığınmazdım.

Yürüyenlerle birlikte yürümeyi yeğlerim, durup yürüyenlerin geçişini
seyretmeyi değil.

Hakikat parçalanamaz.

Hakikat iki kişiye muhtaçtır:
biri onu dillendiren, diğeri onu anlayan.

Hakikate kulak veren, hakikati
dillendirenden daha basit değıldir.

Ben hakikati bilmiyorum. Ama cehaletimin
önünde tevazuyla eğiliyorum.
Övüncümde bundadır, kazancım da.

Gerçek, bir çocuğun en içten gülüşü ya da bir sevgilinin öpüşüyle donanmış olarak seslenir bize; ama biz sevginin kapısını onun suratına çarpar ve sanki düşmanımızmış gibi davranırız.

Unutulmuş bir gerçek ölebilir. Ama cenaze masrafları ve kabrinin inşası için yedi bin gerçeği vasiyet olarak bırakır.

Bir gerçek her zaman bilinmek,
ama ara sıra söylenmek içindir.

Asıl gerçek, içimizde sessiz;
kulaktan dolma bilgilerse, gevezedir.

Sevgili: Doğa'yı aşabilen Yüce gerçek, bir varlıktan diğerine insanoğlunun
sözleriyle aktarılamaz. Gerçek, ne demek istediğini seven gönüllere
aktarabilmek için sessizliği seçer.

Bunlar ve diğ er öğretilerden söz edişim nedeniyledir ki cezaya  arpıtılıp, sürgüne gönderildim ve klise tarafından afaroz edildim. Geçirdiğim yıllarda hiçbir pişmanlığ a kapılmış değilim. Ger eğ i arayıp da onu insanlara açıklayan herkes acı çekmeye mahkumdur.

Bir adam bir d ş gördü ve uyandığında yorumcuya giderek d ş n  kendisi için yorumlamasını istedi. Yorumcu adama dedi ki, “Bana uyanıkken gördüğün düşlerle gel ki anlamlarını s yleyebileyim. Ama uykunun düşleri ne benim bilgeliğime aittir ne de senin imgelemine.”

Kişinin hayal gücüyle, düşlerinin gerçekleşmesi arasındaki mesafe, yalnızca tutkuyla aşılabılır.

İyi zevk, doğru tercihi yapmakta değil, nitelik ile nicelik arasındaki doğal bütünlüğü algılamaktadır.

Sonsuzluğu istiyorum. Çünkü yazılmamış şiirlerim ve çizilmemiş resimlerimle buluşacağım orada.

Bana, “Siz bir sanatçı ve şairsiniz, ve bir şair ve sanatçı olmaktan dolayı da memnun olmalısınız” diyorsunuz. Ama ben, ne bir sanatçı, ne de bir şairim... Günlerimi ve gecelerimi resim çizmek ve yazı yazmakla geçirdim, ama ‘ben’ (yani Benliğim) ne günlerimde ne de gecelerimde bulunmakta. Ben bir pusum.. her şeyi örten, ancak hiçbir zaman bir araya getirmeyen bir pus. Yağmur suyu haline dönmeyen bir pus. Ben bir pusum; ve pus benim yalnızlığım, tek başıma oluşumdur, ve bunların içinde açlığım ve susuzluğumdur.

Sanat alışması, bir şeklin içine dökülmüş sistir.

Sanat, tabiatın sonsuzluğa attığı bir adımdır.

Kralların talarını yapan eller bile, boş duran ellerden daha üstündür.

Büyük güzellik beni tutsak eder, ama daha da büyük olanı kendimden dahi özgürleştirir.

Varlıkta yalnızca iki unsur vardır: güzellik ve doğruluk. Sevenlerin yüreklerindeki güzellik ve toprağı sürenlerin kollarındaki doğruluk.

Güzellik bütün bir hayatımız boyu aradığımız yitiğimizdir.

İçinde güzellik olmayan ne bir din vardır ne de ilim.

Güzelliği t rk leriyse eğer söylediğin,   l n ortasında bile olsan seni
dinleyen birilerini bulursun.

Evet, gecenin tüm sessizliği sırtımızdaydı. Ve şimdi görebiliyorum ki, kendi boşluklarını gürültüyle doldurması gerekenlerin rahatı için türkülerimizi kesmenin hiç gereği yokmuş.

Yalnızca güzelliği keşfetmek için yaşarız, başka herşey bir bekleyişten ibarettir.

Ey Orphalese halkı, Güzel hayatın kendi kutsanmış çehresini örten peçeyi kaldırmasıyla görülen hayattır. Oysa hayat da, peçe de sizsiniz. Güzel, bir aynadan kendini seyreden sonsuzluktur. Oysa, sonsuzluk da, ayna da sizsiniz.

Güzel'in kendisi yolunuza çıkmaz ve kılavuzunuz olmazsa güzeli nerede ve nasıl ararsınız?

Güzel'e dair söylediğimiz bunca söz, gerçekte güzel için değil, doyurulmamış eksiklikler içindir. Oysa güzel, bir gereksinim değil, bir doygunluğun kıvancısıdır. Ne susuz kalmış bir ağız, ne de açılmış boş bir eldir. Bir yürektir tutuşmuş, bir can'dır büyülenmiş. Ne göze görünür bir tasarım, ne de kulaklarınızın duyacağı bir türküdür. Ne ağacın soyulan kabuğunun altından akan öz suyu, ne de bir pençeye takılmış kanattır. Sonsuza değin çiçekli kalacak bir bahçe, sonsuza değin gezinecek bir melekler birliğidir.

Güzel, görkamliliğin tahtına oturur oturmaz gösterir kendini bize; ama biz şehvet adına ona yaklaşır, onun saf ve temiz tacını parçalarız, çirkin girişimlerimizle kirletiriz, üstündeki şalı.

Samimi olmak istiyorsan, güzellikte samimi ol, yoksa sus. Çünkü yakınlarımızda, ölmek üzere olan bir adım var.

Arzulayanın kalbinde güzellik, onu görenin g zlerinkinden daha fazla parıldar.

Hiçbir zaman girmek istemediğin birinin yüreğine, hiçbir zaman ulaşmaya  abalamayışın değil midir senin çirkinlik dediğin?

Eğer çirkinlik diye bir şey varsa, o da, gözlerimizdeki önyargılı ölçekler ve kulaklarımızı tıkayan balmumunun ta kendisidir.

Hiçbir şeye çirkin deme, dostum, kişinin kendi anılarının huzurunda duyduğu korkudan başka.

Ŗiir, üzerinde yorum yapılabilir bir görüş değildir. Kanayan bir yaradan
yahut gülümseyen dudaklardan yükselen bir Ŗarkıdır o.

Ŗiir, birazı sözcükten; çoğu sevinç,
acı ve hayretten oluşan bir Ŗeydir.

Şiir bir düşüncenin ifadesi değildir. O, kanayan
bir yaradan veya gülümseyen bir ağızdan
yükselen bir şarkıdır.

Şiir, bütünü anlamaktır. Bunu sadece bir parçasını anlayana nasıl
anlatabilirsiniz?

Şiir, yürekteki bir alevdir, ama hitabet sanatı, kar taneleridir. Alev ve kar
nasıl bir arada olabilir?

Şiir, ruhun sırrıdır;
neden bunu sözlerle açığa çıkarasınız ki?

Kalbi büyüleyen bir felsefedir şiir. Felsefe, fikir şarkıları söyleyen bir şiirdir. İnsanın kalbini büyüleyip aynı anda fikir şarkılarını da söyleyebilseydik, o zaman Tanrı'nın gölgesinde yaşayabilirdik.

Düşünce, şiir yolunda sürekli bir engeldir.

Şairin, kalbindeki şiirlerin annesini bulmaya çalışması boşunadır.

Bir defasında bir şaire dedim ki: “Senin değerini, ancak sen öldükten sonra anlayacağız.” Onun yanıtı şöyle oldu: “Evet, ölüm gerçeğin yüzündeki perdeyi kaldırır daima. Ama, gerçek değerimi ölümümle anlamayı temenni ediyorsanız, bu olamaz.

Çünkü, dilimdekenden fazlası kalbimdedir ve elimde olandan fazlası özlemlerimde.”

Şair, tahtından indirilmiş, sarayının külleri arasında oturmuş, külleren bir şekilde oluşturmaya çalışan bir kraldır.

Âlimle şair arasında yeşil bir çayır vardır. Âlim onu aşarsa bilge olur, şair aşarsa peygamber olur.

Eğer şiir yazma gücü ile, yazılmamış olanın tutkusu arasında seçim yapmam gerekseydi, tutkuyu seçerdim. Çünkü tutku şiirden üstündür. Ama sen ve bütün komşularım ve tanıdıklarım kötü olanı seçtiğime eminsinizdir her zaman.

Yazmak için içinde bir istek duyuyorsan –ki bu isteğin sırrını sadece azizler bilir- sende şunlar bulunmalı; bilgi, sanat ve büyü: yani kelimelerin müziğinin bilgisi, sadelik ve içtenlik sanatı, okurlarını sevmenin büyüü.

Sözler zamansızdır. Onları zamansızlıklarını bilerek söylemeli ya da yazmalısın.

Sözlerimizin hepsi aklımızın ziyafetinden arta kalan kırıntılardır ancak.

Kalemlerini yreklerimizin kanına batırırlar,
sonra da ilham iddiasında bulunurlar.

Esin daima şarkı söyler; asla açıklamaya çalışmaz.

Ağaç hayat hikayesini yazabilseydi, onun öyküsü, herhangi bir kavmin
tarihinden farklı olmazdı.

Ağaçlar yeryüzünün gökkubbeye yazdığı şiirlerdir. Ama biz onları devirir
ve boşluğumuzu kaydedebilmek için kağıda dönüştürürüz.

Sözcüklerin dalgası hep üstümüzde olsa da, derinliklerimiz daima
dinginliğini korur.

Sözcükler, ne dili ne de kendilerine kanat
takan dudakları yanında götürebilirler.
Yapayalnız dağılırlar boşluğa ve yapayalnız ararlar yaşamın gücünü.

Kulağa gelen müzik tekse de,
onu oluşturan notalar farklıdır.

Ey Müzik,
İçimizin derinliklerinde yüreklerimizi ve
Canlarımızı gizleriz
Sensin öğreten bize
Kulaklarımızla görmeyi
Ve yüreklerimizle işitmeyi.

Yüregimin sevdiceğiyle oturdum yan yana ve onun sözlerini dinledim. Evrenin bir düş, bedeninin de daracık bir hapisane gibi görüldüğü sonu belirsiz mekânlar içinde gezindi ruhum. Doldu yüreciğime sevdiceğimin büyülü sesi. Ah dostlar, müzik budur işte. Çünkü ben; onu sevdiğimin iç çekişlerimden ve dudaklarından belli belirsiz dökülen sözcüklerden bildim.

Dostlarım; Müzik ruhların dilidir. Onun nağmesi, sazın tellerini sevgiyle titreten tatlı melteme benzer. Müziğin zarif parmakları duygularımızın kapısını çaldığında, geçmişin derinliklerine gömülüp kalmış olan anılar uyanır. Müziğin gamla yüklü olanı yası ve sakın olanı da mutlu anıları getirir bize. Tellerden çıkan ses sevdiğimiz birinin ayrılışında ağlatır bizi ya da gülümsetir, Tanrı'nın bağışladığı huzurdan ötürü.

Müziğin ruhu Can'dan, zihni Yürek'tendir.

Tanrı, insanı yarattığında ona tüm dillerden farklı bir dil olan Müziği verdi.
İlk insan yabanıl çevresi içinde söyledi onun görkemini ve o hükümdarların
yüreğini oynatıp tahtlarından etti onları.

Ruhlarımız, Yazgı'nın sert rüzgarlarının merhametindeki çiçekler gibidirler.
Sabah melteminde titreşir ve gök yüzünden dökülen kırağının altında
boyunlarını eğler.

Kuşların cıvıltısı insan oğlunu uykusundan uyandırır ve onu, kuşların cıvıltısını yaratmış olan Sonsuz Zeka'nın görkemi için söylenen kutsal şarkılara katılmaya çağırır. Bu tür müzik, kendi kendimize kadim kitaplarda yer alan sırların anlamlarını sormaya iter bizi.

Kuşlar cıvıldadıkça acaba tarlalardaki çiçeklere mi seslenmektedirler? Yoksa ağaçlarla mı konuşmaktadırlar? Yoksa derelerin mırıltısını mı yansıtmaktadırlar? Çünkü insanoğlu kendi anlayışı ile kuşların ne söylediklerini, derelerin ne mırıldandıklarını ve dalgaların kıyıya usul usul çarparken ne demek istediklerini bilemez.

İnsanoğlu kendi anlayışıyla yağmurun ağacın yapraklarına ya da pencerenin kenarlarına düştüğünde ne dediğini anlayamaz. Bilemez meltemin tarlalardaki çiçeklere ne dediğini. Ama insanoğlunun yüreği kendi duyguları üstünde oynaşan bu seslerin anlamını duyar ve içinde saklar. Sonsuz Zeka, çoğu kez gizemli bir dille konuşur ona. Ruh ve doğa kendi aralarında bu söyleşiyi sürdürürken insanoğlu dikilip kalmıştır, şaşkın ve suskun, bir kenarda. Ama insanoğlu bu sesleri hiç mi duymamış ya da ağlamamıştır? Onun döktüğü göz yaşları eğer bir anlayış değilse nedir?

Büyük şarkıcı, sessizliğimizin şarkılarını söyleyendir.

Eğer ağzın yemekle doluysa, şarkı söyleyemezsin.
Ve altınla doluysa elin, kaldıramazsın onu şükür için.

Derler ki, bülbül aşkının şarkısını söylerken, bir dikenle bağrını delermiş.
Hepimiz onun gibiyiz. Başka türlü olsa nasıl şarkı söyleyebilirdik?

Dâhilik, geç gelen baharın başında
bir kuşun söylediği şarkılardır.

Deli de senin benim kadar müzisyendir. Ne var ki, onun aldığı aletten
melodi sesi gelmiyor.

Ve deliliğimde hem özgürlüğü hem güvenliğı buldum; yalnızlığın
özgürlüğü ve anlaşılmazlığın güvenliğini, bizi anlayanlar bizden bir şeyleri
tutsak ederler çünkü.

Karnı aç olana şarkı söylersen, seni midesiyle dinler.

Bir şarkıcı, söylediği şarkıdan zevk almıyorsa,
asla dinleyicisini mutlu edemez.

Tanrı'nızı tanımak için muammaları çözmeye kalkışmayın. Daha fazla
etrafınıza bakınız, çünkü O, sizin çocuklarınızla oynuyor.”

Tanrı, veren kimselerin elleriyle konuşur ve onların gözleri içinden bütün
dünyaya gülümser.

Tanrı kendisinin insanlardan gizli kalmasına, ne de sözlerinin insanın yüreğindeki cehennemde üstü örtülü yatmasına dayanamaz.

Tanrı'nın sessiz hatırasında bile yan yana duracaksınız. Fakat beraberliğinizi mesafeler ayırmalı. Birbirinizi seviniz, fakat sevginizi zincirlemeyiniz. Sevginiz, ruhunuzun kıyıları arasında kımıldayan bir deniz olsun. Birbirinizin kadehini doldurun, fakat aynı kadehten içmeyiniz. Beraber şarkı söyleyiniz, dans ediniz, eğleniniz, neşeleniniz, fakat her biriniz tekliğini unutmasın. Kalplerinizi birbirine veriniz, fakat her biriniz kendi kalbine sahip olsun, çünkü kalbi ancak hayat eli koruyabilir.

Açıktır Yaradan'ın Yüreği'nin kapıları ardına dek; bizse yapışıp kalmışızdır
yeryüzüne.

İçimizi kazıdıkça açlık, alırız Yaşam'ın
ekmeğini ayaklarımızın altına, çiğneriz.

Tanrı'ya yakın olabilmek için halka yakın olun.

Ah Tanrım, bana merhamet et
ve kırık kanatlarımı iyileştir.

Ey Tanrım, tavşanı bana av yapmadan önce beni aslanlara av yap.

Çiy damlaları ve gözyaşlarıyla beraber hepimizi içecek Tanrımız, kutlu
susuzluğunda.

Göğsümün bir yanında İsa, diğer yanında ise Muhammed oturur.

İçinde saklı olanı bilseydi İsa'nın dedesi, kendi kendisinden dehşete
kapılmaz mıydı?

Kardeşimiz İsa'nın kitapta yazılmamış üç mucizesi vardır. İlki, O, senin ve
benim gibi bir insandı. İkincisi, kıvrak zekâ ve espri gücüne sahipti;
üçüncüsü, yenildiği halde bir galip olduğunu biliyordu.

Ey çarmıha gerilen, sen kalbimin üzerinde çarmıha gerildin. Elllerine çakılan çiviler kalbimin duvarlarını delip geçti. Ve yarın bir yabancı bu Golgota'dan^[1] geçtiğinde, burada kan kaybeden iki kişinin kanının olduğunu bilmeyecek. Yalnızca bir adamın kanı sanacak onu.

Nasıralı İsa her yüzyılda bir, Lübnan dağları arasında bir bahçede Hıristiyan İsa'yla buluşur. Uzun uzun konuşurlar. Her defasında Nasıralı İsa, Hıristiyan İsa'ya, "Dostum korkarım hiçbir zaman anlaşılamayacağız," diyerek kendi yoluna gider.

Uzun zaman önce, çok sevdiği ve insanlar tarafından çok sevildiği için çarmıha gerilen bir adam yaşırdı. Daha dün O'nu üç kez gördüğümü söylesem belki şaşırsınız. İlkinde bir fahişeyi bir polisin elinden kurtarmaya çalışıyordu. İkincisinde bir ayyaşla şarap içiyordu; üçüncüsünde ise kiliseyi propaganda aracı olarak kullanmak isteyen bir adamla kavgaya tutuşmuştu.

Kutlu Dağ'ı duymuşsunuzdur. Dünyadaki en yüksek dağdır. Doruğuna varsaydın, sende tek bir arzu kalırdı; aşağıya inip en derin vadide oturanlarla beraber olmak. O'na bu yüzden Kutlu Dağ denmiştir.

Sana kral diyorlar ve sarayına almak istiyorlar Mesih İlân ettiler seni. Yine de kutsal yağı kendilerine sürerler. Evet, senin hayatından geçiniyorlar.

Cennet orada, şu kapının ardında, hemen yandaki odada; ama ben anahtarı kaybettim. Belki de sadece koyduğum yeri unuttum.

Kardeşlerim, her kim olursanız olun, ister kilisenizde tapının, ister tapınağınızda diz çökün, ister caminizde dua ediyor olun, sizi seviyorum. Siz ve ben bir inancın çocuklarıyız. Çünkü dinin değişik yolları hepimize uzanmış O yüce varlığın sevgili parmaklarıdır.

Dinden inanca, köy yolundan şehir sokaklarına, ilimden mantığa kayan
ulusa yazık.

Eğer ödülse dinin amacı, eğer vatanseverlik kişisel çıkarlar demekse ve eğer
eğitim ilerlemek içinse, o zaman inançsız, vatan haini ve cahil bir adam
olmayı yeğlerim.

Giydiğini dikmeyen, ektiğini yemeyen, içtiği şarabı ezmeyen ulusa yazık.

Yaşamımda kulakları keskin bir adam tanıdım. Dilini bir savaşta yitirmişti.

Bu adamın kendisini büyük sessizliğe mahkûm eden o belâ başına gelmeden önce dövüştüğü savaşları iyi biliyorum ben. Doğrusu onun ölmüş olması beni çok mutlu ediyor. Çünkü dünya ikimize yetecek kadar geniş değil.

Fatihin heybetini, erdemin kusursuzluğu olan gören ve gözlerinde fatihin çirkinliği güzelliğe dönüşen fethedilmiş ulusa yazık.

Rüyasında mağduriyetiyle savaşan, uyanıkken kusurlu olana boyun eğen
ulusa yazık.

Sesini bir cenazede yükseltmeyen, sadece mezarda saygı gösteren, isyan
etmek için boynu kılıcın altına girene dek bekleyen ulusa yazık.

Bir Fatihi davul ve zurnayla karşılayan, sonrada onu başka bir Fatihi
karşılamağ için davul ve türkülerle kovalayan ulusa yazık.

Devlet adamı bir tilki, düşünürü bir hokkabaz ve sanatı yamama ve taklit
olan o ulusa ne yazık.

Ne yazık o ulusa ki bilgileriyle yıllardır dilsiz ve güçlüleri beşiktedir henüz.

Ne yazık o ulusa ki parçalara bölünmüş,
her parçası kendini bir ulus sanır.

Soyunun, ülkenin ve benliğinin yobazlığından kurtulup biraz bunların üzerine çıkabilseydin, gerçekten tanrısal olurdun.

Güçsüz bir ulus, güçlü olanlarını zayıflatır ve güçlü bir ulusun zayıf olanlarını güçlendirir.

Her ulus, kendi bireylerinin eylemlerinden sorumludur.

Batının Ruhu dostumuzdur, eğer onu kabul edersek, düşmanımızdır eğer ona teslim olursak; dostumuzdur ona kalplerimizi açarsak, düşmanımızdır kalplerimizi ona teslim edersek; dostumuzdur ondan bize uygun olanı alırsak, düşmanımızdır ona uymak için kendimizi kullandırtırsak.

Tanrım, düşmanım yok. Ama ille de bir düşmanım olacaksa, gücü benim gücüme denk olsun ki, yalnızca hak üstün gelsin.

Para sahte sevginin kaynağı, sahte ışığın ve talihin menbaı; zehirli suyun kuyusu, eski çağın çaresizliğı!

İkiniz öldükten sonra, düşmanınla aranız düzelecek.

Eğer benim matemimi kahkahaya, tiksintimi coşkuya, aşırılığını normale çevirmek isteyen varsa; ona düşen, bana Doğulular arasında adaletli bir yönetici, dürüst bir kanun koyucu, bilgeliğıyle amel eden bir dini lider, karısına kendi nefesine baktığı gözle bakan bir koca göstermektir. Beni dans ederken görmek ve davul zurna çalarken duymak isteyen; beni mezarlar arasında durdurmamalı, düğün evine çağırmalıdır.

Nasıl huzur içinde ve üzülmeyen gidebilirim? Hayır, ruhum yara almadan bu şehri terketmeliyim. Duvarlar arasında acı dolu geçen uzun günler, yalnızlık içinde uzun geceler; kim acıdan ve yalnızlıktan pişmanlık duymadan buradan kopabilir? Bu caddelere ruhumdan o kadar çok parça saçtım ki, özlemimin o kadar çok çocuğu bu tepelerde çıplak dolaştı ki, sıkıntı ve ıstırap çekmeden onlardan kendimi ayıramam. Bugün üstümden çıkardığım bir giysi değil, kendi ellerimle yırttığım derim, kabuğum. Geride bıraktığım bir düşünce değil, açlık ve susuzlukla tatlandırılmış bir gönül. Yine de daha fazla oyalanamam. Herşeyi kendine çeken deniz beni de çağırıyor; yola çıkmalıyım. Çünkü kalmak, saatler geceyle yanarken, donmak, kristalleşmek ve bir kalıba dökülmek demek. Buradaki herşeyi memnuniyetle yanıma alırdım, ama nasıl? Bir ses, dili ve ona kanat olan dudakları taşıyamaz. Boşluğu yalnız başına aramalı. Ve kartal, tek başına, yuvasını taşımadan Güneş'e uçmalı...

Kadim annemin oğulları, med-cezir süvarileri... Ne kadar sık benim rüyalarımaya yelken açtınız. Şimdi benim uyanışımaya geldiniz, ki bu benim en derin rüyam olmalı. Gitmeye hazırım ve şevkimin yelkenleri rüzgarı bekliyor. Bu durgun havadan sadece bir nefes daha alacağım, sadece bir bakış daha geriye, sevgi dolu. Ve sonra aranızda yerimi alacağım, gemiciler arasında bir deniz yolcusu olarak ben. Ve sen, engin deniz, uyuyan anne, nehrin, ırmağın özgürlüğü. Bu nehir sadece bir kıvrım daha yapacak, bu arazide bir kere daha çağıldayacak...

Ve ben sana geleceğim, sınırsız okyanusa sınırsız bir damla...

Ayrılık günü, aynı zamanda toplanma günü mü olacak? Benim akşamımın aslında şafağım olduğu söylenecek mi? Sabanını tarlanın ortasında bırakana, üzüm cenderesinin çarkını durdurana ben ne verebilirim? Kalbim meyveyle yüklü bir ağaca dönüşse de derleyip onlara sunabilsem. İhtiyakım bir pınar gibi aksa da kaplarını doldurabilsem. Bir yücenin elinin dokunmasını bekliyen bir harp mı, yoksa nefesinin içimden geçeceği bir flüt müyüm? Sessizliğin arayıcısı olan ben, sessizlik içinde başkalarına güvenle dağıtabileceğim nasıl bir hazine buldum? Eğer bugün hasat günüyse, hangi tarlalara ve hangi anımsanmayan mevsimlerde tohumları ekmiş olabilirim? Ve eğer fenerimi yükselteceğim saat gelmişse, içinde yanan benim alevim olmayacak. Kendimi bomboş ve karanlık hissederek fenerimi kaldıracam. Ve gecenin bekçisi fenerimin içine yağı koyacak; onu yakacak da.

Gerçek dansınızı, toprak el ve ayaklarınızı
geri istediğinde yapacaksınız.

Yalnızca içinizdeki iyilikten bahsedebilirim, kötülükten değil. Çünkü
kötülük, kendi açlık ve susuzluğu içinde azap çeken iyilikten başka ne
olabilir ki?

Siz kurallar koymayı çok seversiniz, ama kuralları bozmayı daha çok
seversiniz. Tıpkı okyanus kıyısında sabırla kumdan kuleler yapan, sonra da
kahkahalarla onları deviren çocuklar gibi. Ancak siz kumdan kulelerinizi
yaratırken, okyanus kıyıya kum taşımaya devam eder. Ve siz onları yerle bir
ederken, okyanus da sizinle birlikte güler. Gerçekten de okyanus, daima
masum olanla beraber güler.

Danscılardan nefret eden yeteneksiz biri için ne diyebiliriz? Veya boyunduruğundan hoşnut olup, ormanındaki geyiği başıboş bir serseri olarak yargılayan bir öküz için? Peki, derisini dökemediği için, diğerlerini çıplak ve ahlaksız olarak niteleyen yaşlı bir sürüngen ne demeli? Veya bir düğün şölenine erkenden gelen, iyice karnını doyurduktan ve yorulduktan sonra, yemekleri ve eğlenceyi kötüleyen biri için? Bunlar hakkında söyleyebileceğim tek şey, hepsinin güneş ışığı altında oldukları halde, Güneş'e sırtlarını dönmüş olduklarıdır. Onlar salt kendi gölgelerini görebilirler ve bu gölgeler, onların kanunları olur. Ve onlar için Güneş, bir gölge yaratıcısından başka ne olabilir ki? Ve onlar için kurallara uymak, başlarını yere eğip, toprak üzerindeki gölgelerini izlemekten başka bir şey değildir.

Ancak yüzünü Güneş'e çevirmiş olanlarınızı, toprak üzerine çizilmiş imajlar durdurabilir mi? Eğer rüzgarla yolculuk ediyorsanız, hangi rüzgar gülü yönünüzü çizebilir? Eğer boyunduruğunuzu kırarsanız, ama başka birinin hücresinin kapısında değil, hangi kanun sizi sınırlayabilir? Ve eğer dansederseniz, ama başka birinin zincirlerine takılıp sendelemeden, hangi kanun sizi korkutabilir? Orpheus halkı, davulun sesini boğabilir, bir lirin tellerini gevşetebilirsiniz, ama bir tarla kuşuna şarkı söylememesi için kim emir verebilir ki?

İyilik ve kötülük hakkında söylenenlerin
hepsi doğru olsaydı, bütün hayatım
suçlar silsilesinden ibaret olurdu.

Kötü yanımın hiçbir zaman bana zarar vermemiş olması, ama içimdeki
erdemın bana zarardan başka bir şey getirmemesi ne garıptır.

Bazı insanların erdemi, bize zenginliğe önem vermememizi öğretmeleridir.

Gerçekten de iyilik, acıktığında en karanlık mağaralarda bile yiyecek arar
ve susadığında kirli, durgun sulardan bile içer.

Siz, kendinizle bir olduğunuzda iyisiniz; bununla birlikte, kendinizle bir
olmadığınızda, kötü değilsiniz. Çünkü parçalanmış bir aile eşkiyaların ini
değildir; sadece parçalanmış bir ailedir. Ve dümensiz bir gemi, tehlikeli
adalar arasında amaçsızca dolaşır durur, ama dibe batmaz.

Siz, kendinizden bir şeyler vermeye çabaladığınızda iyisiniz; Kendiniz için bir kazanç sağlamaya çalıştığınızda ise, kötü değilsiniz. Çünkü, bir şey kazanmak için uğraştığınızda, toprağa tutunan ve onun göğsünde beslenen bir kök gibisiniz.

Eğer insanlara boş elimi uzatır ve bir şey alamazsam çok üzücü; ama asıl ümitsiz durum, dolu elimi uzatıp kabul edecek kimseyi bulamamamdır.

Doğaldır ki, meyve köke “Benim gibi, olgun, dolgun ve bol bol veren ol” demez. Çünkü, almak nasıl kök için bir ihtiyaçsa, meyve için de vermek bir gereksinimdir.

Olgunluğa ermek istiyorum. Ama ben, üzerinde akıllı canlıların yaşadığı bir krallığa dönmeden bu mümkün mü? Aslında yeryüzündeki her insanın yanılgısı bu değil mi?

Konuşurken tamamen uyanıksanız, iyisiniz.
Ama, diliniz anlamsızca kekelerken uyukluyorsanız, kötü değilsiniz; Ve
sürçen bir konuşma bile, zayıf bir dili güçlendirebilir.

Amacınıza doğru sağlam ve cesur adımlarla ilerlediğinizde iyisiniz; Fakat
oraya topallıyarak gittiğinizde de, kötü değilsiniz. Çünkü topallayanlarınız
bile geri gitmez.

Fakat güçlü ve hızlı olanlarınız,
incelik gösterin ve topal birinin
yanında asla topalllamayın.

Topalın koltuk değneğini düşmanın kafasında kırmaması, sağduyunun gereğidir.

Siz, sayısız konuda iyisiniz ve iyi olmadığınızda ise, kötü değilsiniz. Sadece oyalanıyor ve tembellik ediyorsunuz. Ne yazık ki, geyikler kaplumbağalara çevikliği öğretmiyor.

İyi ile kötüyü ayıran çizginin üzerine parmağını koyabilen kişi, aslında Tanrı'nın giysisinin kenarına dokunur.

İyiliğimizin, üstün beninize duyduğunuz özlemde saklı ve bu özlem herbirinizde mevcut. Ancak bazılarınızda bu özlem, yamaçların gizemini ve ormanın ezgilerini taşıyarak, büyük bir güçle denize doğru akan bir sel gibidir. Ve diğerlerinde ise, dönemeçlerle ve kavislerle yolunu kaybeden, kıyıya ulaşmadan önce oyalanıp duran durgun bir ırmağa benzer. Yine de özlemi fazla olanın, az olana “Neden bu kadar yavaşsın, neden duraklıyorsun?” demesine izin vermeyin. Çünkü gerçekten iyi olan, ne çıplak birine, “Neden elbisen yok?” diye sorar, ne de evsiz olana “Evine ne oldu?” der.

Biz zamanı sayısız güneşlerin hareketleriyle ölçeriz; onlarsa, ceplerinde taşıdıkları küçük aletlerle ölçerler. Öyleyse söyle bana, Tanrı aşkına, onlarla aynı yerde ve aynı zamanda buluşmamız nasıl mümkün olur?

İçinizde zamana bağlı olmadan varolan öz, yaşamın zamandan bağımsızlığının zaten farkındadır; ve bilir ki, dün bugünün anısı, yarın ise bugünün rüyasıdır. Ve yine bilir ki, içinizde şarkı söyleyen veya düşünen özünüz, hala yıldızları uzaya dağıtan o ilk an'ın içinde devinmektedir.

Aranızda, özündeki sevme gücünün sınırsızlığını hissetmeyen var mıdır acaba? Yine de bu hudutsuzluğuyla aynı sevginin, bir sevgi düşüncesinden diğerine, bir sevgi davranışından bir başkasına, kendi varlığının tam orta yerinde sımsıkı ve hareket etmeden durduğunu kim hissetmez?

Ve zaman da, tıpkı sevgi gibi bölünemez ve ölçülemez değil midir? Yine de eğer düşüncenizde zamanı mevsimlerle ölçmek isterseniz, her mevsimin diğerlerini içermesine izin verin. Ve bırakın bugününüz, geçmişî anılarla, geleceğı ise özlemle kucaklasın.

Kar beyazı bir yaprak kağıt dedi ki, “Saf yaratıldım ve o sonsuza kadar saf kalacağım. Ben kararmaktan ya da kirlenmektense, yanmayı ve beyaz küle dönüşmeyi yeğlerim.” Mürekkep şişesi kağıdın söylediklerini işitti ve karanlık yüreğiyle güldü; ama ona yaklaşmaya cesaret edemedi. Ve rengarenk kalemler de kağıdı duydular ve onlar da ona yaklaşmadılar. Ve kar beyazı bir yaprak kağıt sonsuza kadar saf ve bakir kaldı; saf, bakir ve boş olarak.

Yaratılıştaki her şey sizin içinizdedir ve içinizdeki her şey yaratılıştadır. Siz en yakın şeylerle sınırsız bir temas içindesiniz ve dahası, mesafe, sizi uzaktaki şeylerden ayırmak için yeterli değildir. En aşağıdakinden en yücesine, en küçüğünden en büyüğüne her şey, içinizde eşit bir şekilde var olur. Tek bir atomda, dünyadaki tüm elementler vardır. Tek bir damla su, okyanusların tüm sırrını içinde barındırır. Aklın tek bir hareketi, var oluş yasalarının tüm hareketlerinde yer alır.

Rüzgargülü rüzgara dedi ki, “Ne kadar sıkıcı ve tekdüzesin! Yüzümden başka bir yerde esemez misin? Bana Tanrı vergisi olan dengemi bozuyorsun.”Ve rüzgar cevap vermedi, sadece boşlukta güldü.

İnsan ilk kez toprağı kazıp içine tohum ektiğinde, medeniyet başladı. İnsan toprağı ektiğı tohumlarda güneşin sevgisini gördüğünde, din başladı. İnsan güneşi, bir şükran ilahisiyle yücelttiğinde, sanat başladı. İnsan toprağın ürününü yiyip sindirdiğinde, felsefe başladı.

Sedef, ancak denizin görüşüyle inci olur.
Ve kömür, zamanın görüşüyle elmas olur.

Bin bir türlü ifadesi olan bir yüzle; bir kayaya yapışıp kalmış bir midye gibi tek bir ifadesi olan yüz gördüm. Parlak görünümü ile içerideki sıradanlığın saklandığı bir yüz ile; parlak görünümü ile içerideki güzelliğin belirginleştiği bir yüzü gördüm. Kırışıklarla dolu, ancak hiçbir anlam taşımayan yaşlı bir yüz ile; üstünde her şeyin apaçık görüldüğü taptaze bir yüz gördüm. Yüzlere kendi gözlerimin örülmüş olduğu doku aralıklarından baktığım ve saklamakta oldukları gerçeği hep aradığım için, onları ben tanıyorum.

Artık bir bahçıvan olamayacak olan bankerin hali ne üzücüdür?

Gözlerindeki nefreti dudaklarındaki aptal gülümsemeyle kapatmaya çalışan
kimse ne ahmaktır!

Elbiseni, ona kirli ellerini silene ver. Belki o gereksinim duyabilir o
elbiseye;
ama senin artık ihtiyacınız olmaz.

Bir keresinde avucuma sisi doldurdum. Sonra açtım ve işte, sis bir solucan olmuştu. Sonra bir daha yumdum ve açtım avucumu ve orada bir kuş duruyordu. Ve avucumu bir daha yumup açtım ve bu sefer içinde bir insan vardı, yüzünde hüznün, yukarı bakan. Derken bir daha yumdum avucumu ve tekrar açtığımda orada sisten başka bir şey yoktu. Ama kulaklarımda giderek artan bir boşluğun şarkısı vardı.

Ancak fırsatları değerlendirmeyi bilen, şakadan anlar.

Kendini av gibi gösteren avcıya ne diyeyim?

Tahtlarını kurmak için, kalplerinin mutluluğu için, Arap olana karşı
Dürzü'yü silahlandırıdılar. Sünni ile boğuşması için Şii'yi teşvik ettiler.
Bedevi'yi öldürmesi için Kürd'ü desteklediler. Hıristiyan ile tartışması için
Müslüman'ı cesaretlendirdiler. Ne zamana kadar annesinin kucağında
kardeş kardeşle kavgı eder? Sevgilinin mezarı başında ne zamana kadar
komşu komşuyu tehdit eder? Allah'ın gözü önünde haç hilalden nereye
kadar uzaklaşır?

Bir adam aysız bir gecede komşusunun bahçesine girdi ve bulabildiği en büyük kavunu çalıp evine getirdi. Kavunu kestiğinde kelek olduğunu gördü. O zaman bir mucize oldu! Adamın vicdanı harekete geçti ve kavunu çaldığına pişman oldu.

Güç ve hoşgörü birbirine eşittir.

Hiç kan dökmemiş katilleri, bir şey çalmamış hırsızları ve aldatmamış yalancıları bağışladığında, gerçekten affetmeyi seven bir bağışlayıcı olursun.

^[1] Golgota: Hıristiyan inancına göre Kudüs yakınlarında İsa'nın çarmıha gerildiği yer.